

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2022/674-2

Saksbehandler: Oddvar Konst

Planlagt behandling

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Formannskapet

Høring - Wistingfeltet i Barentshavet - Konsekvensutredning utbygging og drift.

Administrasjonens innstilling

Formannskapet i Alta kommune vil i hovedsak påpeke følgende;

- Alta kommune er skuffet over at tydelige signaler om ilandføring av ressursen ikke lengre er en del av konseptet.
- Utnyttelse av eksisterende infrastruktur på landsiden må i større grad tas hensyn til i utvikling og drift av denne type utviklingsprosjekter.
- Alta og Hammerfest kan med fordel sees på som en felles bo- og arbeidsmarkedsregion.
- Operatører og utbyggere må i mye større grad bidra til utdanningssektoren for utdanning av nødvendig personell, innen videregående og høyere utdanning.
- Konsekvenser av elektrifisering av norsk sokkel vurderes som ikke tilstrekkelig utredet med tanke på øvrig næringsutvikling og forsyningssikkerhet.

For nærmere vurdering vises det til saksfremlegg.

Saksutredning

Vedlegg

1 Høringsbrev.pdf

Selve konsekvensutredningen er et stort dokument. Konsekvensutredningen og tilhørende dokumentasjon er tilgjengelig på Equinors internettside (www.equinor.com):
<https://www.equinor.com/no/how-and-why/impact-assessments/wisting.html>.

Bakgrunn for saken

25. juni 2021 fastsatte Olje- og energidepartementet utredningsprogrammet for konsekvensutredningen for utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet. Operatøren, Equinor, har på bakgrunn av det fastsatte utredningsprogrammet utarbeidet den foreliggende konsekvensutredningen som del av plan for utbygging og drift (PUD) av Wisting-feltet.

Konsekvensutredningen er nå på høring.

Utbyggingen ventes ikke å ha negative konsekvenser av betydning for naturressurser og miljø. En rekke tiltak for å ivareta miljøhensyn ligger til grunn for utbyggingsplanen.

Investeringene i Wisting-feltet og inntektene til rettighetshaverne, leverandørene og staten vil ha positive virkninger for samfunnet. Rettighetshaverne som deltar i utbyggingen er Equinor Energy AS (35 pst.), Lundin Energy Norway AS (35 pst.), Petoro AS (20 pst.) og Idemitsu Petroleum Norge AS (10 pst.).

Wisting-feltet omfatter utbygging av funnene i Wisting Central og Hanssen som ble påvist av OMV i 2013. Wisting-feltet ligger om lag 310 km nord for Hammerfest og vil bli den fjerde feltutbyggingen i Barentshavet. Johan Castberg-feltet med planlagt produksjonsoppstart i 2024, ligger om lag 170 km sørvest for Wisting. Snøhvit og Goliat ligger om lag 230 og 250 km sør for Wisting. Det er således lang avstand både til land og til eksisterende oljerelatert infrastruktur. Vandypet i området er omtrent 400 meter. Forventede utvinnbare oljereserver for Wisting-feltet er beregnet til 78 mill. standard kubikkmeter (Sm³). Planlagt produksjonsstart er 2028, og forventet produksjonsperiode er 30 år.

Totale, forventede investeringer til utbygging av Wisting-feltet ved beslutning om videreføring, er estimert til 60-75 milliarder (2021-kroner). Investeringsbeslutning og innsendelse av plan for utbygging og drift er planlagt i 4.kvartal 2022.

For øvrig vises det til nettsiden for konsekvensutredningen.

Økonomiske konsekvenser

Denne saken er et hørings svar fra Alta kommune.

Vurdering

Konsekvensutredningen er omfattende og det foreligger også egne konsekvensutredninger tilknyttet kraftforsyning og søknader vedr. dette som behandles av NVE.

I Norge har vi over flere tiår bygget opp nasjonalt regelverk og systemer som muliggjør utvinning av olje- og gass, der sikkerhet er fokusert og konsekvenser for miljø er ivaretatt på en akseptabel måte.

Utnyttelse av norsk olje og gass er viktig som erstatning for andre mer forurensende energikilder globalt, og betyr utrolig mye for det norske samfunn med over 205 000 sysselsatte i denne næringen. Næringens verdiskapning svært høy nasjonalt, men også regionalt/lokalt der ulike installasjoner er lokalisert.

Når det gjelder Wisting-feltet registrerer Alta kommune at ilandføring av ressursene ikke er et element i utviklingen av prosjektet, samt at elektrisk kraft fra land også er en sentral forutsetning. Endringer på disse forutsetningene vil innebære en utsettelse av prosjektet slik det foreligger pr. nå.

I vurderingen av konsekvensutredningen som foreligger er det nærliggende for kommuner å ta opp forhold av mer overordnet og samfunnsmessig betydning.

For Alta kommune er følgende forhold viktig;

- Samfunnsmessige konsekvenser.
 - o Kap 8. beskriver ulike påvirkninger og mål prosjektet har for positive konsekvenser for samfunnsutviklingen i nord. I denne sammenheng er det viktig at Equinor og øvrige operatører faktisk klarer å skape ringvirkninger i regionen, og ikke bare på lokasjonen. Oppdeling med drift i Harstad og basefunksjoner i Hammerfest vurderes som en god løsning. Samtidig er Alta kommune opptatt av at ringvirkninger også må komme den øvrige del av regionen til gode. Aller helst i form av arbeidsplasser og leverandørutvikling. Like viktig er deltakelse og inspirasjon i utdanningsløp for ungdom i regionen. Her må operatørene i større grad engasjere seg i videregående utdanningsløp flere steder i regionen, samt bygge opp under utdanningsløp ved UiT som ingeniørfag og geologi.
- Felles bo- og arbeidsmarkedsregion.
 - o Alta og Hammerfest er de to største stedene i denne regionen, med henholdsvis 21 000 og 11 000 innbyggere. Avstanden mellom byene er i reisetid med båt litt over 1,5 timer eller ca. 2 timer med bil. Kjøretid med bil vil i perioden fremover bli kortere som følge av betydelige veiutbedringer på strekningen. Alta har en storflyplass med direkte ruter til Gardermoen og dette er noe som kommunen forventer at operatørene i større grad benytter seg av. Hensynet til fotavtrykk, samfunnsøkonomi og forventning om at denne type industriutbygging også faktisk støtter opp under det eksisterende kommunikasjonsstilbudet som finnes i regionen er et ansvar som også utbyggere må være med på å ivareta.
 - o Alta med sine 21 000 innbyggere representerer den absolutt største arbeidskraftressursen nord for Tromsø, med et stekt og variert privat næringsliv. Næringslivet i Alta er vant til å utføre oppdrag i hele regionen Dette er en ressurs for leverandørutviklingen som operatører og utbyggere må ta i bruk.

- Elektrifisering
 - o Alta kommune registrerer at prosjektet forutsetter elektrifisering. På generelt grunnlag mener allikevel Alta kommune at konsekvensene av en generell elektrifisering av norsk sokkel er for dårlig utredet, og ikke tilstrekkelig knyttet opp mot globale klimamål. Selv om norsk energi kan erstatte f.eks. energi fra kullkraftverk i Europa, er det grunn til å stille kritiske spørsmål til om investeringsbehovet knyttet til elektrifisering og alternativ bruk av denne energien til ny næringsutvikling rettferdiggjør elektrifisering av sokkelen. Nasjonale klimamål og kvotepolitikk er styrende for en utvikling med elektrifisering og vil utfordre forsyningsikkerhet nasjonalt og særlig i nord. Øvrig fastlandsindustri, utvikling av grønn energi og generell beredskap vedr. forsyningsikkerhet er ikke tilstrekkelig vurdert. Flere kraftlag i nord ser nå at på tross av nye 420 kV overføringslinjer er kapasiteten i nettet presset. Dette uten at det er troverdige løsninger for mer kraft inn i nettet som kan kompensere for et slikt enormt stort uttak. I sum innebærer dette at også Alta Kommune er skeptisk til en nasjonal politikk som åpner for en generell tilnærming til elektrifisering av norske olje/gass installasjoner.

Oppsummert.

Alta kommune er skuffet over at tydelige signaler om ilandføring av ressursen ikke lengre er en del av konseptet.

Det er en forutsetning at også statlige selskaper som skal utnytte ressursene i nord, tar i bruk eksisterende infrastruktur i utvikling og drift av sin virksomhet. Den samfunnsøkonomiske gevinsten av å benytte infrastruktur som allerede er bygget som flyplasser, båttilbud og vegnett – må synliggjøres.

Arbeidskraftressursen i regionen må i større grad fokuseres og aktiveres, og Alta og Hammerfest kan med fordel sees på som en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Operatører og utbyggere må i mye større grad engasjeres i utdanningstilbud på videregående og høyere utdanning, noe som er særlig viktig i distriktene.

Alta kommune er skeptiske til elektrifisering av norsk sokkel uten at det foreligger et troverdig alternativ til betydelig mer tilgang til kraft i nettet. Kommunen ser allerede nå at et slikt uttak fra nettet vil vanskeliggjøre annen næringsutvikling i regionen i årene fremover.

Alta 06.04.22

Bjørn- Atle Hansen

Rådmann

Oddvar Konst

Kommunalleder Samfunnsutvikling

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor uten underskrift

Innspill fra Arctic Energy Partners til utbygging og drift av Wisting

Arctic Energy Partners er en næringsorganisasjon i Nord-Norge for 250 medlemsbedrifter. Organisasjonen er etablert i Hammerfest, Tromsø, Harstad, Bodø og på Helgeland. Arctic Energy Partners er også største eier i Arenaklyngen Energi i Nord.

Klimaendringene

Klimaendringene er en av våre største utfordringer. Bruk av kull, olje og gass er en av de største kildene til utslipp av klimagasser, samtidig øker verdens energietterspørsel i takt med befolkningsvekst og høyere levestandard. Olje og gass kommer til å være en del av vår energi og råstoffkilde i all framtid, hvor stor andel kan ingen vite med sikkerhet i dag. Norge må fortsette i sin rolle som ledende nasjon for internasjonale klima og miljøstandarder for å produsere og utnytte disse ressursene med minst mulig negativt fotavtrykk. Utbyggingen av Wisting bør i en slik sammenheng sette nye standarder innen klima/miljøinnovasjon, effektiv produksjon og utslipp til luft og sjø.

Elektrifisering fra land bør være den valgte løsning. Elektrifisering av Wisting må ses i sammenheng med at det samtidig sikres tilstrekkelig fornybar kraft til ny- og eksisterende industri på fastlandet, samt bygging av tilstrekkelig infrastruktur (nettkapasitet) til ny- og eksisterende industri på fastlandet. I denne sammenheng særlig til Øst-Finnmark.

Betydningen av petroleumsnæringen

Petroleumsnæringen er en svært viktig motor for norsk økonomi og Norge er en ledende olje og gass nasjon. Det må være en sentral målsetting at Norge også i fremtiden skal være en ledende nasjon innen olje- og gasssektoren. En utvikling av olje- og gassnæringen i nord er en forutsetning for at man skal lykkes med dette.

I Nord-Norge er petroleumsnæringen godt etablert ved de 3 H'er Hammerfest, Harstad og Helgeland og er allerede blitt en viktig basisnæring i nord med ca. 3500 årsverk direkte og indirekte sysselsatte.

Dersom en skal lykkes med å utvikle de nordlige områdene av Norge i en petroleumssammenheng er stabile og forutsigbare rammebetingelser en absolutt forutsetning. Dette innebærer tilgang på de mest prospektive arealene, stabile rammebetingelser, forutsigbarhet og stabilitet i forhold til politiske beslutninger og regelverk, tilfredsstillende infrastruktur mv.

Utbygging av Wisting er av meget stor betydning, ikke minst for det lokale og regionale drifts og leverandørmiljø som har bygd opp kompetanse i tilknytning til dagens aktivitet. Dersom ikke denne kompetanse og kapasitet skal forvitte, må utbyggingen komme i gang som planlagt og gi oppdrag, arbeidsplasser og verdiskaping i regionen både i utbyggings- og driftsfasen.

Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

I 2020 – 2021 St.meld.nr. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser, og i 2021–2022 kom tilleggsmelding St. meld 11. Disse slår fast at «Regjeringen er

opptatt av at ringvirkninger på land av petroleumsvirksomheten kommer hele landet til gode. I forbindelse med nye selvstendige feltutbygginger forutsettes derfor operatøren i planleggingen av utbyggingen å legge til rette for positive lokale og regionale ringvirkninger når det er mulig. Operatøren bør i en tidlig fase analysere lokal kompetanse, kapasitet, arbeidskraftbehov og kompetansehevende tiltak i forhold til behov for varer og tjenester i utbyggings- og driftsperioden. Dette er spesielt viktig ved nye selvstendige utbygginger utenfor Nord-Norge og da særlig i den mer langvarige driftsfasen hvor det lokale næringslivet vil kunne ha et robust marked.»

Endringer i petroleumsskatten

I 2020 godkjente Stortinget endringer i petroleumsskatten. Hovedformålet var å bedre likviditeten for petroleumsnæringen og legge bedre til rette for at selskapene skal kunne gjennomføre planlagte investeringer. Wisting utbygging med dagens tidsplan er et direkte resultat av denne skattepakken.

En klar forventning fra et samlet Storting er at de midlertidige lettelsene i petroleumsskatten skal bidra til mer aktivitet på sokkelen, noe som igjen vil kunne føre til at den norske leverandørindustrien får flere oppdrag og at investeringene på norsk sokkel gir store ringvirkninger i hele landet i form av arbeidsplasser, teknologiutvikling og kompetanse.

Hurdalsplattformen 2021-2025

Regjeringsplattform for en regjering utgått fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Regjeringen Støre ble utnevnt av Kongen i statsråd 14. oktober 2021.

Utdrag fra plattformen:

En ny giv i nordområdene

Nordområdene er Norges viktigste strategiske satsingsområde. Regjeringen vil jobbe for en ny giv i nordområdepolitikken med vekt på godt og konkret samarbeid med andre land og særlig fokus på økt aktivitet på land i Norge. Regjeringen vil fornye og forsterke innsatsen og har store ambisjoner for utviklingen i nord. Den nye nordområdepolitikken har som mål å snu den negative befolkningsutviklingen, utnytte de lokale verdiene til å skape vekst, gjøre nordområdene til sentrum for grønn omstilling, ha større ringvirkninger og fremme nye initiativ for samarbeid med våre naboer. Regjeringen er opptatt av å sikre norsk eierskap til viktig infrastruktur, eiendom og nasjonal kontroll over naturressurser.

En ny giv i nordområdene vil innebære en kraftfull satsing på tvers av flere sektorer, som utdanning og forskning, ressursforvaltning, næring og samferdsel. Svalbard har stor strategisk betydning for Norges muligheter i nordområdene og Arktis, og svalbardpolitikken er derfor en viktig del av regjeringens nordområdepolitikk. Regjeringen vil opprettholde norsk bosetting på Svalbard.

Olje og energi: Utvikle våre energiresurser

Regjeringen vil:

- Legge til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel av olje- og gassvirksomhet, med økt innslag av næringer knyttet til karbonfangst og -lagring, hydrogen, havvind, havbruk og mineraler.

Innspill fra Arctic Energy Partners til konsekvensutredning utbygging og drift av Wisting-feltet

- Utrede myndighetenes ansvarsfordeling for virksomhet på sokkelen for å sikre et mer helhetlig ansvar for den økonomiske aktiviteten på sokkelen.
- Legge føre-var-prinsippet og best tilgjengelig kunnskap til grunn i tildeling av nye konsesjoner og ikke åpne for petroleumsvirksomhet i Skagerrak og på Mørefeltet, Iverryggen, Trænarevet eller ved Jan Mayen i denne stortingsperioden. Vi vil ikke gå inn for konsekvensutredning av petroleumsaktivitet av Nordland VI og VII og Troms II.
- Legge til grunn en definisjon av iskantsonen slik den er nedfelt i stortingets vedtak.
- Sørge for, i samarbeid med næringen at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050
- Stille krav om lavutslippsløsninger fra 2025 og nullutslipp fra 2030 til offshore supply-skip.
- Sørge for videre elektrifisering av olje- og gassfelt, samtidig som det sikres tilstrekkelig fornybar kraft til ny- og eksisterende industri på fastlandet. Elektrifiseringen av sokkelen skal i størst mulig grad skje med havvind eller annen fornybar strøm produsert på sokkelen.
- Sørge for at petroleumsselskapene integrerer stresstesting av klimarisiko i sine beslutninger og rapporterer på dette til Oljedirektoratet.
- Stille strengere krav til oljeselskapene slik at mer av verdiskapingen blir igjen lokalt og arbeide for ringvirkninger på land. Dette er særlig viktig i nord.
- Legge vekt på forutsigbarhet i rammebetingelser for sektoren, der hovedlinjene i Solberg-regjeringens forslag til kontantstrømskatt for næringen legges til grunn, herunder at det midlertidige petroleumsskatteregimet fra 2020 består slik det var tiltenkt.
- Utvikle en robust verdikjede for karbonfangst- og lagring i Norge med mål om minst to fullskala fangstanlegg og et lagringsanlegg i Nordsjøen. Kompetansen som produseres skal komme norsk industri, samfunnet og næringslivet til gode.

Boring, brønn og marine operasjoner

Wisting feltet vil bestå av ca. 35 offshore brønner i første fase.

Boring, installasjon, vedlikehold og oppgradering av brønnsystemer er en betydelig del av ringvirkningene på norsk sokkel.

Subsea olje og gassaktivitet i Barentshavet vil med Snøhvit, Goliat, Johan Castberg og Wisting utgjøre et betydelig arbeidsomfang og x antall brønner som skal vedlikeholdes og modifiseres over mange 10 år. En stor del av dette arbeidet og ringvirkningen av dette gjøres i dag på Vestlandet. Dette medfører økte klimautslipp gjennom transport og økt HMS risiko særlig på veitransport.

Seilingstid Hammerfest - Stavanger t/r 6 døgn

Kjøretid godstransport Hammerfest - Stavanger 53 timer 2420 km

Vi forventer at lisensen etablere fullskala landbasert subsea-vedlikehold og tilhørende lageraktiviteter i Hammerfest. Dette bør gjøres i nært samarbeid med øvrige operatører med aktivitet i Barentshavet og på et tidlig tidspunkt slik at en subseabase også kan benyttes også under selve utbyggingen av feltet.

Boring og den øvrige marine aktiviteten på Wistingfeltet bør sette nye standarder innen klima/miljøinnovasjon, effektiv drift og utslipp til luft og sjø. Denne aktiviteten bør være av de høyeste standarder og null eller lavutslipps rigg og fartøy bør benyttes. Flere hydrogen og ammoniakk fabrikker er under bygging i nord slik at tilgang til null/lav utslipps-drivstoff vil være et godt alternativ.

Ved inngåelse av kontrakter på disse fartøyene og riggene bør kontraktstrukturer og krav i tilbudsforespørsler legge til rette for regionale og lokale leveranser. Kontraktstrategien må tilrettelegges slik at leverandører på fartøy og rigg som vinner sentrale langsiktige kontrakter innenfor boring, brønn og marine operasjoner er til stede med sentrale funksjoner i Nord-Norge, i tillegg til dette bør det tilrettelegges for framtidig vedlikehold og service på fartøy og rigg ved verft i Nord Norge.

Wisting skal ha sitt eget beredskapsfartøy. Vi forventer at dette fartøyet setter nye globale standarder innen klima/miljøinnovasjon, effektiv drift og utslipp til luft og sjø. Dette skipet bør ha de høyeste standarder innen null eller lavutslipp.

Prosjektledelse og prosjektorganisasjon

Den nord-norske verdiskapingen av Equinor sin egen prosjektorganisasjon som i dag ledes fra Oslo og Stavanger er slik vi ser dette meget begrenset i utbyggingsfasen. Equinor må vise hvordan enn større andel av dette arbeidet kan gjøres i Harstad og i Nord-Norge. Dette vil også øke mulighetene for leveranser fra eksterne fagmiljøer i Nord-Norge, og på sikt bygge viktige og sterke drifts og leverandørmiljøer i nord. Wisting prosjektorganisasjon bør ledes fra Equinors sitt kontor i Harstad.

Pre – ops

Driftsforberedelser til Wisting utgjør en stor del av ringvirkningen i utbyggingsfasen og legger til rette for ytterligere ringvirkninger i driftsfasen. For Johan Castberg utgjorde dette ca. 40 % av de totale regional ringvirkningene i Nord-Norge (ca. 1 milliard per 01.05.2022)

Vi forventer at driftsforberedelser på følgende områder legges til Equinor i Harstad:

Boring og brønn

Petroleumsteknologi/undergrunn

Subsea

Marine aktiviteter

Anskaffelser

Top side

Drift og bemanning

Ny teknologi

Kontraktstrukturer, leveranser fra nord.

Samlet marked/etterspørsel knyttet til leting, utbygging og drift på norsk sokkel er om lag 250 mrd. kroner årlig. Dette utgjør et stort marked for norskbasert leverandørindustri.

De nasjonale leveranse fra Nord-Norge er om lag 3.5 mrd kroner årlig ca. 1,5 % av årlig markedet. På tross av betydelig økt petroleumsaktivitet i Nord Norge har ikke de nasjonale leveranse fra Nord-Norge økt, men tapt andeler mot øvrig norskbasert leverandørindustri.

Kontraktstrukturer og krav i tilbudsforespørsler som legger til rette for regionale og lokale leveranser i utbygging og driftsfase vil få stor betydning for den videre oppbyggingen og konsolideringen av petroleumsrettede miljø i Nord-Norge. Økt konkurranse og mangfold av leverandører er en viktig del av norsk petroleumsindustri. Herunder er det viktig å dele opp, alternativt tilrettelegge kontraktene slik at det blir mulig for lokalt og regionalt etablerte bedrifter å gi tilbud. Kontraktstrategien må tilrettelegges slik at leverandører som vinner sentrale kontrakter innenfor utbygging, vedlikehold og modifikasjon er til stede med sentrale funksjoner i Nord-Norge.

Kontraktstrategien i driftsfasen for offshoreinstallasjoner som Wisting er kritisk for ringvirkninger i nord. Denne må utformes slik at reelle varig ringvirkninger oppnås. I tillegg må det synliggjøres hvilke effekter dette vil få for hovedkontraktører og underleverandører fra hele Nord-Norge. Dette igjen bør synliggjøres som verdiskaping i KU/PUD

I tillegg må sysselsettingseffektene, for disse kontraktene med hovedkontraktør og underleveranser, synliggjøres.

Klare måltall for regionale og lokale leveranser for driftsfasen i KU/PUD

Vi forventer at det på samme måte som i utbyggingsfasen settes klare måltall for regionale og lokale leveranser (KPI) for driftsfasen i KU/PUD

Driftsorganisasjon og driftstøtte i Nord-Norge

Arctic Energy Partners krever at nordnorske olje- og gassfelt skal ha all drift- driftstøtte og basestruktur i landsdelen. Vi støtter foreslått modell med delt driftsmodell mellom Harstad og Hammerfest. En detaljert oversikt over antall årsverk, lokalisering og kompetansebehov bør beskrives i KU/PUD

Teknologiutvikling og utviklingskontrakter

Teknologiutvikling og utviklingskontrakter har vært helt avgjørende for nasjonal leverandørindustri og dagens ringvirkninger av oljeaktiviteten. EØS avtalen har i mange år vært et hinder for å benytte dette effektive virkemiddelet. Nå er oljeselskapenes investeringer på sokkelen ikke lenger underlagt EØS sitt innkjøpsdirektiv og bør derfor igjen tas i bruk på norsk sokkel for å videreutvikle og styrke norsk leverandørindustri i Nord-Norge.

Arctic Energy Partners forslår at man sammen med øvrige operatører med aktivitet i Barentshavet, leverandørindustri og myndigheter utreder muligheten for minst 3 område for utviklingskontrakter i nord med søkelys på teknologi og innovasjon.

Fabrikasjon av SURF materiell

Boring og brønn

Vedlikehold og modifikasjon

Kunnskapsløft og rekruttering

Olje- og gassnæringen har en god tradisjon for sitt bidrag til å øke kunnskap og kompetanse rundt om i hele landet, samt være en attraktiv arbeidsplass. Dette er spesielt viktig for ungdom og unge voksne.

Kunnskapsløft og rekruttering til Wisting gjennom eksisterende arbeidsmarked, fagutdanning og høyere utdanning er av høy prioritet. Rekruttering og tilgang på kvalifisert arbeidskraft i nord viktig, fordi det sikrer sysselsetting og bosetting samt en sikker og best mulig drift av olje og gass feltene.

Ungdom og unge voksne bør særlig prioriteres.

KU/PUD bør på en tydelig og forpliktende måte vis hvordan og hvilke mål Wisting prosjektet har satt for kunnskapsløft og rekruttering til drift av Wistingfeltet og tilhørende operasjoner.

Samarbeid med Arctic Energy Partners

Arctic Energy Partners har over mange år bygget betydelig kompetanse og nettverk som leverandørnettverk i nord. Vi forutsetter at man også i KU/PUD belyser hvordan man gjennom hele utbyggingsperioden og i en driftsfase skal samarbeide med Arctic Energy Partners for å oppnå mest ringvirkninger av utbyggings og driftsfasen av Wisting.

Miljøstiftelsen Bellona
Rådhusgata 28, 0151 Oslo

Oslo, 02.05.2022

Til: Equinor ASA konsekvensutredning@equinor.com

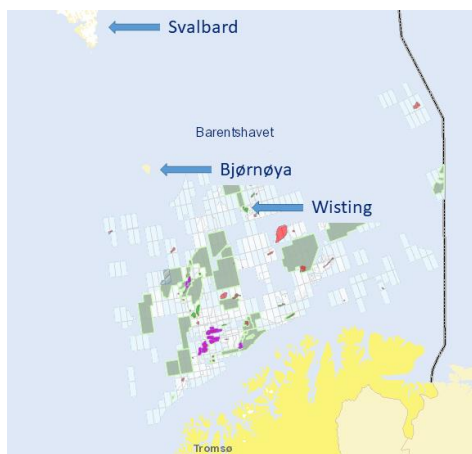
Kopi: Olje- og energidepartementet postmottak@oed.dep.no

Uttalelse i høring av konsekvensutredning - Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Wisting er et kontroversielt oljefelt som er helt på grensen av hva som er gjennomførbart. Konsekvensutredningen¹ tyder på at Equinor har hastverk med å rekke fristen for oljeskattepakken, og i tilstrekkelig grad har adressert feltets særegne risikoelementer. Bellona ber om ytterligere spesifisering av hvordan Equinor vil redusere klima- og miljørisiko tilstrekkelig basert på følgende risikoelementer:

1. Langt nord
2. Dypt hav
3. Grunt reservoar
4. Smalt borevindu
5. Undervurdering av risiko
6. Store miljøkonsekvenser
7. Svak økonomi

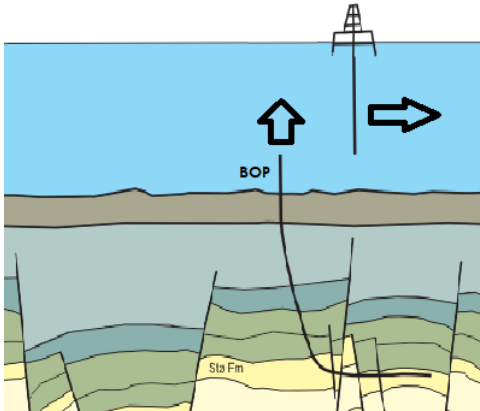
Bellona mener Wisting-utbyggingen for all del ikke må bli hastverksarbeid.

1. Langt nord

Wisting-feltet ligger svært langt nord, nærmere Bjørnøya enn fastlands-Norge og været kan bli ekstremt. Operatøren vil ikke ha tilgang med båt til alle tider, som gir økte konsekvenser dersom ulykker og oljeutslipp skulle skje. Bellona mener konsekvensutredningen i tilstrekkelig grad tar høyde for beredskap i situasjoner der ankomst med båt ikke er mulig.

¹ Equinor (februar 2022) – Wisting PUD del II – [Konsekvensutredning](#).

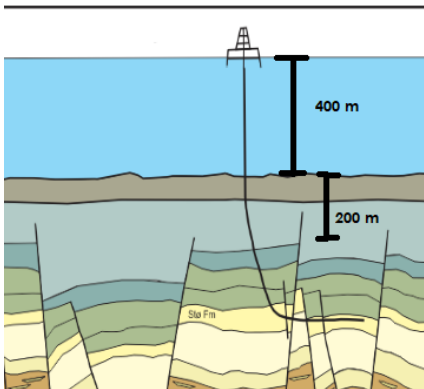
2. Dypt hav

Jo dypere hav, desto høyere risiko for utblåsning. På Wisting er det 400 meter fra plattformen til havbunnen.

I dårlig vær vil en borerigg kunne måtte koble fra og drive vekk. Det er ikke uvanlig.

Dersom operatøren velger å bore med en slamvekt som ikke inneholder 'stigerørsmargin' og BOP ikke stenger, hvilket har skjedd flere ganger tidligere, er utblåsningskatastrofen et faktum.

Det må sikres at det benyttes en slamvekt som inneholder stigrørsmargin og er tung nok til å hindre en utblåsning dersom stigerøret frakobles. Bellona mener dette ikke er tilstrekkelig beskrevet i konsekvensutredningen.

3. Grunt reservoar

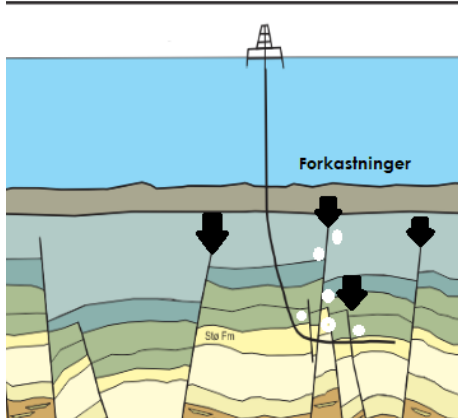
Wisting har et svært grunt reservoar (200m under havoverflaten). Det gjør at det tar svært kort tid før store volumer olje blåser ut i havet ved en uønsket hendelse. Den korte distansen ned til reservoaret gjør at det kreves nøyere planlegging enn på andre felt. Bellona mener boreløsningen ikke er tilstrekkelig beskrevet i konsekvensutredningen for å ta høyde for spesielle krav til boremetode i dette feltet.

4. Smalt borevindu

Wisting har pga. mange forkastninger et smalt trykkintervall der man unngår utblåsning, kalt borevindu.

Blir vekten av boreslam (mud weight) for høyt så sprekker reservoaret og boreslam lekker ukontrollert ut i formasjonen. Dette har ført til store slamtap tidligere, spesielt ved bruk av oljebasert boreslam. Bruk av oljebasert boreslam bør revurderes, fordi utblåsningsrisikoen er høy dersom man går tom for boreslam.

Hvis vekten av boreslam blir for lavt vil olje og gass fra reservoaret komme inn i brønnbanen som kan lede til ukontrollert utblåsning. Det er høyere risiko på Wisting enn andre felt pga smalt borevindu. Bellona krever et ekstraordinært fokus fra Petroleumstilsynet på dette området.

5. Undervurdering av risiko

Naturlige lekkasjer i tillegg til mulig oppsprekking fra boring på Wisting påviser migrasjonsveier fra reservoar til hav. Det viser at takbergarten ikke er tett.

Gass-strømming til havbunnen er observert under leteboring. Det virker som Equinor ikke vet hvor denne gassen stammer fra. Det kan være gass fra organisk nedbrutt materiale i de øvre formasjonene, eller det kan komme av dårlig soneisolering (sement) på utsiden av foringsrør i de brønner som er plugget og forlatt.

Bellona etterspør undersøkelser som viser hvor denne gassen kommer fra for å kunne vurdere risiko og risikoreduserende tiltak.

5.1 Utblåsningsrisiko

Oljesøl fra utblåsning er noe av det verste som kan skje på Wisting. I «Blowout scenario»² skisserer Equinor at de kan bore en avlastningsbrønn i tilfelle utblåsning. Bellona anser det som svært komplisert å bore en avlastningsbrønn på Wisting, og har forespurt Petroleumstilsynet om de har motatt «blow out scenario»-rapporten. Petroleumstilsynet svarer at *«Dette er et dokument som ikke er oversendt oss»*. Bellona mener det er svært bekymringsverdig at Petroleumstilsynet ikke har engasjert seg i utblåsningsrisiko på Wisting på dette tidspunktet i prosessen. Bellona mener plan for utbygging og drift ikke kan behandles uten Petroleumstilsynets vurdering av «blowout scenario».

Det korte distansen fra Wisting-reservoaret til havbunnen gjør at Equinor ikke kan garantere en avlastningsbrønn ved en utblåsning. En avlastningsbrønn i et utblåsnings-scenario vil bli utfordrende og tidkrevende med konvensjonell boremetode. Det vil trolig kreve en «fiskekrok»-profil og en slik brønn er ikke bevist mulig med konvensjonell boreteknologi.

5.2 Kompliserte brønnforhold

Det er svært kompliserte brønnforhold på Wistingfeltet, og boring vil kreve ytterst varsomhet. Det skal bores til sammen 36 brønner, og gass-strømming til havbunnen er observert under leteboring. Bellona vurderer forholdene for boring på Wisting-feltet som vesentlig mer utfordrende enn i Nordsjøen.

Etter vår vurdering er de kompliserte brønnforholdene ikke tilstrekkelig beskrevet i konsekvensutredningen. Risikoreduserende tiltak er heller ikke tilstrekkelig beskrevet. Bellona mener disse forhold må ligge til grunn for godkjenning av plan for utbygging og drift av Wisting-feltet.

² Equinor (08.09.2021) - [Blowout scenario analysis for Wisting 2026-2030](#)

6. Store miljøkonsekvenser

Equinor planlegger bruk av oljebasert boreslam i Wisting-utbyggingen. Det fører til:

- 1) Økt CO₂-fotavtrykk i borekampanjen
- 2) Økt risiko for utilsiktet olje til sjø
- 3) Økt risiko for slamtap og dermed økt risiko for en brønnskrollhendelse

Bellona mener det er problematisk at det planlegges å bruke oljebasert slam når det finnes sikrere og bedre metoder.

Bellona mener Petroleurstilsynet og Miljødirektoratet bør etterspørre alternativer til oljebasert slam.

6.1 Kraftkrisen er ikke et argument for å bygge ut Wisting

Tysklands behov for gass er ikke et argument for å utvikle Wisting. Wisting er et oljefelt med lite gass, og den tyske regjeringen vil ha 100% fornybar strømproduksjon i 2035³.

Wisting planlegger produksjonsstart er 2028, og forventer å produsere olje til 2058.

Bellona mener oljeproduksjon etter 2050 er uforenlige med å oppnå klimamålene vi har forpliktet oss til, og at utbygging av Wisting-feltet ikke vil hjelpe på den umiddelbare energikrisen i Europa.

7. Svak økonomi

Kostnadene er estimert til 60-75 milliarder (2021-kroner) +/- 30%. Bellona anslår at kostnadene kan beløpe seg på 100 milliarder 2021-kroner, og en break even-oljepris på 40 dollar/fat. Bellona stiller spørsmål om feltutbyggingen blir lønnsom uten oljeskattepakken.

7.1 Equinor estimerer relativt kort boretid for brønnene

I konsekvensutredningen hevder Equinor at gjennomsnittlig totalt boretid er beregnet til i overkant av 32 dager. Bellona mener dette er svært optimistiske estimater basert på utfordrende brønnforhold og værforhold. Bellona mener det må fremlegges ytterligere informasjon om beregning av boretid, og miljø- og økonomisk risiko dersom boretiden viser seg å bli vesentlig lenger.

7.2 Hastverk for å rekke oljeskattefristen

Plan for utbygging og drift (PUD) for Wisting planlegges oversendt Olje- og energidepartementet i desember 2022, akkurat i tide til å rekke fristen for oljeskattepakken. Bellona frykter at hastverk går på bekostning av sikkerheten, og at feltutbyggingen ikke blir lønnsom uten oljeskattepakken.

7.3 Uklar konsekvens for infrastruktur

Wisting-feltet inneholder noe gass, og selv om Equinor planlegger å sende gassen til Hammerfest LNG, så er det ikke kapasitet der før på slutten av 2030-tallet⁴. Oljedirektoratet, Gassco, Equinor og

³ Der Spiegel (28.02.2022) - [Regierung will 100 Prozent Ökostrom bis 2035](#)

⁴ Upstreamonline.com (20.01.2022) - [Wisting development strengthens the case for a Barents Sea gas pipeline to Europe.](#)

Vår Energi kan komme til å bruke Wisting-utbyggingen som argument for en gassrørledning gjennom Lofoten, Vesterålen og Senja, til tross for store naturkonsekvenser. Bellona mener det vil være et historisk feilgrep om en slik gasseksportledning blir bygget.

7.4 Manglende konsekvensutredning for CCS som alternativ til kraft-fra-land

Equinor legger kraft-fra-land som ultimatum for utbygging av Wisting-feltet, hvilket vil være svært lønnsomt for Equinor. Gasskraft med karbonfangst- og lagring ble ikke vurdert som farbar løsning pga. usikkerheter knyttet til lagringskapasitet i reservoaret og innvirkning av injeksjon på oljeproduksjon under senere del av feltets levetid.

Bellona mener gasskraft med karbonfangst- og lagring må utredes ytterligere. Wisting-feltet vil ha relativt lavt totalt CO₂-utslipp (~3Mt), og Bellona finner dokumentasjon tilgjengelig i konsekvensutredningen som utilstrekkelig til å konkludere med at lagerlokasjon til såpass begrensede mengder CO₂ ikke er mulig å finne i dette området.

Equinor oppgir en fangstgrad på om lag 80% i konsekvensutredningen (67% av totale CO₂-utslipp). Bellona stiller spørsmål ved hvorfor fangstgraden er så lav, da det er teknisk-økonomisk mulig å fange >90% CO₂ fra avgassen til gassturbiner. Lav fangstgrad vil sette kraft-fra-land i et fordelaktig lys.

I tillegg inneholder Hanssen-oljen 6% CO₂ i assosiert gass. Dette må også lagres et sted, som kan styrke argumentet for fangst- og lagring av CO₂.

Bellona mener kostnaden ved elektrifisering av Wisting med en 300 km sjøkabel må sees opp mot alternativ bruk av kraft i regionen.

Besteforeldrenes klimaaksjon

Postboks 1231 Vika, 0110 Oslo.

E-post: post@besteforeldreaksjonen.no

Organisasjonsnummer: 998 636 779

<https://www.besteforeldreaksjonen.no/>

Oslo, 29.04.2022

Til: konsekvensutredning@equinor.com

Kopi: postmottak@oed.dep.no

Vedrørende: Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet – kommentar til konsekvensutredning; **Deres referanse 2020-004052**

Vi viser til konsekvensutredningen for Wisting-feltet som ble lagt ut til offentlig høring den 1. februar og med høringsfrist 2.mai, 2022. Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) benytter herved anledning til å gi våre generelle kommentarer til den planlagte utbyggingen av feltet, og med spesifikke merknader til det vi mener er mangler ved selve konsekvensutredningen.

Wisting-feltet er lokalisert sentralt i Barentshavet, 310 km fra Finnmarkskysten. Det ligger nær områder som i Forvaltningsplanen er definert som særlig verdifulle og sårbare, inkludert Bjørnøya naturreservat, iskanten og Finnmarkskysten. I disse områdene er det spesielt viktig å vise aktsomhet ved aktiviteter som kan påvirke naturverdier og økosystemet. Eventuell feltutbygging vil bli den nordligste i Arktis.

I tillegg til lave vintertemperaturer er polare lavtrykk anført som de største operasjonelle utfordringene. Polare lavtrykk kan oppstå brått og uten forvarsel, og kan nå vindkast med orkans styrke. Disse representerer en mulig fare for skip og plattformer.

Den foreslåtte utbyggingsløsningen består av nærmere 40 undervannsbrønner knyttet til 30 havbunnsrammer og en flytende produksjonsplattform med lagringskapasitet. Erfaringen viser at slike undervannsinstallasjoner er forbundet med betydelig risiko for lekkasje av olje og kjemikalier. I snitt har det årlig forekommet 11 større og mindre slike lekkasjer på norsk sokkel de siste 10 årene. Bøylasting til skip utgjør en ytterligere risiko, og har tidligere ført til større utslipp av olje ved norske installasjoner.

I tillegg til lekkasjer fra installasjonene mener vi at det er reell fare for at det kan oppstå større oljelekkasjer direkte fra oljereservoaret, som diskutert i de spesifikke merknadene.

Miljødirektoratet har tidligere påpekt manglende kunnskap om mulig effekt av oljesøl for dyrelivet i dette sårbare området. Riksrevisjonen påpekte i 2019 store mangler ved oljeberedskapen i nord. På denne bakgrunn vil vi stille spørsmål til myndighetene og til operatøren om det er miljømessig forsvarlig å starte en utbygging av Wisting-feltet på det nåværende tidspunkt.

Vi opplever i dag ekstraordinær usikkerhet om framtidsutsiktene på grunn av krigen i Ukraina. På den ene siden har det ført til svært høye olje- og gasspriser på grunn av forsyningssituasjonen. På den andre siden har det styrket besluttsomheten blant viktige konsumentland til å akselerere omstillingen til grønn energi. Høye energipriser på kort sikt vil også bidra til å forsere denne omstillingen.

Det internasjonale energibyrå (IEA) har tidligere påpekt utsiktene til mulig lav oljepris utover 2030-tallet på grunn av grønn omstilling, over den perioden som er kritisk for det økonomiske resultatet til Wisting-prosjektet. Gitt at staten bærer nærmere 88% av investeringene, gjennom direkte eierskap og skatteeffekt, mener vi det er særdeles viktig at operatøren klart synliggjør og kvantifiserer risikoen i prosjektet knyttet til oljepris, investeringer og reserver i PUD-søknaden.

I det følgende har vi spesifisert hva vi mener er konkrete mangler i konsekvensutredningen.

Manglende konsekvensutredning av forbrenningsutslippene

Besteforeldrenes Klimaaksjon (BKA) etterlyser utredning av klimaeffekten ved forbrenning av fossile brenslere som planlegges produsert fra Wistingfeltet, og eventuelle avbøtende tiltak. Vi viser til at Høyesterett i sin dom i klimaretsaken i 2020 forutsetter at konsekvensutredningen på PUD-stadiet omfatter disse utslippene.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) ga 18.3.22 innspill om følgende punkter til Olje- og Energidepartementet:

- i) *når Grl. § 112 kan gi staten rett og plikt til å nekte plan for utbygging og drift (PUD) av hensyn til klima og miljø, og*
- ii) *kravene til utredning av forbrenningsutslipp på PUD-stadiet*

Innspillet sier blant annet: «NIM mener petroleumsloven § 4-2 tolket i lys av Grl. § 112 annet ledd krever at klimavirkningen av eksporterte forbrenningsutslipp konsekvensutredes på PUD-stadiet. Vi viser til at Høyesterett forutsetter at konsekvensutredningen på PUD-stadiet omfatter disse utslippene. Tilsvarende krav følger etter NIMs syn også av EUs prosjektdirektiv.»

NIM skriver videre: «Oppdaterte vitenskapelige kilder tilsier at det ikke er rom for å godkjenne ny produksjon av olje og gass innenfor det gjenværende karbonbudsjettet for å begrense oppvarmingen til 1,5 grader. Ut fra foreliggende kilder, er det derfor nærliggende at plikten til å nekte PUD av hensyn til klima og miljø har inntrådt, med mindre departementet etter føre var-prinsippet konkret kan påvise at en PUD i det enkelte tilfellet likevel er forenelig med å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.»

Besteforeldrenes Klimaaksjon slutter seg til denne vurderingen.

Da klimavirkningen av forbrenningsutslippene ble etterlyst av Greenpeace under høring av «*Forslag til program for konsekvensutredning for Wistingfeltet*» i juni 2021, avviste operatørene dette ved å henvise til sine planer om å bli klimanøytrale innen 2050.

Equinors **Climate Roadmap** og **2022 Energy Transition Plan** er begge vage i forhold til avbøtende tiltak for forbrenningsutslippene. På aksjonærforslag (ved generalforsamlingen i 2021) om mer forpliktende planer, svarte styret: «*Ambisjonen om å oppnå klimanøytralitet i 2050 krever et velfungerende marked for karbonfangst og -lagring og naturlige karbonsluk, samt utvikling av konkurransedyktige teknologier for hydrogen.*»

Kan operatøren vise til konkrete planer for karbonfangst og -lagring i en størrelsesorden som avbøter forbrenningsutslippene? Naturlige karbonsluk er sterkt redusert og reduseres stadig på grunn av klimaendringer, oppdyrking av myrer og store arealinngrep i naturen på grunn av mange utbyggingsprosjekter. Har Equinor konkrete planer for hvordan de kan restaurere naturlige karbonsluk i et omfang som avbøter forbrenningsutslippene og kompenserer for tap av naturlige karbonsluk?

På vegne av våre etterkommere kan vi ikke godta at vage ambisjoner om å bli klimanøytrale brukes for å åpne for omfattende ny produksjon av fossile brensler i strid med vitenskapelige råd. Konsekvensutredningen må utrede hvorvidt utbygging og produksjon på Wistingfeltet er forenlig med å begrense klodens oppvarming til 1.5°C.

Etterlyser rangering av felt basert på forholdet mellom inntekt/karbonutslipp

Vitenskapen slår altså fast at det ikke er rom for å godkjenne ny produksjon av olje og gass innenfor det gjenværende karbonbudsjettet, uten tilstrekkelige avbøtende tiltak. Verden må velge hvilke fossile ressurser vi fortsatt kan produsere og hvilke som må forbli i bakken. Dette må også gjelde for Norge.

De tre siste årene er det på norsk sokkel blitt påvist olje- og gassressurser tilsvarende ett Wistingfeltet hvert år, ifølge [Oljedirektoratet 2022](#). De nye funnene er hovedsakelig i feltnære områder som kan produseres gjennom eksisterende infrastruktur. Det foreligger analyser som viser at utbygging av feltnære funn gir betydelig lavere enhetskostnader og dermed bedre lønnsomhet per produsert enhet enn det som forventes for Wistingfeltet ([Rystad Energy](#) , [Oljedirektoratet 2021](#)). Det betyr høyere inntekt for Norge per enhet med eksportert karbonutslipp.

Hvis Norge likevel fortsetter å bygge ut nye felt, på tross av de vitenskapelige advarslene, bør vi i det minste prioritere de prosjektene med høyest forhold mellom inntekt og karbonutslipp. **BKA etterlyser derfor en analyse som viser inntekt/utslippsforholdet for Wistingfeltet sammenlignet med andre aktuelle funn på norsk sokkel.**

Manglende utredning av risiko for oljeutslipp knyttet til svak forsegling over reservoaret

Utvinningsstrategien for Wisting er planlagt med vanninjeksjon som trykkstøtte for best mulig utvinning. Platåproduksjon av olje på 23 850 Sm³/dag vil vare i 4-5 år, og 32 000 Sm³/dag med vann vil bli injisert over en lengre periode for å opprettholde trykket.

Equinor skriver i konsekvensutredningen (KU) at mer enn 1000 mulige naturlige oljelekkasjer er identifisert ved Wisting-feltet ved hjelp av satellittdata. Dette tyder på at forseglingen over det grunne oljereservoaret er svak, noe som ikke er overraskende gitt den svært tynne overlageringen (250 m) med mange forkastninger. Enkelte forkastninger er åpenbart aktive og bryter havbunnen.

For å injisere store mengder med vann må det forventes at det vil kreve betydelig lokalt overtrykk rundt injeksjonsbrønnene. Store trykkforskjeller som skyldes produksjon og høye injeksjonsrater kan reaktivere forkastninger og åpne sprekker som kan lekke olje direkte fra reservoaret til overflaten. Slike induserte lekkasjer kan få betydelig større omfang enn de naturlige lekkasjene som allerede er observert, og vil være vanskelig å stoppe.

Alternativt kan mengden injisert vann måtte reduseres for å unngå oppsprekking. Det vil da føre til lavere produksjonsrater og utvinningsgrad, og dermed øke den økonomiske risikoen i prosjektet.

Dette risikoaspektet er ikke behandlet i KU. **BKA etterlyser derfor en utredning om risikoen for induserte oljelekkasjer og/eller redusert utvinning knyttet til den åpenbart svake forseglingen over reservoaret.**

Manglende usikkerhetsanalyse av de samfunnsøkonomiske konsekvensene

Anslag på tilstedeværende olje, utvinningsgrad og investerings- og driftskostnader er forbundet med betydelig usikkerhet. I tillegg er fremtidig oljepris spesielt usikker på grunn av det grønne skiftet, som diskutert av det internasjonale energibyrådet (IEA). Etter planen vil Wisting-feltet produsere 2/3 av oljevolumet i løpet av 2030-tallet. I denne perioden forventer IEA at oljeprisen vil ligge mellom 28 og 35 \$/fat, hvis vi lykkes med å redusere forbruket av fossil energi slik at vi når 1.5 graders målet i Parisavtalen.

BKA etterlyser generelt usikkerhetsanalyser av lønnsomheten i prosjektet dersom de nevnte faktorene avviker fra forutsetningene, og spesielt når det gjelder oljeprisbanen som IEA forventer hvis vi skal oppnå klimamålene.

Manglende kostnadsanalyse for alternativer til elektrifisering fra land

Elektrifisering av Wisting vil kreve betydelige investeringer, inkludert en 340km overføringskabel fra land. Dette vil påvirke elektrisitetsforsyningen i Finnmark, og den planlagte utbygging på land vil få konsekvenser blant annet for arealbruk og reindrift.

Valget av elektrifisering framfor gassturbiner med karbonfangst er begrunnet med usikkerhet knyttet til lagringskapasitet i reservoaret og innvirkning av injeksjon på oljeproduksjonen. Dessuten er det oppgitt som argument mot gassturbiner generelt at det vil være utilstrekkelig med gass til å drive turbinene i senfasen. Den planlagte gassledningen for eksport til Johan Castberg/Snøhvit bør gjøre det mulig å importere gass til Wisting ved behov, og dermed løse problemet med for lite gass.

Det foreligger altså flere alternativer for kraftforsyning til Wisting. **BKA etterlyser derfor en analyse av kostnadene ved elektrifisering fra land og reduserte CO2-utslipp lokalt, sammenlignet med alternativer for å redusere globale utslipp tilsvarende.**

Vi ser fram til at våre kommentarer blir adressert i PUD-søknaden for Wisting-feltet.

Med vennlig hilsen

Besteforeldrenes klimaaksjon

Steinar Winther Christensen

Styreleder

Andrew P. Kroglund

Generalsekretær

ENERGIKLYNGEN NORD

TROMSØ 02.MAI 2022

WHISTING

En høringsuttalelse fra Energiklyngen Nord

ENERGIKLYNGEN NORD

EKN er et tverrfaglig bedriftsnettverk som har energi, marin og maritim næring, samt bygg og anlegg som hovedsatsningsområder.

Nettverket samarbeider om utviklingsprosjekter, kompetanseheving og markedsarbeid, for å styrke medlemmenes konkurransefortrinn.

Vi er 23 medlemmer, i hovedsak i Tromsø-regionen.

HØRINGSUTTALELSE WHISTING

Takk for muligheten til å gi høringssvar til konsekvensutredningen av Whisting.

Whisting vil bli et høyautomatisert anlegg med små behov for vedlikehold og bemanning.

Helikopter- og forsyningsbase er planlagt lokalisert i Hammerfest, og driftsorganisasjon er planlagt med en delt driftsmodell mellom Hammerfest og Harstad.

Utbyggingen av Wisting-feltet vil skape store verdier til fellesskapet. Wisting-utbyggingen utgjør en betydelig andel av investeringene på norsk sokkel i årene fremover, og er derfor svært viktig for norsk leverandørindustri til petroleumsvirksomheten.

HØRINGSUTTALELSE WHISTING

Basert på tidligere utbyggingsprosjekter på norsk sokkel er det beregnet at norsk andel av vare- og tjenesteleveringen til utbyggingen av Wisting-feltet vil være minimum 35 milliarder (2021-kroner) som utgjør minimum halvparten av investeringskostnadene. For driftsperioden, som er beregnet til å vare i 30 år, anslår man norsk andel av årlige driftskostnader å være 1,7 milliarder (2021-kroner), som utgjør 85 pst. av de totale driftskostnadene.

Dere forventer at 9 % av den nasjonale verdiskapningen kommer fra Nord Norge, herunder 1000 årsverk bare fra Troms og Finnmark. Dere forventer også 40% av verdiskapningen i driftsfasen kommer fra Nord Norge

HØRINGSUTTALELSE WHISTING

I driftsfasen anslår dere om lag 200 årsverk kommer fra Troms og Finnmark.

Vi forstår det slik at deler av årsverkene er Drift Nord, og drift av Helikopterbase. Utbygging av av kraft til land anlegget vil skape arbeidsplasser i hovedsak til bygg- og anleggsbransjen i byggefasen. Øvrige inntekter til landsdelen tilskrives i stor grad eiendomsskatt til Hammerfest og Måsøy kommune.

Vi i Energiklyngen Nord forventer at en større andel av omsetning og utvikling i tilknytting til Whisting, er med på å løfte også Tromsø og spesielt leverandørindustrien i her.

Nord Norges største by har den bolyst, infrastruktur og industrikraft som kreves for at dere slår egne ringvirkningsmål, og samtidig sikrer langsiktig befolkningsvekst til landsdelen

TROMSØ HUB I NORD

Helhetlig infrastruktur
Universitetssykehus
Flyplass (omlag 50 daglige avganger)
Fullskala industrihavn
Folk, byliv (80 000 innb).
Universitet og institussektor

LEVERANDØRER

En fremoverlent, skalerbar, innovativ, høyteknologisk, og kompetansedrevet leverandørindustri med lang erfaring i samarbeid om større oppdrag.

GRØTSUND HAVNE- OG INDISTRIOMÅRDE

Grøtsund sin beliggenhet og kvaliteter, med umiddelbar nærhet til Tromsø, er attraktivt for maritim næringsutvikling og **unikt i nord**.

Svært tilgjengelig, 1500dekar areal. kraftig dimensjonert 130 m lang og 22 m dyp. 15 km fra Tromsø.

ADRESSE

Strandgata 9, Tromsø

E-POST

anemarthe@kupa.no

TELEFON

95 70 54 93

ENERGIKLYNGEN NORD

Fagforbundet

Equinor Energy AS
Forusbeen 50
4035 STAVANGER

Deres ref.:
Kari Stokke

Vår ref.:
21/868-5 MKH
Mette K. Haugen /

Dato:
29.04.2022

Høringsvar fra Fagforbundet – konsekvensutredning for Wisting-feltet

Fagforbundet viser til brev fra Equinor og Olje- og energidepartementet datert 01.02.2022 om konsekvensutredning for Wisting, og sender med dette våre merknader.

Fagforbundet mener prosjektet har mange usikkerhetsmomenter ved seg - både økonomisk, av naturhensyn, tilgang til energi og ikke minst oppfyllelsen av klimamålene.

Fagforbundet ønsker derfor at prosjektet stanses.

Det vanskelig å se hvordan igangsettelsen av et oljefelt som vil produsere olje til forbi 2050, kan være kompatibelt med klimamålene i Parisavtalen, når vi vet at det planlegges for mer produksjon av fossil energi enn karbonbudsjettet gir rom for.

Oljeressursene fra Wisting-feltet vil skape mer enn 200 millioner tonn CO₂. Det tilsvarer fire ganger Norges nasjonale utslipp, eller det årlige utslippet fra 50 kullkraftverk. Både Det internasjonale energibyrået (IEA), FNs klimapanel (IPCC) og FNs generalsekretær António Guterres er tydelige på at alle investeringer i ny fossil produksjon er i strid med 1,5-gradersmålet. Dette gjelder også norsk olje og gass. Norge har, ved å tilslutte seg klimaavtalen i Glasgow, forpliktet seg til 1,5-gradersmålet. Denne forpliktelsen var en viktig grunn til at Storbritannia i fjor sa nei til det kontroversielle Cambofeltet. Wisting vil imidlertid ha tre ganger større klimaeffekt enn Cambo. Konsekvensutredningen drøfter heller ikke de globale klimavirkningene av feltet.

Rapportene IPCC har kommet med siste året, og den seneste delrapporten om tiltak, sender et klart varsku til verdens regjeringer: ambisjonene må opp, tiltakene må på plass og innsatsen må bli kraftigere. I Norge ligger mye av industrien og løsningene klare for et fornybart skifte, de venter bare på at regjeringen skal satse. På samme måte som staten i en årrekke har lagt til rette for produksjon av olje fra norsk sokkel, må den nå legge til rette for ny, grønn industri, nye, grønne og trygge arbeidsplasser – i tråd med våre internasjonale forpliktelser.

Fagforbundet er også bekymret for klimaendringenes påvirkning på økosystemet i disse utsatte områdene, og mener det ikke er forsvarlig å sette feltet i produksjon. Vi støtter Miljødirektoratet når de viser til risiko for at rene arktiske arter utrykkes som følge av økt konkurranse, økte temperaturer

og minkende sjøis, og mener at usikkerhet knyttet til mulige effekter av produsert vann er betydelig og ekstra stor i Barentshavet og Arktis for øvrig.

Oljehell kan medføre store konsekvenser for økosystemene i iskantsonen. Får vi et utslipp fra Wisting med en større mengde olje vil utslippene potensielt treffe iskanten innen svært kort tid, og med de værforholdene vi kan ha så langt opp i Barentshavet store deler av året er ikke oppsamling mulig. I de deler av året med mørketid vil det blir ytterligere utfordrende. Det finnes per i dag ikke teknologi for å fange opp olje i is, og fiskeressursene og alt av marint dyreliv i Barentshavet kan bli ødelagt for generasjoner.

Ifølge overlappsanalysene som er gjort i forbindelse med konsekvensutredningen er det risiko for overlapp mellom olje og is i perioder hvor isen befinner seg i nærheten av Wistingområdet. Flere rødlistede sjøfuglbestander kommer i tillegg i berøring med Wistingområdet både i hekkesesongen, og under svømmetrekket etter hekkingen. I disse periodene er sjøfuglene spesielt sårbare og selv små utslipp vil være alvorlig. Ved en oljeutblåsning er det også risiko for at sjøfuglbestandene blir rammet i perioden hvor de overvintrer på havet i nærheten av Wisting-feltet.

Tilførsel av energi er også en stor utfordring i dette prosjektet. Elektrifisering er nødvendig om klimamålene skal nås. Norsk sokkel stod for 27 % av CO₂ utslippene i 2020, og Norge vil ikke nå de nasjonale målene uten at tilstrekkelige kutt på disse. Vi klarer ikke å kompensere dette ved å gjennomføre større utslippskutt i industrien eller jordbruket, særlig med det økte målet fra 40 % til 50 % reduksjon innen 2030.

Utslipsreduksjon på sokkelen krever stabil tilgang til kraft for å gjennomføre så store reduksjoner. Siden Wisting-feltet har lite gass, vil det ikke kunne være energibærer til kraftproduksjonen. Uten de små gasskraftverkene på riggene som ellers brukes til nå drifte oljeboringa, er eneste måten å få feltet i drift på ved hjelp av elektrisk kraft - fra hav eller land.

I konsekvensutredningen skriver Equinor at det maksimale forbruket av energi vil være mellom 0,55 TWh (år 2032) og avtagende til 0,45 TWh de siste årene av produksjonen. Et forbruk på en halv TWh er en betydningsfull mengde strøm, som kan bidra til økte strømpriser i Finnmark.

Konsekvensutredningen har et eget kapittel om samfunnsmessige konsekvenser, men her er det ikke gjort noen utredninger av hva elektrifiseringen av Wisting vil føre til i form av økt strømpris for befolkningen i Finnmark. Det er heller ikke gjort noen vurderinger av hvordan det vil påvirke andre næringsplaner i Finnmark. Når det samtidig planlegges å bygge hydrogenprosjektet Horisont Energis Barents Blue i samme område, ser vi ikke hvordan det kan være nok landbasert kraft til begge deler.

Oljefunnet på Wisting var i utgangspunktet for smått til å være lønnsomt å produsere, gitt de enorme kostnadene det medbringer å etablere et nytt felt 300 kilometer fra land. Det var først etter at Stortinget vedtok koronakrisepakken til oljenæringen at Equinor fattet interesse for utvinning på feltet. Vi frykter at Wisting kan ende opp med å bli lønnsomt for oljeselskapene, men et tapsprosjekt for samfunnet. Equinor legger til grunn en oljepris som ikke er forenelig med 1,5-gradersmålet. Dersom man inkluderer påløpte letekostnader gir feltet negativ samfunnsøkonomisk verdi i et 1,5-prisscenarioer. Fagforbundet mener staten må legge til grunn at Norge og verden når målene vi har satt oss i Paris og Glasgow. Dersom staten ikke tror verden vil nå klimamålene må vi føre en mer, ikke mindre ambisiøs klimapolitikk.

Dersom Wisting blir igangsatt, ønsker Fagforbundet at det skal pålegges elektrifisering fra havvind.

I forhold til lokal og regional verdiskaping, understreker Fagforbundet betydningen av at det tilrettelegges for at norske aktører kan sikres oppdragene i prosjektet. Dersom den lokale og regionale kompetansen og kapasiteten skal bestå og videreutvikles må Wisting-utbyggingen bygge på disse miljøene og prioritere oppdrag, arbeidsplasser og verdiskaping i regionen både i utbyggings- og driftsfasen.

Med hilsen
Fagforbundet

Mette Nord
forbundsleder

Mette K. Haugen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Fagforbundet og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Olje- og
energidepartementet

Postboks 8148 Dep.

0033

OSLO

Equinor
Olje- og energidepartementet
Norges Fiskarlag

E-post:
Att:

Vår ref.:
2022.0118.32

Deres ref.:

Dato:
25.04.2022

Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Styret i Fiskarlaget Nord viser til høring av konsekvensutredning for utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet.

Fiskarlaget Nord arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer som benytter hav- og fjordområdene. Imidlertid har fiskerinæringen over tid opplevd en stor og økende konkurranse om sjøarealene, og den senere tiden er det også fremmet sterke politiske signaler om økt satsing på nye næringer og aktiviteter.

Det er en forutsetning for fiskerinæringen at andre næringer og aktiviteter ikke skjer på bekostning av hav- og fjordmiljø, ville bestander, utøvelsen av fisket eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere. Fiskerne er derfor bekymret for om utviklingen bygger på god nok kunnskap om konsekvensene aktivitetene kan ha, og det stilles spørsmål om resultatet av den omfattende næringsssatsingen kan bli ødeleggende både for miljø og norsk fiskerinæring uten en bedre samordning av arealbruken.

Fiskerinæringen har gjennom lang tid måtte tilpasse seg petroleumsvirksomheten på sokkelen, herunder seismiske undersøkelser, rør, kabler og undervannsinstallasjoner. Selv om det fremgår av konsekvensutredningen at effekten på bunnmiljøet, plankton og fisk av utslipp fra Wisting-feltet er vurdert å være liten, finner styret behov for å påpeke at en er bekymret for konsekvensene planlagt utbygging og drift vil ha for de sårbare områdene i Barentshavet, herunder havmiljø, bestander og fiskerier. Det er også en bekymring basert på usikker beredskapssituasjon ved utilsiktede hendelser.

Videre fremgår det av utredningen av seismikk vil være nødvendig for kartlegging og overvåking av reservoarene. Imidlertid vises det til at Wisting-feltet ligger i et område med lite fiskeriaktivitet. Området som berøres av feltutbygging og drift er lite egnet for fiske med bunnredskaper på grunn av bunnforholdene, men det foregår et moderat fiske med konvensjonelle redskaper i området som vil kunne oppleve operasjonelle ulemper som følge av at de må ta hensyn til feltet og tilhørende sikkerhetssoner. Gassrørledningen og kraftkabelen vil være overtråkbare, og det forventes derfor ingen konsekvens for fiskerinæringen i driftsfasen.

Fiskarlaget Nord må påpeke at fiskeriene er dynamiske, og kan forandre seg over tid. Det kan derfor ikke utelukkes at områder som ikke benyttes i særlig stor grad i dag, ikke kan bli aktuelle med andre redskaper i framtiden. Videre har fiskeriinteressene ved flere anledninger uttrykt bekymring over i hvilken grad seismiske undersøkelser er problematiske, siden seismikk skremmer fisk, i tillegg til å

kunne havne i arealmessig konflikt med fiskeriaktivitet. Det fremstår derfor hensiktsmessig at det legges opp til å gjennomføre slike undersøkelser med så lav lydkilde som mulig.

Når nye aktiviteter eller nyetableringer skal tildeles plass, er det i alle tilfeller helt nødvendig at det så tidlig som mulig opprettes dialog med allerede etablerte næringer. Samt at tilbakemeldingene som gis, blir tilstrekkelig hensyntatt og gjenspeilet i det videre arbeidet.

Fiskarlaget Nord mener det er positivt at Hammerfest Fiskarlag har fått delta i utredningsprosessen som har vært fram til nå. Det bes om at Equinor i den videre prosessen og særlig i etableringsfasen av kraftkabelen til land, holder løpende dialog med fiskeriinteressene som blir berørt av utbyggingen. Styret mener det bør være mulig å finne løsninger knyttet til arealbeslag i utbyggingsfasen som gir minst mulig negative konsekvenser for den kystnære fiskeflåten gjennom kommunikasjon, samarbeid og koordinering.

Styret kan støtte innspill fra Hammerfest Fiskarlag, og ber Equinor om å hensynta tilbakemeldingene om å unngå å legge sjøkabelen i den viktigste torskesesongen første halvår, med hensyn til fiskeriaktiviteten i området. Det bes videre om at det i god tid før arbeidet skal starte, utarbeides en konkret plan med oversikt over hvilke områder som vil bli stengt og at det initieres dialog med fiskerne slik at kabelleggingen tilpasses fiskeriaktivitet best mulig.

Det bes om at Equinor holder kontakten med både Hammerfest Fiskarlag og administrasjonen i Fiskarlaget Nord i prosessen videre.

**Med hilsen
Fiskarlaget Nord**

**Jon-Erik Henriksen/s
daglig leder**

**Eli-Kristine Lund Dahl/s
rådgiver**

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Utviklingsseksjonen

Saksbehandler: Kristian Landmark Skaar

Telefon: 90081189

Vår referanse: 21/283

Deres referanse: 2020-004052

Dato: 28.04.2022

Equinor Energy AS
Postboks 8500 Forus
4035 STAVANGER

Equinor Energy AS - Høring av konsekvensutredning for Wisting - Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Fiskeridirektoratet viser til tilsendt høring av konsekvensutredning for Wisting-lisensen PL537/PL537B i Barentshavet, jfr. oversendelsesbrev av 1. februar 2022.

Fiskeridirektoratets kommentarer til høring av forslag til program for konsekvensutredning:

Under punkt 5.1 – *Fiskeriaktivitet og havbruk i områder som berøres av planlagt utbygging*, velger Fiskeridirektoratet å opprettholde kommentarene gitt i høringssvaret avgitt ved program fra konsekvensutredning av 24. mars 2021.

Beskrivelsen av fiskeriaktivitet antas å være dekkende for område. Men Fiskeridirektoratet vil likevel påpeke at fiskeri er en dynamisk aktivitet og vil variere alt etter fiskens vandringsmønster og de til enhver tid gjeldende reguleringer.

Videre står det at det skal søkes om å etablere et forbudsområde for bunntåling og oppankring da det ikke er, eller forventes å bli, fiskeri med bunntål i det omsøkte område. Et slikt forbudsområde er beskrevet å utgjøre om lag 24 km². Fiskeridirektoratet mener det er svært uheldig at en beslaglegger areal til slike formål når det finnes andre metoder for å unngå å skade undervannsinstallasjoner.

Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til høring av konsekvensutredning for Wisting.

Med hilsen

Anne Marie Abotnes
konstituert seksjonssjef

Kristian Landmark Skaar

seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Equinor Energy AS

Postboks 8500 Forus

4035

STAVANGER

Kopi til:

Norges Fiskarlag

Postboks 1233

7462

TRONDHEIM

Olje- og energidepartementet

Torgarden

Postboks 8148 Dep

0033

OSLO

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
GM PRD Konsekvensutredning	Øystein Løvli	28.04.2022	2022/701-3/31
		Tidligere dato	Tidligere referanse

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Det vises til høring av konsekvensutredningen for utbygging og drift av Wisting-feltet.

Forsvarsbygg uttaler seg på vegne av Forsvarssektoren, men viser også til eget brev fra Forsvarsdepartementet angående pågående prosess for utviklingen av Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø.

Det fremgår av punkt 5.4 i utredningen at Forsvarets interesser er tilstrekkelig ivaretatt så langt i prosessen. Forsvarsbygg har derfor ingen ytterligere innspill.

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Forsvarsbygg Eiendomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:			
FORSVARSTABEN FST	Postboks 800 Postmottak	2617	LILLEHAMMER
FORSVARSDPARTEMENTET	Postboks 8126 DEP	0032	OSLO
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Equinor Energy AS

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2021/28-6/FD VI 2/SGG

19.04.2022

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Forsvarsdepartementet viser til brev om utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - høring av konsekvensutredning.

Forsvarsbygg vil behandle dette i sitt høringssvar, men til konsekvensutredningens punkt 5.4 viser vi til at Forsvarsdepartementet nylig har hatt et forslag til Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø ute på alminnelig høring. Traseen for kraftkabel i sjø krysser det foreslåtte skytefeltet Ingøy I, og departementet mener at det vil være behov for koordinering med Forsvaret når kablet legges. Departementet har ingen øvrige merknader til høringen.

Med hilsen

Anders Melheim (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rune Fagerli
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Forsvarsbygg

Postadresse:
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Kontoradresse:
Glacisgaten 1
Oslo

Telefon:
23 09 80 00

Saksbehandler:
seniorrådgiver Svein Gustav Gjeruldsen
Seksjon for eiendom, bygg og anlegg

E-postadresse:
postmottak@fd.dep.no

Webside:
www.regjeringen.no/fd

Org.nr.:
972 417 823

Equinor Energy As
Postboks 8500 Forus
4035 STAVANGER

Dato: 13.05.2022
Vår ref: 22/1244- 3
Deres ref:
Saksbehandler: Odd Edvardsen
Telefon:

Svar på høring av konsekvensutredning for Wisting

Viser til deres brev av 01.02.22. vedrørende ovennevnte, samt epost datert 08.03.22. med bekreftelse på utsatt høringsfrist til 13.05.22.

Hammerfest kommunestyre behandlet saken i møte den 12.05.22, hvor følgende vedtak ble fattet:

Hammerfest kommune stiller seg positiv til utbygging av Wisting-feltet, og er i all hovedsak fornøyd med konsekvensutredningen slik den foreligger.

Det at særlig forsyningsbase, men også helikopterbase, er lagt til Hammerfest er positivt, og vil ha en stor betydning for sysselsettingen lokalt.

Equinors arbeid med lokal leverandørutvikling må videreføres og om mulig forsterkes, og kontraktstrategier må utformes og tilpasses slik at lokalt og regionalt næringsliv kan være reelle tilbydere.

Det er positivt at rettighetshaverne ikke følger den opprinnelige anbefaling om å legge den landbaserte driftsorganisasjon i sin helhet til Harstad, men velger å gå for en delt løsning mellom Harstad og Hammerfest. Hammerfest har Nord-Norges største leverandørklynge og et svært kompetent petroleumsmiljø. Det er viktig at Equinor bidrar til å styrke og videreutvikle næringen i Hammerfest ved å legge så mange funksjoner som mulig til driftsorganisasjonen i Hammerfest. Kun en beskjeden justering av Equinors nåværende driftsorganisasjon på Hammerfest LNG vil ikke være tilfredsstillende.

Innsatsen tilknyttet kompetanseutvikling og rekruttering må opprettholdes, og det er viktig å fortsette dialogen med lokale skoler og høyere utdanningsinstitusjoner, samt videreføre lærlingepolitikken.

Equinor må ha et sterkere fokus på at driftspersonell tilknyttet virksomheten i Hammerfest, både Equinors eget og leverandørers personell, må ha sitt bosted lokalt/regionalt. Innpendling av arbeidskraft må reduseres til et minimum.

Når det gjelder oljevernberedskap vil Hammerfest kommune understreke viktigheten av en kontinuerlig teknologiutvikling, og at den til enhver tid best tilgjengelige teknologi benyttes i beredskapen.

Besøksadresse:

Postadresse:
Postboks 1224 NO-9616 Hammerfest

Telefon:

Tlf sentralbord:
78 40 20 00

Bankkonto:

1506.30.66815

Org. nr:

921 770 669

E-post:

postmottak@hammerfest.kommune.no

www.hammerfest.kommune.no

Når det gjelder forholdene til fiskerinæringen forutsetter Hammerfest kommune at Equinor har en løpende dialog med fiskerinæringen for å sikre minst mulig ulempe for fiskeriinteressene, og for å få best mulig effekt av den forbedrede beredskapen aktiviteten på Wisting-feltet vil kunne representere.

Det registreres at det heller ikke i denne konsekvensutredningen legges opp til en oljeterminalløsning på land på Veidnes, men Hammerfest kommune ber om at Equinor arbeider aktivt videre for en slik løsning.

Med hilsen

Odd Edvardsen
samfunnsutviklingssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Høringsinnspill - Wisting PUD del II: Konsekvensutredning

Hammerfest Næringsforening (HFNF) har i lange perioder jobbet intensivt, sammen med lokale parter, med å synliggjøre Hammerfest som lokasjon for helikopterbase, forsyningsbase og driftsorganisasjon. Vår intensjon har hele tiden vært å videreutvikle Hammerfest som en vekstmotor innen petroleumsvirksomhet med flere, og nye private arbeidsplasser. Og samtidig sikre fremtidig aktivitetsnivå for vår leverandørklynge.

HFNF ser med begeistring frem til utbyggingen av Wisting-feltet, og potensialet og mulighetene som ligger for vårt lokale næringsliv og samfunnet forøvrig. Under fremlegger HFNF momenter som Equinor bør vurdere.

1. *Helikopterbase:*

Det er både gledelig og naturlig at helikopterbasen for Wisting legges til Hammerfest. HFNF mener valget både er riktig og klokt.

2. *Forsyningsbase:*

Det er både gledelig, og naturlig at forsyningsbasen for Wisting legges til Hammerfest. Vårt basemiljø er ledende i både kompetanse og utførelse, og Wisting-prosjektet vil sikre fremdeles økt aktivitet for våre forsyningsbaser og for tilhørende arbeidsplasser. Forsyningsbasefunksjoner bør inkludere hovedlager for materiell og utstyr for Wisting og Johan Castberg.

3. *Driftsorganisasjon:*

Det er gledelig at Equinor har gjort andre vurderinger enn hva KPB la til grunn i sin utredning, og at Hammerfest som lokasjon for kontrollromsfunksjoner er foreslått. Vi håper dette vil medføre et betydelig antall nye arbeidsplasser i Hammerfest.

HFNF ønsker at disse arbeidsplassene legges utenfor allerede eksisterende drift på Melkøya. Det å bygge opp en ny kompetansehub i Hammerfest, på annen lokasjon enn tidligere, vil være fordelaktig i et samfunnsperspektiv – men ikke minst for Equinor selv.

Skaleringsmuligheter for Wisting, Castberg driftsfase II, Snøhvit Future Phases og eventuelle andre videre funn er tilstede ved ny lokasjon. Dette vil også kunne gi spennende ringvirkninger for andre etableringer, og ses på som en attraktiv lokasjon for fremtidig næring og/eller utdanning. Dette avhenger av et Equinor som går i førersetet og tar en tydelig og dedikert rolle, også i et samfunnsperspektiv.

Det bør også ses på hvorvidt andre kompetansearbeidsplasser kan ses i sammenheng.

Digitaliseringsfunksjoner, og tilhørende arbeidsplasser kan uten tvil legges til Hammerfest.

Det å bygge Hammerfest som et miljø for 3D-printing, kunstig intelligens og visualiseringsprosesser vil styrke Equinors posisjon som en fremoverlent aktør i Barentshavet og for Hammerfest som lokasjon for spennende og nye arbeidsplasser innen petroleumsvirksomhet.

Det bør som tidligere etterstribes så lav grad av innpendling som mulig.

4. *Subsea:*

Med etablering av Wisting-feltet vil dagens subsea-aktivitet i Barentshavet ha nådd en kritisk

masse – og behovet for et sterkt subsea-miljø i Hammerfest vil være nødvendig. Det å sikre at lagerfunksjoner og vedlikehold knyttet til Subsea tilfaller Hammerfest, vil bidra til ringvirkninger og nye arbeidsplasser.

Med god kaikapasitet og lite ventetid bør også mobilisering og demobilisering kunne finne sted i Hammerfest. Dette vil utgjøre et stort ringvirkningspotensial for den lokale leverandørklyngen.

5. *Innkjøp:*

Et sterkt og robust anskaffelsesmiljø lokalisert tett på leverandørene bør etterstrebes. Det å ha lokal-kjennskap til hvilke lokale leverandører som finnes vil ha store fordeler for Equinor. Dette forutsetter en kontrakts-strategi som muliggjør mindre innkjøp lokalt. Det vil dermed være viktig at Equinors innkjøpsstrategi nasjonalt ikke står i direkte konflikt med de vilkår som vedtas i PUD.

6. *Vedlikehold og modifikasjon:*

Det bør stilles krav til at hovedkontraktørene, spesielt vedlikehold og modifikasjonsleverandøren, etablerer seg i Hammerfest med stedlig personell. Det er uten tvil rom for en jevn arbeidsmengde når utviklingen av Wisting ses i sammenheng med aktiviteten på Melkøya og Goliat.

7. *Rørhåndtering og ventilservice:*

Viktig at dette legges til Hammerfest for å spille videre på de miljøene og kompetansen som allerede finnes blant våre leverandører.

Hammerfest Næringsforening ser frem til igangsettelse av Wisting, og aktiviteten dette vil medføre for Hammerfest-samfunnet og næringslivet vårt.

Equinor Energy AS,
Forusbeen 50,
4035 Stavanger
konsekvensutredning@equinor.com

Deres ref:
2020-004052

Vår ref:
21/00056

Bergen, 02/05/2022

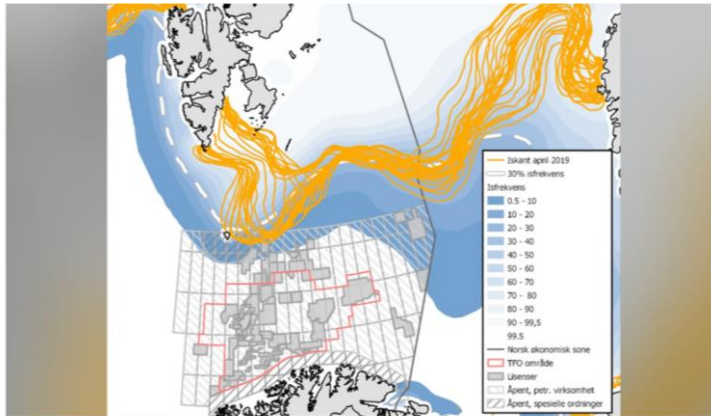
Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet – Høring av konsekvensutredning.

Havforskningsinstituttet har fått på høring fra operatøren Equinor konsekvensutredningen for Wisting-feltet. Wisting-lisensene er lokalisert sentralt i Barentshavet i blokkene 7324/7 og 7324/8, ca. 310 km fra fastlands-Norge og ca. 185 km fra Bjørnøya. Wisting består av funnene i Wisting Central og Hanssen. Søker opplyser om at utbyggingsløsningen omfatter en havbunnsutbygging hvor oljen prosesseres og lagres på en flytende produksjonsinnretning for utskipping til markedet. Energiforsyning til produksjonsinnretningen vil være kraft fra land. Olje skipes ut fra installasjonen, mens gassen eksporteres via en rørledning.

Søker oppgir at **Borekaks med oljevedheng ikke kan injiseres på Wisting**, da det ikke finnes egnede reservoarer. Havforskningsinstituttet påpeker viktigheten av å finne løsninger for hvordan slik kaks skal behandles for Wistingfeltet eller må transporteres til land. Barentshavet er et svært produktivt område. Her finner man nøkkelarter som polartorsk og lodde. Det er også det viktigste oppvekstområdet for de store bestandene av viktige kommersielle fiskearter som torsk og hyse ([Barentshavet: Rikt og rent? | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)). Havforskningsinstituttet påpeker viktigheten av at alt **produsert vann** må reinjiseres til reservoaret slik det gjøres på Snøhvit og Goliat. Utfelling av kjemikalier og komponenter fra olje fra produsert vann vil kunne påvirke flere miljøverdier i Barentshavet. Hyse er en bunntilknyttet fiskeart med bunndyr på menyen, noe som gjør denne ekstra utsatt for forurenset bunnsediment. Les mer om effekter av produsert vann i andre havområder med petroleumsaktivitet ([Kunnskapsstatus for havsil i norsk sone av Nordsjøen | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#) [Klimaet er i endring i Barentshavet, vannet blir varmere og økosystemene er i endring](#)). Nyere studier på fiskeyngel og særlig polartorsk viser at effekten av klimaendringer (temperatur) og oljeeksponering er mye større enn når bare en av komponentene er til stede.

Wisting vil bli den nordligste offshore petroleumsutbyggingen på norsk sokkel. Samtidig ligger feltet i et område som faller utenfor både någjeldende SVO og foreslåtte utvidelser av disse. Ved maksimal utbredelse av **iskantsonen** i mars/april vil anlegget ligge ca 50 km fra denne naturverdien. Havforskningsinstituttet har sammen med Polar instituttet anbefalt at

grensen settes på såkalt 0,5 prosent isfrekvens, som i praksis innebærer at iskantsonen defineres ved sin sørligste observerte utbredelse. Geografisk handler dette om noen av de mest sårbare havområdene i nord. En slik grense basert på vitenskapelig kunnskap ligger tett opp i blokkene 7324/7 og 7324/8 [Barentshavet har blitt kjøligere – det flytter iskantsonen lengre sør | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

De oransje linjene viser hvor iskanten (15 % iskonsentrasjon) lå alle dagene i april 2019 (kilde: NSIDC). De blå og hvite linjene viser isfrekvens (1988-2017) for april (kilde: Norsk Polarinstitutt), mens de grå og røde linjene og feltene viser petroleumsområder og lisenser (kilde: Norsk Petroleum).

I tillegg ønsker Havforskningsinstituttet en tydeligere utredning om den forlengede responstiden i beredskapsplanen i forhold til akutte hendelser så langt i nord. Lang responstid ved akutte hendelser vil kunne gi alvorlige konsekvenser for det marine økosystemet.

Vennlig hilsen

Henning Wehde
Programleder

Monica Sanden
Forsker

Kopi: OED – postmottak@oed.dep.no

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

Equinor ASA
Postboks 7200
5020 BERGEN

Deres ref.: 2020-004052

Vår ref.: IE2022-02218

Dato: 05-04-2022

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Industri Energi viser til høringsnotat 1. februar 2022 vedrørden: «Høring av konsekvensutredning - Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet».

Først ønsker vi å gratulere operatør og rettighetshaverne med Wisting. Prosjektet er viktig for Norge, og den nordlige landsdelen. Innspillet er utarbeidet i samarbeide med våre tillitsvalgte i Equinor.

Vi takker for muligheten til å gi innspill, og har følgende kommentarer.

Styrken i den norske modellen og partssamarbeid

Wisting ble utløst av de midlertidige skatteendringer, som Stortinget vedtok i juni 2020. I en særlig krevende tid lykkes man innenfor rammene av den norske modellen, og gjennom partssamarbeid i KonKraft-fellesskapet å komme frem til løsninger for en samlet olje- og gassnæring i krise. En helt avgjørende forutsetning bak oppslutning og støtten til dette forliket er forventningene til norske arbeidsplasser gjennom aktivitet i hele verdikjeden og ringvirkninger for hele landet. Dette er et ansvar vi forventer at operatør er bevisst i alle ledd av utbyggingsprosessen, og her reel arbeidstakermedviking, gjennom tidlig involvering av klubb og vernetjeste sentralt.

Industri Energi ønsker særlig å understreke viktigheten av at klubb og vernetjeneste må involveres i følgende:

- Bemanningen og operasjonsmodell i både oppstart og driftsfase
- Hyppighet og varighet på revisjonsstanser,
- Beredskap, rømningsveier og sikkerhet

Driftsorganisasjon, forsyningsbase , heliport og flyplass

Industri Energi forutsetter at det ved valg av lokalisering av driftsorganisasjon, forsynings- og heliport blir eksisterende kompetanse, nærhet til operasjonene og lokale ringvirkninger vektlagt.

Industri Energi ber om at Wisting- prosjektet tar utgangspunkt i en riktig bemanning, og ikke en lavbemanning, som beskrevet i konsekvensutredningen.

Vi forventer at heliport har en moderne standard og fasiliteter, som sikrer god restitusjon. Videre må flyplassen være dimensjonert for å ivareta forventet kapasitetsbehov og reugaritet. Økt aktivitetsnivå og værhold vil styke dette behovet ytterligere.

HMS

Industri Energi forutsetter at dette arbeidet bygger på helhetlige risiko- og konsekvensanalyser i tett samarbeid med de ansattes representanter. I og med at det er særskilte HMS-utfordringer knyttet til Barentshavet forutsetter vi også at anbefalingene fra BaSec blir fulgt opp.

Beredskap

Industri Energi forutsetter at beredskapen settes i forhold til de særskilte utfordringene som finnes i Barentshavet, her er responstid og avstand til land viktige tema. Vi mener at det skal være minst like god sikkerhet å arbeide i Barentshavet som i Nordsjøen og at kravene fra retningslinje 064 derfor bør legges til grunn i forhold til ytelseskrav. Industri Energi vil her også anmode om at anbefalingene fra BaSec blir fulgt opp.

Vi registrerer at konsekvensene for beredskapsløsninger for transport av personell til/fra feltet og for samfunnet med hensyn til søk- og redning er ikke belyst, vi ber om at dette blir en del av konsekvensutredningen.

Kraft fra land

Industri Energi ønsker å understreke at det er viktig at vurderinger knyttet til elektrifisering av anlegg på norsk sokkel og utbygging av offshore vindkraft gjøres ut fra et helhetsperspektiv, der den landbaserte- og offshoreindustriens behov for konkurransedyktige kraftkostnader er ivare tatt.

Videreutvikle og bygge på lokal- og regionalkompetanse

I Nord-Norge er petroleumsnæringen godt etablert ved de 3 H'er Hammerfest, Harstad og Helgeland og er allerede blitt en viktig basisnæring i nord med ca. 3500 årsverk direkte og indirekte sysselsatte.

Utbygging av Wisting er av meget stor betydning, ikke minst for det lokale og regionale drifts og leverandørmiljø som har bygd opp kompetanse i tilknytning til dagens aktivitet. Dersom denne kompetanse og kapasitet skal bestå og videreutvikles må Wisting utbyggingen bygge på disse miljøene, og gi oppdrag, arbeidsplasser og verdiskaping i regionen både i utbyggings- og driftsfasen.

Kontraktstrukturer/konseptvalg/driftsmodell

Kontraktstrukturer/konseptvalg/driftsmodell og krav i tilbudsforespørsler som legger til rette for regionale og lokale leveranser i utbygging og driftsfase vil få stor betydning for den videre oppbyggingen og konsolideringen av petroleumsrettede miljø i Nord-Norge.

Økt konkurranse og mangfold av leverandører er en viktig del av norsk petroleumsindustri. Herunder er det viktig å dele opp, alternativt tilrettelegge kontraktene slik at det blir mulig for lokalt og regionalt etablerte bedrifter å gi tilbud. Kontraktstrategien må tilrettelegges slik at leverandører som vinner sentrale kontrakter innenfor utbygging, vedlikehold og modifikasjon er tilstede med sentrale funksjoner i Nord-Norge.

Kunnskapsløft/rekruttering/lærlinger

Olje- og gassnæringen har en god tradisjon for sitt bidrag til å øke kunnskap og kompetanse rundt om i hele landet, samt være en attraktiv arbeidsplass. Dette er spesielt viktig for ungdom og unge voksne.

Kunnskapsløft og rekruttering til Wisting gjennom eksisterende arbeidsmarked, fagutdanning og høyere utdanning er av høy prioritet. Rekruttering og tilgang på kvalifisert arbeidskraft i nord viktig, fordi det sikrer sysselsetting og bosetting samt en sikker og optimal drift av olje og gass feltene.

Ungdom og unge voksne bør særlig prioriteres.

Med hilsen

Frode Alfheim
Forbundsleder

Geir Seljeseth
Leder Samfunnspolitisk Avdeling

Equinor Energy AS
Forusbeen 50
4035 STAVANGER

Deres ref.

Vår ref.
22/730 - HAA

Dato
26.04.2022

Høring - Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - konsekvensutredning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Equinors brev 1. februar 2022.

Vi har ikke merknader.

Med hilsen

Harald Aass e.f.
fagdirektør

Elin M Elverhøy
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Equinor

Deres ref
2020-004052

Vår ref
14/1331-19

Dato
10. mai 2022

Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - Høring av konsekvensutredning

Vi viser til brev av 1. februar 2022 om høring av konsekvensutredning for utbygging og drift av Wisting-feltet.

Wisting-feltet er lokalisert i Barentshavet ca. 185 km fra Bjørnøya og 310 km fra fastlands-Norge og omfatter produksjonslisensene 537 og 537B (Wisting Central og Hanssen). Hvis feltet bygges ut, vil det være den nordligste utbyggingen på norsk sokkel. Wistingfeltet ligger i et område som er viktig for flere sjøfuglarter, hvorav flere bestander er nedadgående og dårlig. Lokaliseringen av feltet medfører særlige utfordringer knyttet til blant annet klima- og miljørisiko, beredskap mot akutt forurensning, avbøtende tiltak og teknologiutvikling. Klima- og miljødepartementet mener derfor det er særlig viktig med en grundig utredning av klima- og miljøforhold.

Departementet viser til at Miljødirektoratet og Norsk polarinstitutt i sine høringssvar påpeker mangler ved konsekvensutredningen, og at det derfor bør gjøres tilleggsutredninger før utredningsplikten kan anses som oppfylt. Manglene som påpekes knytter seg blant annet til miljørisikoanalyser, begrensninger for oljevern og behovet for teknologiutvikling, samt BAT-vurderinger.

Equinor påpeker også at det er flere utredninger som fortsatt pågår, og Miljødirektoratet er gjort kjent med endringer i prosjektet etter at konsekvensutredningen er sendt på høring. Grunnlaget for å foreta en vurdering av konsekvensene, alternative løsninger og miljørisikoen ved utbyggingen er dermed ikke fullstendig.

Klima- og miljødepartementet ber om at Equinor går i dialog med Miljødirektoratet om hvordan konsekvensutredningen kan utfylles når det gjelder klima og miljø. Departementet ønsker samtidig å vise til Meld.st. 11 (2021-2022) der det vises til den kommende presiseringen i PUD-/PAD-veilederen om at rettighetshaverne i sin usikkerhetsanalyse knyttet til nye utbyggingsplaner skal inkludere en kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko ved at utbyggingens balansepris sammenlignes med ulike scenarier for olje- og gassprisbaner som er forenlige med målene i Parisavtalen, herunder 1,5 gradersmålet. I meldingen vises det også til at som en oppfølging av Høyesterettsdom om Grunnloven § 112, vil olje- og energidepartementet foreta vurderinger av klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp ved behandlingen av alle nye planer for utbygging og drift (PUD).

Med hilsen

Anja Elisenberg (e.f.)
avdelingsdirektør

Anja Morris
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet
Norsk Polarinstitut
Olje- og energidepartementet

KYSTVERKET

EQUINOR ENERGY AS
Postboks 8500 Forus
4035 STAVANGER

Deres ref.:
2020-004052

Vår ref.:
2021/199-14

Arkivnr.:

Saksbehandler:
Ingrid Johanne Lauvrak

Dato:
02.05.2022

Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet – Kystverkets høringsuttalelse til konsekvensutredningen

Vi viser til Equinor Energy AS' brev av 01.02.2022 der det er orientert om at konsekvensutredningen for utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet legges ut til offentlig høring med frist 02.05.2022 for uttalelser til utredningen.

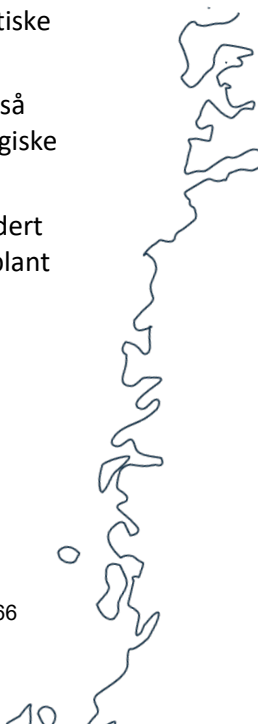
Videre viser vi til vår uttalelse til programmet for konsekvensutredningen av 19.03.2021, der Kystverkets roller i saker som gjelder petroleumsvirksomheten offshore er kort redegjort for. Kystverket utøver forurensningsmyndighet ved hendelser med akutt forurensning eller fare for akutt forurensning og fører tilsyn med operatørens håndtering av akutt forurensningen fra egen virksomhet. Kystverket har ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensning, og ved større tilfeller av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning kan Kystverket helt eller delvis overta ledelsen av arbeidet med å bekjempe ulykken.

I vår uttalelse til programmet for konsekvensutredningen understreket Kystverket de store utfordringene de naturgitte forholdene i Wisting-området representerer med tanke på etablering av en robust og effektiv beredskap mot akutt forurensning fra den planlagte virksomheten. Det ble også påpekt at tidlig deteksjon av utslipp er svært viktig, da mulighetene for begrensnig av miljøskade øker jo raskere skadebegrensende tiltak blir iverksatt.

Modelleringer viser at det ikke er sannsynlig at olje vil nå grensen til Russland, og at Bjørnøya er den lokaliteten som kan bli berørt av olje som når land. Tiltak for å bekjempe olje på sjøen vil derfor utgjøre hovedmengden av beredskapen mot akutt oljeforurensning. Det er imidlertid verdt å merke seg at rensing av strandet olje på Bjørnøya må anses som svært krevende, ikke minst fordi personellbehovet ved strandrenseoperasjoner er stort og fordi ivaretagelse av HMS under arktiske forhold er særdeles utfordrende.

Resultatene av beredskapsanalysen viser at mulighetene for å gjennomføre effektive tiltak, altså aksjoner, mot akutt oljeforurensning i området er begrensede i store deler av året. Meteorologiske forhold og lysforhold er faktorer som vil påvirke både mekaniske og kjemiske metoder.

Wisting Central-oljen er dispergerbar, og kjemisk dispergering av denne oljen fra fartøy er vurdert som et effektivt tiltak, særlig som en innledende respons. De logistikkmessige utfordringene, blant annet knyttet til tilgang på dispergeringsmiddel, er imidlertid betydelige.

Utfordringene når det gjelder effektiviteten til utstyr og metoder er belyst i konsekvensutredningen. Det er videre opplyst at det skal gjennomføres en ny beredskapsanalyse før 2026 slik at nyeste informasjon og teknologi kan legges til grunn for analysen og for beredskapsetableringen.

På bakgrunn av innholdet i konsekvensutredningen er det tydelig at det er flere tekniske og logistikkmessige problemstillinger som må løses for å kunne gjennomføre en velfungerende aksjon mot akutt oljeforurensning på Wisting-feltet i alle deler av året.

Kystverket har også ansvaret for sikkerhet og framkommelighet i farledene. Når det gjelder konsekvensutredningen for Wisting, har vi ingen spesielle merknader til omtalen av konsekvensene for skipstrafikken.

Med hilsen

Einar Vik Arset
kystdirektør

Hans Petter Laahne Mortensholm
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep., 0033 OSLO

Equinor Energy AS

Oslo, 02.05.2022

Vår ref. 22/629-9

Att:

646.11/OLLI

Deres ref. 2020-004052

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til ovennevnte høring fra Equinor.

Wisting ble utløst av de midlertidige skatteendringer, som Stortinget vedtok i juni 2020. I en særlig krevende tid lykkes man innenfor rammene av den norske modellen, og gjennom partssamarbeid i KonKraft-felleskapet, å komme frem til løsninger for en samlet olje- og gassnæring i krise. En helt avgjørende forutsetning bak oppslutning og støtten til dette forliket er forventningene til norske arbeidsplasser gjennom aktivitet i hele verdikjeden og ringvirkninger for hele landet.

Dette er et ansvar vi forventer at operatør er bevisst i alle ledd av utbyggingsprosessen, og her er reel arbeidstakermedvirkning, gjennom tidlig involvering av klubb og vernetjeste sentralt.

LO har registrert at de nasjonale sysselsettingsvirkninger i utbyggingsfasen er betydelige og er beregnet til om lag 28.000 årsverk i norske bedrifter og at sysselsettingen i driftsperioden er beregnet til 800 årsverk i et normalt driftsår.

LO registrerer også at norsk leverandørindustri allerede er involvert i prosjektet. Det er svært viktig at leverandørbedriftene har forutsigbarhet for å planlegge for sysselsetting og kompetanseutvikling både når det gjelder olje- og gassutbygginger og nye næringer innenfor bl.a havvind, havbruk til havs og karbonfangst og -lagring.

LO vil understreke betydningen av lokale og regionale ringvirkninger og støtter prosjektets plan om at helikopter- og forsyningsbase er planlagt lokalisert i Hammerfest, og driftsorganisasjon er planlagt med en delt driftsmodell mellom Hammerfest og Harstad.

LO viser til vårt høringssvar på plan for konsekvensutredningen av Wisting der vi påpekte at LO forutsetter at dette arbeidet bygger på helhetlige risiko- og konsekvensanalyser i tett samarbeid med de ansattes representanter. I og med at det er særskilte HMS-utfordringer knyttet til Barentshavet forutsetter vi også at anbefalingene fra BaSec blir fulgt opp.

LO kan ikke se at en vurdering av personellsikkerhet på Wisting relatert til andre plattformer er omtalt. LO forutsetter at sikkerheten ved installasjonen er på linje med andre installasjoner og mener konsekvensutredningen bør suppleres med dette. Det gjelder for eksempel kapasitet i redningsbåter, dimensjonering av disse relatert til bemanning. Behandling av sykdom relatert til dårlig vær etc.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Roger Heimli
(*sign.*)

Tor Jørgen M. Lindahl
(sign.)

Saksbehandler: Olav H. Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.

EQUINOR ENERGY AS
Postboks 8500 Forus
4035 STAVANGER

Oslo, 28.04.2022

Deres ref.:
2020-004052

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/143

Saksbehandler:
Gro D. Øfjord

Høring av konsekvensutredning - utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Miljødirektoratet anser utredningsplikten for ikke å være oppfylt for Wisting. Vi mener at Equinor i liten grad har beskrevet utfordringene knyttet til petroleumsaktivitet så langt nord. Dette inkluderer blant annet miljørisiko, beredskap mot akutt forurensning, avbøtende tiltak og teknologiutviklingsbehov.

Miljødirektoratets vurdering er at det ikke er grunnlag for å konkludere med at Wisting-utbyggingen representerer lav miljørisiko, slik Equinor gjør i KU. Beredskapsanalysen viser at det i deler av året er åpenbare begrensninger i effektiviteten av oljevern.

Kravet om anvendelse av beste tilgjengelige teknikker (BAT) skal oppfylles for alle deler av prosjektet og over feltets levetid. Miljødirektoratet anser utredningen for å være mangelfull når det gjelder BAT-vurderinger.

Konsekvensutredningen inneholder ikke et grunnlag for å gjøre en balansert vurdering av den samfunnsøkonomiske lønnsomheten ved prosjektet. Miljødirektoratet mener at lønnsomhetsvurderinger bør synliggjøres til tross for at det ikke er et krav i PUD-veilederen i dag. Dette er spesielt viktig i lys av klimarisiko og den midlertidige oljeskattepakken.

Vi viser til brev fra Equinor Energy AS (Equinor) av 1. februar 2022 med oversendelse av konsekvensutredning (KU) for Wisting-feltet i Barentshavet.

Bakgrunn

Wisting er et oljefelt lokalisert i Barentshavet om lag 185 km fra Bjørnøya og 310 km fra fastlands-Norge og omfatter produksjonslisensene 537 og 537B (Wisting Central og Hanssen).

Feltet planlegges utbygd med en flytende sirkulær produksjonsinnretning med prosessering, lagring og oljelasting på feltet og et havbunnsanlegg bestående av 30 bunnrammer. Det skal bores 36 brønner, hvorav 19 produsenter og 17 vanninjektorer. Kraft- og varmebehov vil bli dekket av kraft fra land. Renset sjøvann og produsert vann er planlagt injisert i reservoaret for å opprettholde trykket.

Dersom Wisting-feltet blir realisert blir det den nordligste utbyggingen på norsk sokkel. Barentshavet er et svært produktivt havområde og et viktig gyte-, oppvekst- og leveområde for en rekke økologisk og kommersielt viktige fiskebestander. Havområdet er en viktig sjøfuglregion i global sammenheng og har en av verdens høyeste tettheter av sjøfugl.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet anser utredningsplikten jf. forskrift til lov om petroleumsvirksomhet § 22a og forurensningsloven §13 for ikke å være oppfylt for Wisting. Vi vurderer at Equinor i liten grad har beskrevet utfordringene med å drive petroleumsaktivitet så langt nord og at føre-var-prinsippet, jf. Naturmangfoldloven § 9, ikke er tilstrekkelig ivarettatt i Equinors vurderinger. Dette inkluderer blant annet miljørisiko, beredskap mot akutt forurensning, bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), avbøtende tiltak og teknologiutviklingsbehov. Vi utdyper dette under.

I KU skriver Equinor at de har flere utredninger som fremdeles pågår og vi er også nylig gjort kjent med at Equinor har gjort endringer i prosjektet etter at KU ble sendt på høring. Dette viser at Wisting-prosjektet ikke er modent for PUD-godkjenning. Det har ikke vært tid nok til nødvendig teknologi- og metodeutvikling og det er for mye arbeid som gjenstår. Høringsinstansene gis dermed ikke en mulighet til å uttale seg om reelle alternative løsninger, endringer i risikobildet og konsekvensene knyttet til utbygging av Wisting. I et utsatt og sårbart område med særlige sikkerhets-, beredskaps- og miljømessige utfordringer er det ekstra uheldig med tidspress og raske beslutningsprosesser. Usikkerhet knyttet til lønnsomhet og klimarisiko forsterker behovet for grundige utredninger.

Wisting ligger lokalisert langt nord i Barentshavet, i områder hvor vi ikke har erfaring fra helårsdrift av petroleumsaktivitet på norsk sokkel. Utbygging i dette området vil være krevende og risikofylt, blant annet som følge av store avstander til land og annen infrastruktur, sårbare miljøverdier, utfordrende klimatiske forhold som ising, mørketid, polare lavtrykk og tett tåke. Det kan forventes operasjonelle begrensinger for beredskapen mot akutt oljeforurensning, spesielt i

høst- og vinterperioden. I tillegg er reservoarene krevende, fordi de ligger grunt i et område med mye forkastninger og fare for oppsprekking.

Basert på miljørisiko- og beredskapsanalysen, eksisterende kunnskap om miljøverdiene og muligheter og begrensninger i tilgjengelig beredskap, er vår vurdering at det vil være vanskelig å stille vilkår som sikrer miljømessig forsvarlig utbygging og helårsdrift av Wisting, når vi eventuelt får saken til behandling.

Miljørisiko og beredskap mot akutt forurensning

Miljødirektoratet er ikke enig i Equinor sine konklusjoner om at Wisting-utbyggingen representerer lav miljørisiko.

Equinor har utført en miljørisiko- og beredskapsanalyse for utbygging og drift av feltet. Utblåsningsratene for boring varierer fra 2110 tonn/d til 8187 tonn/d, mens raten for en utblåsning under komplettering og drift er satt til 1266 tonn/d. Varigheten på en utblåsning er vurdert til å kunne variere fra 2 - 98 døgn.

Miljørisiko

Resultatene fra miljørisikoanalysen viser at sjøfugl på åpent hav er mest utsatt for skade av olje, og potensiale for alvorlig miljøskade for flere sjøfuglarter i perioden mars til august, og noe lavere i resten av året. I Equinor sin risikomatrix for Wisting er de alvorligste konsekvensene plassert i grønt område. Grønt betyr at Equinor vurderer at risikoen er innenfor toleransegrensen og at risikoreduserende tiltak normalt sett ikke er nødvendig. Slik vi leser Equinor sin risikomatrix og vurdering av miljørisiko, anser Equinor storulykker med utblåsning som så lite sannsynlige at det ikke er relevant å forholde seg til potensiale for de betydelige konsekvenser slike hendelser innebærer. Vår vurdering er at konsekvenspotensialet må tillegges større vekt ved vurdering av miljørisiko og behov for risikoreduserende tiltak. Dette betyr ikke at vi ikke aksepterer at sannsynligheten for de største ulykkene er lav, men gitt en hendelse kan konsekvensene bli svært alvorlige. Resultatene fra analysen viser at det er betydelige forekomster av sjøfugl som kan berøres ved større oljeutslipp fra Wisting, spesielt i deler av året.

Wisting ligger i et viktig område for flere sjøfuglarter, blant annet viser data fra SEATRACK at svømmetrekket til lomvi og polarlomvi fra Bjørnøya går gjennom området hvor installasjonene er planlagt plassert. I perioden svømmetrekket foregår (fra august til september) er disse fuglene ekstra sårbare, da verken ungene eller de voksne er flyvedyktige.

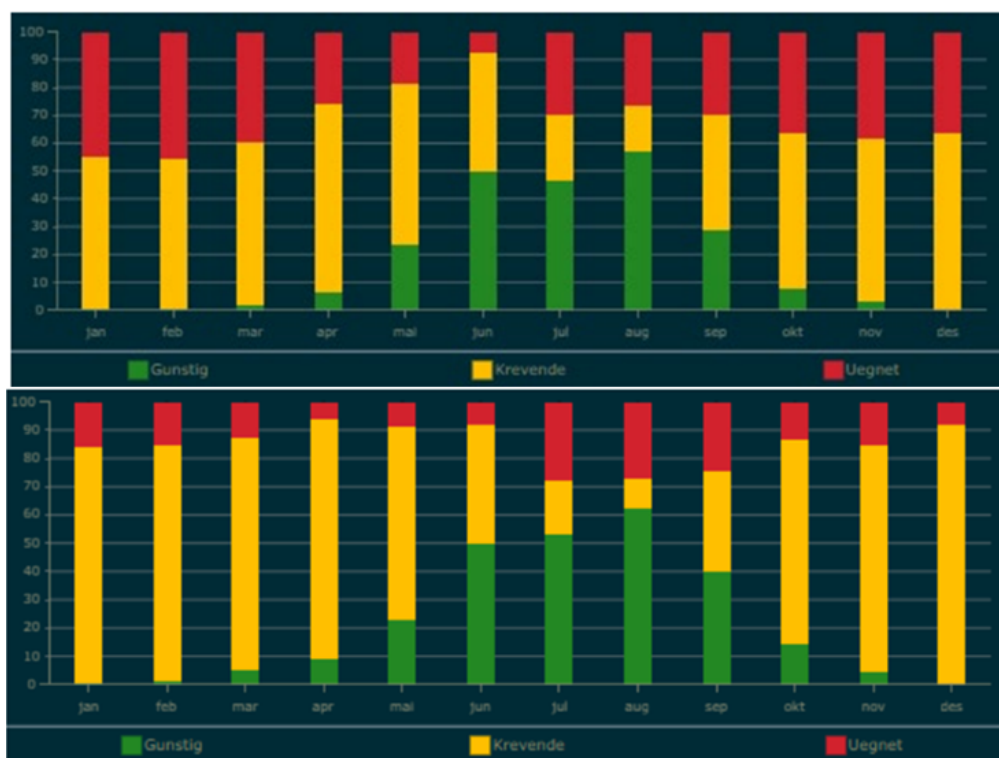
Tilstanden til flere av sjøfuglbestandene våre er nedadgående og dårlig, og flere av sjøfuglartene i Barentshavet, blant annet lunde, polarlomvi og lomvi, har global og nasjonal rødlistestatus. Hendelser som medfører bestandsskader, vil ytterligere forverre situasjonen.

Beredskap

Beredskapsanalysen viser at det i deler av året er åpenbare begrensninger i effektiviteten av oljevern. Equinor skriver i analysen at "*Det er størst sannsynlighet for ising i området rundt Wisting*

sent i januar og i februar måned. Det er imidlertid lite sammenfall i værforholdene for når det er mulig å drive en oljevernaksjon og når det er forhold for ising. Det betyr at det i all hovedsak ikke vil være isingsforhold når det er forhold for å drive en oljevernaksjon". Her skriver Equinor at det i perioder av året faktisk ikke er mulig å drive oljevern. Denne utfordringen blir ikke vurdert videre og utgjør en betydelig mangel i KU.

Det er store utfordringer når det gjelder logistikk og operasjonelle forhold, spesielt med tanke på helårlig aktivitet. Equinor mener en kombinasjon av dispergering fra fartøy og mekanisk oppsamling er den beste løsningen for beredskapen på Wisting. I henhold til en mulighetsstudie som, DNV har utarbeidet (se figur 1), varierer muligheten for effektiv bruk av både mekaniske, havgående systemer og fartøysdispergering betydelig gjennom året.

Figur 1. Operasjonsvindu for mekanisk bekjempelse (øverst) og dispergering fra fartøy (nederst). Andel gunstige forhold i grønt, krevende forhold i gult og uegnede forhold i rødt.

Bølger, vind og lave temperaturer utgjør de viktigste begrensende faktorene, men ising, sikt, tett tåke, polare lavtrykk og sjøis vil også kunne skape problemer. Beredskapsanalysen viser at det i månedene fra november til og med mars er krevende eller uegnede forhold for å drive oljevern.

Det er to oljetyper på Wisting – Wisting Central og Hanssen-olje. Wisting-oljen har en viskositet under 1000 cP og ved lite vind vil viskositeten forbli lav i flere dager. Lav viskositet fører til et betydelig lensetap og vanskeligheter med mekanisk bekjempelse. Wisting-oljen er lett

dispergerbar, men i beredskapsanalysen skriver Equinor at ved kontinuerlig dispergering vil det ta 7-14 timer før tilgjengelig mengde dispergeringsmiddel på fartøyet er brukt opp og at det er begrensninger i hvor lenge en dispergeringsaksjon kan pågå før dispergeringsmiddel må etterfylles. Equinor nevner i liten grad logistikk utfordringer med tilgang på dispergeringsmiddel, men opplyser at de har en pågående studie (DNV) for hvordan kapasiteten av kjemisk dispergeringsmiddel kan styrkes på feltet.

Hanssen-oljen derimot er ikke dispergerbar, men oppnår raskt høy viskositet og er dermed bedre egnet for mekanisk oppsamling. I store deler av året er det imidlertid ikke mulig å drive mekanisk oppsamling. Det er uklart hvordan Equinor vil håndtere Hanssen oljen i disse periodene og hvilke miljøeffekter dette vil innebære. Dette er ikke omtalt i KU.

I vårt innspill til forslag til program for konsekvensutredning (PKU) etterspurte Miljødirektoratet en vurdering av behov for teknologiutvikling innenfor beredskap mot akutt forurensning. Equinor hevder i KU at det er gjort en vurdering av behov for teknologiutvikling. Vi kan ikke se at vurderingen er en del av KU.

I kommentar til PKU skrev vi at beredskapsanalysen må beskrive hvilke systemer som vil bli implementert for deteksjon og fjernmåling/overvåking, og hvilke begrensninger dette utstyret vil ha under ulike klimatiske faktorer og for de aktuelle oljetypene. I denne sammenheng må det også beskrives hvilke kommunikasjons- og dataoverføringssystemer som planlegges tatt i bruk for koordinering av fartøyer, helikoptre og fly ved en beredskapsaksjon rundt Wisting. Vi kan ikke se at dette er en del av KU.

Andre forhold

Beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Kravet om anvendelse av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven §2 nr. 3 og rammeforskriften § 11 andre ledd, skal oppfylles for alle deler av prosjektet og over feltets levetid; anleggsfasen, boreaktiviteter, oppstartsfasen, drift og avslutning av feltet. Dette inkluderer også beredskap mot akutt forurensning.

Miljødirektoratet anser utredningen for å være mangelfull når det gjelder BAT-vurderinger. Det framgår ikke av utredningen at Equinor har utredet BAT for beredskap mot akutt forurensning. Equinor har heller ikke redegjort for sine BAT-vurderinger knyttet til bl.a. havbunnsseparasjonsanlegget, undervannslekkasjedeteksjon eller kaldventilering og diffuse utslipp av metan og NMVOC.

Prosessering på havbunnen

Equinor planlegger med en sentral havbunnsplassert prosesseringsstasjon med gass-væske-separasjon som vil være knyttet opp mot enkel- og dobbeltbrønn satellitter som er fordelt over

feltet. Wisting er det første feltet på norsk sokkel med denne løsningen.

Miljødirektoratet kan ikke se at Equinor har redegjort for BAT, robustheten til anlegget og avbøtende tiltak, herunder risiko og modenheten i forhold til Wisting-utbyggingen. Vi har derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å kunne foreta miljømessige vurderinger av utbyggingsløsningen.

Utslipp til sjø

Hovedregelen for nye utbyggingsprosjekter er at det ikke skal slippes ut olje og miljøfarlige stoffer til sjø, verken av tilsatte eller naturlig forekommende stoffer, jf nullutslippsmålet senest oppdatert i St. Meld. 35 (2016-2017).

Produsert vann

Equinor planlegger å reinjisere rensert sjøvann og produsert vann som trykkstøtte, hvor produsert vann skal renses til under 10 mg/l oljeinnhold. Det framgår av KU at Equinor legger til grunn at injeksjonsanlegget er tilgjengelig 95 % av tiden. Vi anser dette til å være i samsvar med BAT i dag.

Miljødirektoratet ser imidlertid at det er flere felt, som til tross for at KU og PUD var basert på en utbyggingsløsning med reinjeksjon av produsert vann, ikke har dette implementert eller at man ikke oppnår forventet regularitet når feltet settes i drift og/eller at injektiviteten reduseres over tid.

Det er derfor av vesentlig betydning at Equinor også redegjør for robustheten til reinjeksjonsanlegget og vannbehandlingsanlegget på Wisting, herunder renskapasitet og risikoen for og eventuell fare for oppsprekking rundt vanninjektorene og bortfall av injeksjonsmuligheten.

Sulfatfjerningsanlegg (SRU) og bruk av biocider

Før injeksjon av sjøvann som trykkstøtte, må sulfat fjernes fra sjøvannet. Det skal ifølge Equinor gjøres ved bruk av nanofiltreringsmembraner. For å unngå at slike membraner tettes igjen, tilsettes kjemikalier som dreper bakterier og alger (biocider). Erfaringen fra anlegg hvor biocid tilsettes i vannstrømmen, er at utslippene av biocider er betydelige. Offline membranrensing er en teknologi som vil medføre betraktelig lavere forbruk og utslipp av biocid, og har blitt vurdert som BAT ved etablering av nye sulfatreanseanlegg ved andre felt på sokkelen. Equinor opplyser imidlertid at de jobber med leverandør av sulfatfjerningsanlegget for å kvalifisere UV lys for bakteriefjerning for å oppnå redusert kjemikaliebruk i SRU-anlegget.

Utslipp av biocid til sjø er uønsket generelt, og spesielt i Barentshavet. Miljødirektoratet forutsetter at Equinor foretar grundige BAT vurderinger ved valg av sulfatfjerningsanlegg og at eventuelle utslipp av biocider minimeres.

Håndtering av borekaks

Av boretekniske årsaker planlegger Equinor boring med oljebasert borevæske. Equinor mener de har god erfaring med termisk rensing (TCC, Thermomechanical Cuttings Cleaner) av borekaks på

Johan Sverdrup-feltet, og vurderer tilsvarende rensing på rigg for Wisting. Ifølge beregningene til Equinor vil bruk av TCC medføre utslipp av 7258 tonn borekaks med vedheng av baseolje og andre kjemikalier. Equinor hevder i KU at krav til rensegraden for utslipp av borekaks for Johan Sverdrup ble satt til 0,5% av Miljødirektoratet. Dette er ikke riktig og vilkår for tillatelsen er at oljevedheng på kaks som slippes til sjø skal være mindre enn 0,3 % (vekt) av tørr masse med en forventning om oljevedheng ned mot 0,1 % etter innkjøring, erfaring og eventuelle modifikasjoner. Erfaringene fra Johan Sverdrup tilsier at Equinor bør ha vurdert behovet for alternativ disponering og innkjøring av analysemetoder og prosedyrer i oppstartsperioden. Ved en eventuell søknad må rensegrad, restutslipp og miljørisikoanalyser dokumenteres grundig.

Materialvalg og kjemikalieforbruk

Det framgår av KU at Wisting er planlagt med bruk av korrosjonsbestandige legeringer i det meste av materialet for undervannsanlegg for å minimere bruk av korrosjonshemmende kjemikalier.

BAT for nye utbygginger er bruk av korrosjonsbestandige materialer. Miljødirektoratet forventer at korrosjonsbestandige materialer benyttes for å unngå bruk og utslipp av korrosjonshemmende kjemikalier. Miljødirektoratet viser for øvrig til aktivitetsforskriften § 66 "Bruk og utslipp av kjemikalier skal reduseres så langt dette er mulig".

Utslipp av oppvarmet kjølevann og bruk av begroingshindrende kjemikalier

Sjøvann skal brukes til prosesskjøling og til injeksjon for trykkstøtte i brønnene. Sjøvannet vil bli tilsatt natriumhypokloritt for å hindre begroing i kjølevannssystemet, og vil ha en høyere temperatur når det slippes ut. Ifølge Equinor er kjølebehovet på Wisting begrenset som følge av lav gassproduksjon, samt at kjølevann med høyest temperatur sannsynligvis vil bli injisert i reservoaret. Equinor vurderer på denne bakgrunn miljøvirkningene av utslipp av oppvarmet kjølevann og begroingshindrende kjemikalier på Wisting til å være ubetydelig, og viser til modelleringer som er gjennomført for Johan Castberg.

Det framgår ikke av KU hva denne modelleringen er basert på. Det foreligger heller ingen opplysninger om kjølevannsmengder og forventet temperatur i det oppvarmede kjølevannet fra Wisting. Vi vurderer også utredningen for å være mangelfull når det gjelder tiltaksvurderinger, herunder vurderinger av tiltak for å unngå eller begrense bruken av begroingshindrende kjemikalier, som bl.a. dybde på sjøvannsinntaket. Miljødirektoratet har derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere miljøvirkningene av utslipp av oppvarmet og kjemikalibehandlet sjøvann på Wisting.

Styring av havbunnsanlegg

Equinor har valgt et åpent hydraulikksystem for styring av havbunnsventiler. Et åpent system medfører store utslipp av hydraulikkvæske til sjø i forbindelse med operering av ventiler og over feltets levetid, tatt i betraktning at Wisting etter planen skal produsere forbi 2050.

Miljødirektoratet uttalte i vårt innspill til PKU at vi forventet at "all electric" (fullelektriske løsninger) tas i bruk på Wisting og at havbunnsinnretningene tilrettelegges for dette. Equinor opplyser at prosjektet har gjennomført en BAT-evaluering av ulike løsninger for å unngå utslipp av miljøskadelige kjemikalier ved styring av havbunnsanlegget. For ventiler som ikke er sikkerhetskritiske vil prosjektet velge elektrisk aktuerte ventiler der disse er kvalifiserte. Dette inkluderer ventiler på havbunnsseparasjonssystemet, manifolder og strupeventiler. For sikkerhetskritiske ventiler er det Equinors vurdering at modenheten er lavere.

Miljødirektoratet anser det som svært uheldig at tidsplanen for utbyggingen ikke gir rom for kvalifiseringsløp, modning og implementering av nullutslippsløsninger som "all electric". Fullelektriske løsninger skal etter planen være kommersielt tilgjengelig i løpet av 2023. Havbunnsanleggene på Wisting skal etter planen installeres i 2026. Vi forventer at Equinor jobber videre med modning av "all electric" for styring av havbunnsventiler for alle nye utbyggingsprosjekter for å unngå utslipp av kjemikalier.

Neddykkede sjøvannspumper

Det framgår av KU at neddykkede sjøvannspumper på Wisting vil medføre regulære utslipp til sjø av kjemikalier med stoff i gul kategori. Dette er ikke tråd med hva som er å anse som BAT for neddykkede sjøvannspumper, som er utslippsfrie pumper.

Equinor viser til at det kan oppstå lekkasjer til sjø av kjemikalier i neddykkede sjøvannspumper, og at dette har vært et betydelig problem for Johan Sverdrup og Johan Castberg-prosjektene, hvor kjemikallet har vært klassifisert som svart, men at det nå finnes et gult alternativ. Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at utslippsfrie sjøvannspumper er tilgjengelig teknologi. Vi forventer derfor at Equinor benytter utslippsfrie neddykkede sjøvannspumper for alle nye utbyggingsprosjekter.

Valg av deteksjonssystem for undervannlekkasjer

Equinor planlegger med lokal deteksjon der lekkasjer kan oppstå; brønnhoder, undervannsprosessanlegg og stigerør. Det framgår imidlertid ikke av utredningen hvilke deteksjonssystem for undervannlekkasjer som er vurdert og planlegges installert på Wisting.

Miljødirektoratet anser lokal undervannlekkasjedeteksjon som detekterer olje og gasslekkasjer som BAT. Lokal deteksjon er viktig for tidlig å kunne oppdage små lekkasjer som ikke vil nå overflaten. Equinor viser til at det pågår et BAT-studie for å finne den best egnede teknologien for undervannlekkasjedeteksjon på Wisting.

Som påpekt i KU har Barentshavet flere naturlige utslippskilder av metan og olje. Miljødirektoratet vurderer at det er av vesentlig betydning at deteksjonssystemene som installeres, detekterer olje- og gasslekkasjer under vann, og at det for Wisting vil være behov for flere løsninger.

Vi ser det også som viktig at det gjøres en grundig kartlegging av lekkasjepunkter på sjøbunnen før en eventuell utbygging starter, som grunnlag for å vurdere om lekkasjer som måtte oppstå eller oppdages etter at feltet er satt i drift er naturlige eller utløst/forsterket av aktiviteten på Wisting. Kartleggingen bør dekke hele sjøbunnen over de formasjonene som det skal dreneres hydrokarboner fra, og/eller vann/gass for trykkstøtte i. Kartleggingen bør dessuten være tilstrekkelig finmasket til å fange opp pågående lekkasjer av betydning.

Utslipp til luft

Wisting er planlagt med kraft fra land, gjenvinning av fakkalgass til hovedprosessen og gjenvinning av metan og NMVOC fra lagertankene på FPSO-en.

Hvilke tiltak som er identifisert i konseptfasen, og som vurderes og planlegges implementert for å redusere kraftforbruk og kaldventilering og diffuse utslipp på FPSO-en, er ikke beskrevet i KU. Miljødirektoratet anser derfor utredningsplikten for ikke å være oppfylt når det gjelder vurdering av BAT knyttet til energieffektivisering og kaldventilering og diffuse utslipp. Dette inkluderer designtiltak for å redusere antall potensielle lekkasjepunkter. Gjenvinning av avgasser er BAT for nye utbygginger. Det samme er fakkalgassgjenvinning, både høytrykks- og lavtrykksfakkell, og gjenvinning av avgasser fra lagertanker.

Bruk av diesel til kraftgenerering på mobile rigger i forbindelse med bore- og brønnoperasjoner medfører store utslipp til luft av CO₂, NO_x, SO_x og sot (svart karbon). Miljødirektoratet forventer at Equinor ved valg av rigg vektlegger og vurderer klima- og utslippsreducerende tiltak, herunder energioptimalisering, hybridisering/batterier, bruk av lav-utslipp-drivstoff, brenselcelle teknologi eller elektrifisering via kabel fra feltinnretning.

Fysiske inngrep og legging av gassrørledning

Miljødirektoratet anser utredningsplikten knyttet til fysiske inngrep og legging av gassrørledningen for ikke å være oppfylt.

Legging av gassrørledningen til Snøhvit, kontrollkabler og kraftkabel fra land til Wisting vil medføre fysiske inngrep og forstyrrelser av havbunnen. Gass fra Wisting skal transporteres gjennom en rørledning til Albatross N/Snøhvit, enten direkte (alternativ A) eller via Johan Castberg (alternativ B).

Eksportrørløsning og trasé for rørledningen er ikke valgt, og det er ikke foretatt detaljerte registreringer av habitat eller bunnsamfunn i de alternative rørledningstraséene. Miljødirektoratet har derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere miljøvirkningene knyttet til legging av gassrørledningen. Dette inkluderer bl.a. sårbare habitater, oppkoblingspunkt, mengder av stein og betongmatter og utslipp til luft fra leggefartøy.

Undervannsstøy

Det krevende reservoaret på Wisting gir behov for tett overvåking. Equinor har ikke besluttet om de skal samle inn 4D seismikk ved hjelp av konvensjonell 4D seismikkinnsamling, eller ved hjelp av lyttekabler permanent på havbunnen over reservoaret (Permanent Reservoar Monitoring, PRM). Med PRM vil det samles inn seismikk oftere enn ved konvensjonell 4D seismikkinnsamling.

Støy er en av flere menneskeskapt stressfaktor for livet i havet, og vi vet veldig lite om den samlede effekten av disse faktorene. Populasjonseffekter og akkumulerte effekter er et internasjonalt fokusområde hvor det foreløpig er lite konkret kunnskap. Økende aktivitet i havområdene og stigende støynivå, gir grunn til bekymring om hvordan støy påvirker det marine dyrelivet, samtidig som det fortsatt er store kunnskapshull om effektene av støypåvirkning. Wisting ligger i område hvor det periodevis kan forventes hval. Equinor skriver at lavfrekvent during fra boreaktiviteter vil kunne merkes av, og muligens negativt påvirke hval over hele Wisting-feltet. Det er kunnskapshull omkring marine dyrs evne til å tilpasse seg og venne seg til lavfrekvent bakgrunnsstøy.

Regulering av seismikk for å ivareta hensynet til marine pattedyr i Barentshavet skal utredes nærmere av myndighetene. Krav som kan få betydning for eventuell utbygging av Wisting kan komme. Vi forventer at Equinor uansett planlegger sine aktiviteter slik at marine pattedyr påvirkes minst mulig av støy.

Avslutning og sirkulær økonomi

Equinor opplyser at feltinnretningen på Wisting vil bli fjernet fra feltet etter bruk i henhold til gjeldende krav, og at dagens praksis innebærer at også havbunnsinnretninger (over havbunnen) blir fjernet.

Miljødirektoratet forventer generelt at Equinor vurderer fjerning og gjenbruk av en større del av feltinnretningene, herunder rørledninger, kabler og betongmatt, i et sirkulærøkonomisk perspektiv, og at dette adresseres i avslutningsplan.

Samfunnsøkonomiske konsekvenser og klimarisiko

Miljødirektoratet mener at Equinor, i KU, ikke har levert et grunnlag for en balansert vurdering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet av utbyggingen.

Slik vi påpekte i vårt innspill til PKU, er ringvirkninger alene ikke en egnet indikator for å sannsynliggjøre at prosjektet er lønnsomt for samfunnet som helhet. Miljødirektoratet mener at det burde ha kommet tydelig frem hva som er samfunnsøkonomiske virkninger, hva som er fordelingsvirkninger, og hvilke forutsetninger som ligger til grunn for analysen. Å belyse samfunnsøkonomiske virkninger av prosjektet fremstår særlig relevant i lys av endringene i petroleumsskatteloven og den finansielle klimarisikoen i prosjektet.

Den sjette hovedrapporten til FNs klimapanel sier at hvis verden skal nå klimamålene må energisektoren umiddelbart omstille seg fra fossile energikilder til energikilder med ingen eller lave utslipp. I utslippsbaner som begrenser oppvarmingen til 1,5 grader reduseres globale CO₂-utslipp med ca. 50 % innen 2030, ca. 80 % innen 2040, og til netto null rundt midten av århundret, samtidig som utslipp av andre klimagasser reduseres kraftig. EU og flere andre land har vedtatt klimamål i tråd med en slik utslippsutvikling, med nullutslippsmål rundt 2050.

Allerede eksisterende fossil infrastruktur vil slippe ut mer klimagasser enn det gjenstående karbonbudsjettet for 1,5-gradersmålet dersom den står ut sin tekniske levetid, og klimapanelet påpeker at det er vesentlig risiko for at ytterligere investeringer kan ende opp som "stranded assets". Det internasjonale energibyrået (IEA) viser i sin spesialrapport om veien til netto null i 2050 at bruken av fossile brensler må falle drastisk før 2050, og at det ikke kan utvikles nye olje- og gassfelt utover de som allerede har blitt godkjent for utvikling i en slik framtid.

Wisting er et oljefelt med en antatt levetid forbi 2050. I vårt innspill til PKU skrev vi at vi forventet at Equinor leverer grunnlag for en balansert vurdering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet, inkludert sensitivitetsberegninger, som kan gjøre det mulig å vurdere hvor robust prosjektet er for klimarisiko. Den midlertidige endringen i petroleumsskatteloven (skattepakken) har svekket sammenhengen mellom bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk lønnsomhet i prosjektene. Når prosjektet i tillegg har høy miljørisiko på grunn av beliggenhet og reservoar, har det samlet sett en potensielt stor nedside, og en stor del av risikoen faller på staten. Vi vurderer derfor at lønnsomhetsvurderinger bør synliggjøres til tross for at det ikke er et krav i PUD-veilederen i dag.

Med siste informasjon tilgjengelig fra IPCC og IEA, og forsterkede klimamål i de fleste land, er det enda viktigere å få fram hvor robust prosjektet er før en investeringsbeslutning skal tas. Etter at Equinor leverte KU har Regjeringen kommet med en tilsvarende forventning i meldingen "*Energipolitikk for arbeid, omstilling og trygghet i urolige tider*". Regjeringen ønsker å presisere i PUD-/PAD-veilederen at rettighetshaverne i sin usikkerhetsanalyse knyttet til nye utbyggingsplaner skal inkludere en kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko ved at utbyggingsens balansepris sammenlignes med ulike scenarioer for olje- og gassprisbaner som er forenelige med målene i Parisavtalen, herunder 1,5-gradersmålet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Signe Nåmdal
Avdelingsdirektør

Ann Mari Vik Green
seksjonsleder

Kopi til:

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Postboks 8013 DEP
Postboks 8148 Dep

0030 OSLO
0033 OSLO

 Naturvernforbundet

GREENPEACE

Equinor Energy AS
Forusbeen 50 NO-4035
STAVANGER

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

02.05.2022

Innspill til PUD II Konsekvensutredning på Wisting

Naturvernforbundet, Natur og Ungdom, Greenpeace, WWF, BirdLife Norge og NSR - Norgga Sámiid Riikkasearvi sender herved vårt høringsinnspill i forbindelse med Equinors PUD II Konsekvensutredning på Wisting.

Innholdsfortegnelse

Innspill til Equinors PUD II Konsekvensutredning på Wisting	1
1. Sammendrag	2
Oppsummering av våre viktigste innspill:	3
2. Klimakonsekvenser ved utbygging av Wisting	4
3. Økonomi, ringvirkninger og finansiell klimarisiko	6
Samfunnsøkonomi og finansiell klimarisiko	6
Kommentarer til kapittel 8, samfunnsmessige konsekvenser	6
4. Miljørisiko og oljevernberedskap	10
Om Sårbare og Verdifulle Områder (SVO).....	10
Kommentarer til kapittel 4 Miljøkonsekvenser og avbøtende tiltak	11
Kommentarer til kapittel 6, Utsiktede utslipp, deteksjon og oljevernberedskap	14
Svakheter og mangler i utredningen knyttet til oljevernberedskap	17
5. Elektrifisering med kraft fra land.....	21
Elektrifisering av petroleumsaktivitet er feil prioritering av fornybar energi	21
Krafttilgangen avhenger av inngrep i reindriftsområder og kan ikke tas for gitt.....	23
Status for 420 kV-linje fra Skaidi til Hammerfest	23
Konsekvenser for samisk reindrift.....	24
6. Konklusjon	25
7. Kilder og referanser:.....	26

1. Sammendrag

Oljefeltet Wisting er planlagt å stå ferdig i 2028 og vil produsere olje i flere tiår fremover. Dersom utbyggingen blir godkjent vil oljen som eksporteres til utlandet stå for 200 millioner tonn CO₂ i klimagassutslipp. Det tilsvarer rundt 50 kullkraftverk årlig. Samtidig skal verden halvere sine klimautslipp innen 2030 og innen 2050 skal vi være i netto null. Klimaendringer og tap av natur er i ferd med å true livsgrunnlaget vårt. Dersom vi skal unngå katastrofale klimaendringer er det ikke lenger rom for å bygge ut nye oljefelt.

Wisting planlegges også utbygd i et sårbart, arktisk havområde, midt i sjøfuglenes rike. Ved en oljeutblåsning er det risiko for at oljen treffer flere områder som er definert som Særlig Verdifulle og Sårbare Områder (SVO), deriblant iskantsonen, polarfronten og Bjørnøya. Wistingfeltet er også lokalisert i et område som er svært viktig for flere kritisk truede sjøfuglbestander. Ifølge underlagsrapporten fra NINA er sjøfuglene mest sårbare fra februar-september under hekketiden og under svømmetrekket forbi Wistingfeltet, men området er også et viktig oppvekst- og overvintringsområde på høsten og vinteren.

Dersom Wistingfeltet blir godkjent utbygd blir det trolig verdens nordligste oljefelt, hele 300 km fra land. Det finnes ingen tidligere erfaring med oljeproduksjon i dette området. Dette skaper helt nye utfordringer med tanke på logistikk, vanskelige værforhold og ikke minst HMS. De klimatiske forholdene og den lange avstanden til land gjør at oljevernberedskapen er begrenset dersom det skulle skje en ulykke.

Oljefeltet Wisting er med andre ord et risikofylt prosjekt som kan føre til store konsekvenser for klima og sårbar natur. Samtidig er de lokale ringvirkningene minimale og prosjektet risikerer å bli et tapsprosjekt for den norske staten. I tillegg innebærer elektrifisering med kraft fra land en gal prioritering av fornybar energi og unødvendige inngrep i reindriftsområder. De undertegnede organisasjonene er derfor svært kritiske til utbyggingen og mener at prosjektet bør skrinlegges.

Dersom Equinor likevel ønsker å sende inn en søknad om plan for utbygging og drift (PUD) på Wistingfeltet er det svært viktig at det blir gjort grundige vurderinger av alle konsekvenser. Dessverre har vi i vår gjennomgang identifisert en rekke svakheter og mangler som vi mener burde vært utredet grundigere. For oss virker utredningen som et hastverksarbeid for å rekke å sende inn søknad på PUD innen 2022, og at det i den forbindelse er tatt en rekke lettvinde snarveier. De undertegnede organisasjonene mener det bør gjennomføres en ny og grundigere konsekvensutredning før søknad om PUD kan sendes til politisk behandling.

Oppsummering av våre viktigste innspill:

- Høyesteretts dom i klimasøksmålet konkluderer med at myndighetene plikter å gjøre klimavurderinger før PUD godkjennes. Ifølge utredningen fra NIM innebærer dette at klimavirkningen av eksporterte forbrenningsutslipp skal utredes på PUD-stadiet. Det er derfor svært kritikkverdig at Equinor ikke har utredet hvorvidt en godkjenning av Wisting-feltet er i tråd med 1,5-gradersmålet. Dette må gjennomføres før en eventuell søknad om PUD kan behandles videre.
- Vi kan heller ikke se at det har blitt gjort vurderinger av finansiell klimarisiko. Dette bør gjennomføres i tråd med regjeringens oppdaterte veileder for PUD/PAD, i den foreslåtte tilleggsmeldingen til Energimeldingen. Våre egne beregninger viser at lønnsomheten på Wisting-feltet i to ulike 1,5-graders scenarioer ender opp med tap for staten når man inkluderer letetekstnadene. I det verste scenarioet kan staten ende opp med et tap på 20,8 milliarder kroner. Den svært lukrative oljeskattepakken bidrar til at staten tar 98 prosent av risikoen ved utbyggingen.
- De undertegnede organisasjonene mener det er svært bekymringsfullt at konsekvensutredningen mangler en helhetlig og detaljert plan for beredskapen. Dette bør presenteres før en eventuell PUD søknad kan behandles videre.
- De undertegnede organisasjonene stiller også spørsmålsteget til den valgte utbyggingsløsningen hvor det legges opp til å lagre store mengder olje på

plattformen samt lossing av olje til skytteltanker, da dette vil utgjøre en alvorlig tilleggsrisiko dersom det skulle skje en ulykke.

- Samtidig har vi også identifisert en rekke alvorlige svakheter og mangler i miljørisiko- og beredskapsanalysen. Disse er oppsummert i tabell på side 19. De undertegnede organisasjonene mener det bør gjennomføres en ny og grundigere analyse før PUD kan behandles videre.
- I definisjonen av SVO iskantsonen har Equinor lagt til grunn en isfrekvens på 15%, til tross for at det ikke finnes noe faglig belegg for dette. Den faglig korrekte definisjonen av SVO iskantsonen med 0,5% isfrekvens bør derfor legges til grunn i utredningsarbeidet knyttet til miljørisiko og overlapp med naturverdiene i SVO iskantsonen. I tillegg bør det utredes hvor ofte det er risiko for overlapp mellom influensområdet til Wisting ved en oljeutblåsning og SVO iskantsonen dersom vi når klimamålet og unngår mer enn 1,5-2 graders oppvarming.
- De undertegnede organisasjonene er også kritiske til en utbyggingsløsning med kraft fra land og mener det er oppsiktsvekkende at Equinor ikke har utredet de samfunnsmessige konsekvensene av å elektrifisere Wisting. Vi mener det er en stor svakhet at det ikke har blitt gjort noen beregninger verken på hvordan en elektrifisering vil påvirke strømprisen i Finnmark, hvordan det vil påvirke lokalt næringsliv, presset fra kraftutbygginger på natur og reindrift eller planer om næringsutvikling. Dette bør utredes grundig før prosjektet går videre til en eventuell politisk behandling.
- Avslutningsvis mener vi at PUD på Wisting ikke kan godkjennes før det har blitt gjennomført vurderinger av den samlede belastningen av inngrep for de berørte reinbeitedistriktene. Behandlingen av PUD må også settes på vent til det er rettslig avklart om bygging av Statnett sin 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest er forenlig med samenes urfolksrettigheter. Her må man lære av Fosen-dommen og ikke selge skinnen før bjørnen er skutt.

2. Klimakonsekvenser ved utbygging av Wisting

Wisting er et relativt sett stort oljefelt. Ifølge Equinor er Wisting-feltet beregnet til 78 mill. standard kubikkmeter (Sm³), det vil si ca 500 millioner fat oljeekvivalenter (KU 2022:8). Omregnet til CO₂-utslipp ved forbrenning tilsvarer petroleumen i Wisting-feltet 200 millioner tonn CO₂ i klimagassutslipp. Det er omtrent 4 ganger Norges årlige samlede klimagassutslipp.

Både Det internasjonale energibyrådet (IEA) og FNs klimapanel er tydelige på at en godkjenning av Wisting ikke er i tråd med Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 1,5 grader, sammenlignet med førindustriell tid. I rapporten *Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector* (2021) skriver IEA at godkjenning av nye olje- og gassfelt etter 2021 ikke behøves i et 1,5-graders scenario. Sagt på en annen måte betyr dette at godkjenning av nye felt etter 2021 vil bryte med 1,5-gradersmålet.

Dette budskapet står i sterk kontrast til kapittel 2.8 *Klimamål* i konsekvensutredningen. Her nevnes ikke Parisavtalens klimamål i det hele tatt. Her refereres det kun til næringens egne klimamål om å kutte 40 prosent av absolutte utslipp innen 2030, og så videre redusere utslippene til nærmere null innen 2050, samt mål for karbonintensiteten for produksjonen ved Wisting. Her vil organisasjonene påpeke at det er kritikkverdig at man i KUen refererer til et utdatert klimamål satt av næringen i 2020. Senere samme år påla Stortinget oljenæringen å kutte med 50 prosent innen 2030.

Mer kritikkverdig er det at det ikke foreligger noen utredninger av om en godkjenning av Wisting-feltet er i tråd med 1,5-gradersmålet. Høyesteretts dom i klimasøksmålet konkluderer med at myndighetene plikter å gjøre klimavurderinger før PUD godkjennes. Dette følger ikke direkte av petroleumsloven, men Høyesterett understreket i dommen at Grunnlovens § 112 pålegger myndighetene denne plikten. Dette stadfestes også av Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) i utredningen, *Grunnloven § 112 og plan for utbygging og drift av petroleumsforekomster* som ble levert til Olje- og energidepartementet 18.03.22. I sammendraget av utredningen står det: *“NIM mener petroleumsloven § 4-2 tolket i lys av Grl. § 112 annet ledd krever at klimavirkningen av eksporterte forbrenningsutslipp konsekvensutredes på PUD-stadiet”*.

I høringsrunden av programmet for konsekvensutredningen ble det i Greenpeace Norge sitt innspill påpekt at det ikke var planlagt å konsekvensutrede eksporterte utslipp. At dette innspillet ikke ble tatt til etterretning sees av miljøorganisasjonene på som et direkte brudd på Høyesteretts dom, og de nye utredningskravene som følger med den.

Ansvar for den manglende oppfølgingen av Høyesteretts dom i klimasøksmålet må likevel først og fremst legges på staten. I Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) annonserte regjeringen at de vil oppdatere PUD-/PAD-veilederen med krav om kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko i et 1,5-gradersscenario. Regjeringen skriver også at *“Departementet vil følge opp dommen gjennom å foreta en vurdering av klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp ved behandlingen av alle nye utbyggingsplaner (PUD)”*.

Miljøorganisasjonene mener, i likhet med NIM, at vurderingen av klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp også må inkluderes i en oppdatert PUD-/PAD-veileder. Siden kravet om klimautredninger ble rettskraftig i det dommen ble lagt frem, gjelder dette også for Wisting-feltet. Etter at regjeringen har fått oppdatert PUD-/PAD-veilederen må rettighetshaverne til Wisting derfor sende ut en oppdatert konsekvensutredning på høring hvor også klimautredningene er inkludert.

I en ny konsekvensutredning må også den finansielle klimarisikoen utredes i tråd med den oppdaterte PUD-/PAD-veilederen fra regjeringen. Under følger en gjennomgang av Wistings klimarisiko, utført av WWF. Den viser at Wisting innebærer en uakseptabel klimarisiko.

3. Økonomi, ringvirkninger og finansiell klimarisiko

Samfunnsøkonomi og finansiell klimarisiko

I konsekvensutredningen for Wisting oppgir Equinor at forventet lønnsomhet før skatt er på 40 mrd 2021-kroner, der 26,4 mrd. kroner tilfaller staten, mens 13,5 mrd. går til selskapene. WWF har benyttet data fra Rystad energy for å beregne lønnsomheten til Wisting i ulike klimascenarioer. Dersom man legger IEA sitt NZE-scenario til grunn faller lønnsomheten til om lag fem milliarder før skatt, der staten vil sitte igjen med 158 millioner kroner, mens Equinor får en gevinst på 4,8 milliarder. Inkluderer man i tillegg de allerede påløpte kostnadene knyttet til leting vil staten sitte igjen med et samlet tap på 2,4 milliarder kroner, mens Equinor kan ta ut en gevinst på litt over 3,8 milliarder kroner.

Vi har også testet lønnsomheten til Wisting opp mot Rystad Energy sitt 1,5-graders scenario som har en enda lavere oljepris enn IEA sitt NZE-scenario. I dette tilfellet ender Wisting opp med en negativ nåverdi før skatt på 18,5 milliarder kroner der Equinor påføres et tap på 360 millioner kroner, mens staten taper 18,2 milliarder. Dette innebærer at staten tar 98 prosent av tapet. Inkluderer man letekostnadene i tillegg vil statens tap ligge på 20,8 milliarder kroner.

Grunnen til denne skjevheten mellom staten og selskapenes tap skyldes i stor grad oljeskattepakken som ble vedtatt av Stortinget i 2020, der partiene godkjente såpass lønnsomme skattefordeler at det kan karakteriseres som subsidier. Beregningene for Wisting viser at hele klimarisikoen veltes over på myndighetene, mens Equinor slipper så å si unna hele prisrisikoen.

Organisasjonene forventer at Equinor legger fram en grundig sensitivetsanalyse av Wistingfeltet som også illustrerer myndighetenes klimarisiko med tanke på den lukrative skattepakken som nå er innført. En slik sensitivetsanalyse må også gå i dybden på risiko for kostnadssprekker, gitt at alle utbyggingene som har kommet i Barentshavet så langt har blitt mye dyrere enn forventet.

Kommentarer til kapittel 8, samfunnsmessige konsekvenser

Selskapet KPB har utført ringvirkningsanalysen Utbygging og drift av Wisting – samfunnsmessige konsekvenser, på oppdrag fra Equinor. Denne analysen danner grunnlaget for konsekvensutredningens kapittel 8, Samfunnsmessige konsekvenser. På oppdrag fra Greenpeace, Naturvernforbundet og Natur og Ungdom har analyseselskapet Vista Analyse gjennomført en uavhengig gjennomgang av KPBs rapport og Equinors bruk av den. Den uavhengige gjennomgangen belyser en rekke svakheter i Equinors fremstilling av de samfunnsmessige ringvirkningene av Wisting-prosjektet (Vistas analyse ligger vedlagt). Vi vil nedenfor gå gjennom disse.

Det er sannsynlig at Wisting ikke skaper en eneste arbeidsplass i Nord-Norge

Konsekvensutredningen inneholder en større del om sysselsettingsvirkninger fra utbyggingen og driften av feltet, som estimerer at utbyggingen vil kunne skape 28 000 årsverk i norsk økonomi. Disse tallene er allerede kommunisert i ulike medier med store oppslag. Ordet “skaper” antyder at prosjektet fører til at ytterligere 28 000 mennesker, over en syv års periode, er sysselsatt. Det er en feilaktig fremstilling, og en vanlig misforståelse av ringvirkningsanalyser. I virkeligheten blir arbeidsplasser bare skapt dersom arbeidskraft er tilgjengelig og ikke opptatt med annet arbeid. Siden det normalt er kamp om arbeidskraften, er det ikke normalt at et prosjekt skaper arbeidsplasser. Derfor er det viktig å presisere at ringvirkningsanalysen viser hvordan et prosjekt *opprettholder og understøtter* arbeidsplasser, mens «skaper» må settes i anførselstegn. KPB demonstrerer at de vet at dette på side 26:

“Det understrekes at vanligvis er verken de direkte eller de indirekte årsverkene nyskapt sysselsetting. De fleste av aktørene i utbyggingsfasen vil allerede være ansatt på norske offshoreverft, i verkstedindustri, i transportvirksomhet, i borevirksomhet, i forretningsmessig tjenesteyting og i Equinor selv. Det utbyggingsprosjektet gjør er i hovedsak å holde disse i arbeid i byggeperioden.”

Equinor gjentar poenger i sin konsekvensutredning på side 93. Det kan likevel hende at en slik nødvendig påpekning ikke når frem til offentligheten når den er plassert såpass langt inne i dokumentene. Derfor vil vi poengtere det her: Wisting vil i all hovedsak ikke skape nye arbeidsplasser, men snarere binde opp arbeidskraft.

Utbygging og drift av Wisting vil fortrenge fremtidsrettet næringsaktivitet

Wisting-feltet vil nødvendigvis fortrenge annen aktivitet i utbyggingsfasen og i driftsfasen. Dette blir i liten grad fremhevet i KPBs rapport. Vista Analyse trekker i sin rapport frem fire momenter som bidrar til at prosjektet vil fortrenge annen aktivitet, men som i liten eller ingen grad fremheves i ringvirkningsanalysen: Tilgang til arbeidskraft, tilgang til kapital, tilgang til areal og tilgang til kraft. Disse er begrensede ressurser. Når Wisting binder opp disse, innebærer det altså at andre ikke kan benytte seg av dem. For hver “plussverdi”, for eksempel en “skapt” arbeidsplass, bør man derfor sette en minusverdi (bundet opp arbeidskraft). Det gjør ikke KPB i sin analyse.

Arbeidsplassene som Wisting “skaper”, representerer i liten grad et tillegg til arbeidsplassene vi allerede har, jfr. kapittelet over. Tvert om vil drift og utbygging av oljefeltet binde opp arbeidskraft i den fossile næringen, som kunne vært brukt i fornybare næringer. Generelt er det snarere en kamp om arbeidskraft enn om arbeidsplasser i Norge. Eksempelvis viste en rapport fra DNV at mangel på kompetent arbeidskraft er den største hindringen mot vekst i grønne næringer i Norge (DNV 2022). Sagt enkelt jobber arbeiderne som trengs i framtidens grønne næringer, i stedet i den fossile næringen.

Vista Analyse understøtter en slik tankegang på side 16 av sin rapport:

“Dersom investeringen i Wisting ikke fant sted ville arbeidskraften som går med til å bygge, drifte og levere til feltet vært frigjort til alternative anvendelser, i andre

næringer. Dette kunne for eksempel vært grønn industri, og investeringen kan derfor bidra til å bremse den grønne omstillingen gjennom disse fortrenings-effektene”

Energibehovet til Wisting skal dekkes med kraft fra land, altså den samme kraften som i dag benyttes av husholdninger og næringer i regionen. Elektrifiseringen vil derfor fortrenge annen næringsvirksomhet, og kanskje særlig grønn, kraftkrevende industri. Dette er tilfelle selv om regionen har større tilgjengelighet på kraft enn regioner sør i landet. Vista analyse skriver forklarer dette på side 17:

“Selv om regionen i perioder har et stort kraftoverskudd på kort sikt, har kraften som går til å elektrifisere Wisting en alternativ anvendelse. Dersom det over tid er slik at regionen har et betydelig kraftoverskudd og over tid vesentlig lavere kraftpriser enn andre regioner, vil virksomheter etablere seg der. Dessuten har også denne regionen i perioder større kraftteterspørsel enn tilbud, og driften av Wisting vil da presse kraftprisene opp for de øvrige brukerne i regionen.

Elektrifiseringen av Wisting kan derfor fortrenge annen næringsvirksomhet. Mye av denne virksomheten kan det være ønskelig å etablere i regionen av ulike politiske årsaker. Det kan bidra til å «skape» nye typer arbeidsplasser, det kan bidra til mer fremtidsrettet industri, og det kan få kraftkrevende industri til å flytte hit fra land med skitnere energimiks, for å nevne noen.”

Equinor overdriver forventet effekt på sysselsetting, særlig lokalt

Ifølge ringvirkningsanalysen vil den massive utbyggingen og driften av Wisting skape så lite som 140 lokale arbeidsplasser i syv år. Likevel er det grunn til å spørre seg om ikke det foreligger overdrevent optimistiske forutsetninger til grunn for dette tallet. I sin rapport trekker Vista Analyse frem en rekke forutsetninger som er svakt fundert og/eller vanskelige å etterprøve.

KPB legger til grunn at 51,1% av leveransene (målt i kroner) utføres av norske leverandører. Dette er en svært viktig forutsetning, ettersom den setter premisene for hele ringvirkningsanalysen. Det er nemlig bare leveranser som gjennomføres av norske aktører som skaper ringvirkninger i Norge. KPB begrunner tallet med “erfaringer fra tidligere utbyggingsprosjekter av samme type på norsk kontinentalsokkel». Regionale og lokale andeler baserer seg, i følge KPB, på «erfaringstall» fra deres arbeid med Levert-rapporten gjennom ti år. Disse tallene er svært vanskelige å etterprøve ettersom det ikke vises til offentlig tilgjengelige kilder som støtter oppunder dem. Dette blir dermed stående som en betydelig svakhet i grunnlaget for hele ringvirkningsanalysen.

Videre har vi grunn til å tro at den forventede andelen lokale ringvirkninger er særlig overdrevet. For det første drives anslaget av en forutsetning om at 6,3 prosent av den nasjonale effekten kommer lokalt. En viktig forutsetning for dette tallet er at det i stor grad benyttes lokale leverandører til bygging av landstrømsanlegget – nærmere bestemt 70 prosent. Dette virker å være en optimistisk forutsetning.

Konsekvensutredningen påpeker på side 96 at «erfaringer fra andre utbygginger viser at det har vært få direkte leveranser fra nordnorske bedrifter til Equinor i forbindelse med utbyggingsprosjekter.» Det viser seg også at den lokale andelen på 6,3 prosent er like stor

som den regionale andelen man har funnet i Aasta Hansten og så langt i Johan Castberg-utbyggingen.

Hvorfor Equinor tror Wisting-prosjektet vil lykkes i betydelig større grad med å involvere lokalt næringsliv enn i lignende utbygginger, vites ikke. Vista analyse konkluderer på side 7:

“Hvis lokale leverandører ikke klarer å dekke henimot 70 prosent av leveransene til bygging av landstrømanlegget, eller dette anlegget blir billigere enn det ser ut nå, så vil anslaget på 140 lokale arbeidsplasser gå ned.”

I tillegg frykter vi at KPBs rapport undervurderer viktigheten av pendling i sin analyse av lokale ringvirkninger. Konsekvensutredningen til Equinor sier på side 93 at «Den lokale kapasiteten innen bygg- og anlegg og bergverk kan bli presset, og som en følge av dette må man regne med en del innpendling til Hammerfest-området i disse næringene i utbyggingsperioden». Det må legges til at bygg- og anlegg står for nesten halvparten av de 140 årlige arbeidsplassene.

Vista analyse skriver videre på side 7:

“En pendler foretar mye av sitt forbruk på hjemstedet. Så vidt vi forstår ringvirkningsanalysen, har den ikke tatt hensyn til det, men antatt at alt forbruket foregår på arbeidsstedet. Det trekker i retning av at antallet lokale arbeidsplasser er overvurdert.”

Dermed blir det misvisende å omtale en arbeidstaker som pendler til Hammerfest som en lokalt ansatt.

Til slutt vil vi nevne at KPBs analyse innrømmer betydelig usikkerhet i sin analyse. I verste fall kan de lokale ringvirkningene av prosjektet bli betydelig redusert, sammenlignet med inntrykket som har blitt slått opp i media. Vista Analyse konkluderer på side 21:

“Samlet er det betydelig usikkerhet knyttet til ringvirkningene av investeringen i Wisting. KPB skriver i ringvirkningsanalysen at investeringsbudsjettene på dette planleggingsnivået vil inneholde betydelig usikkerhet og anslår denne for å være +/- 30 prosent. Denne usikkerheten gjelder for investeringene alene. I tillegg kommer usikkerheten knyttet til de norske, regionale og lokale andelene av leveransene og generell usikkerhet i modellen og modellparameterne. KPB skriver at usikkerhet i sysselsettingsberegningene alene utgjør 20-30 prosent i tillegg. Det er etter vårt skjønn rimelig å anta at den samlede usikkerheten knyttet til de beregnede sysselsettingseffektene derfor er det dobbelte, altså +/- 60 prosent. Hvis man ellers tar ringvirkningsanalysen på ordet, betyr dette at den årlige sysselsettingsevirkningen lokalt ligger mellom 55 og 225.”

Samlet mener vi de betydelige usikkerhetsmomentene, fortrenningseffekten, og det faktum at det ikke er grunn til å tro prosjektet vil føre til en eneste ny arbeidsplass (ihvertfall lokalt), ikke fungerer som et godt argument for en godkjennelse av Equinors PUD. Tvert om virker det mest sannsynlig at Wisting kan ha negative ringvirkninger, ved å fortrenge mer bærekraftige, grønne arbeidsplasser og næringsliv.

4. Miljørisiko og oljevernberedskap

Om Sårbare og Verdifulle Områder (SVO)

Ifølge konsekvensutredningen fra Equinor ligger Wisting-feltet og begge rørledningsalternativene til Snøhvitområdet utenfor både nåværende og foreslåtte SVO. Samtidig er det viktig å påpeke at influensområdet ved en oljeutblåsning overlapper med flere av områdene som er pekt ut som Særlig Verdifulle og Sårbare Områder (SVO) i forvaltningsplanen (Meld. St. 20 (2019–2020)), deriblant SVO iskantsonen, SVO Polarfronten og SVO Havområdene rundt Svalbard, inkludert Bjørnøya:

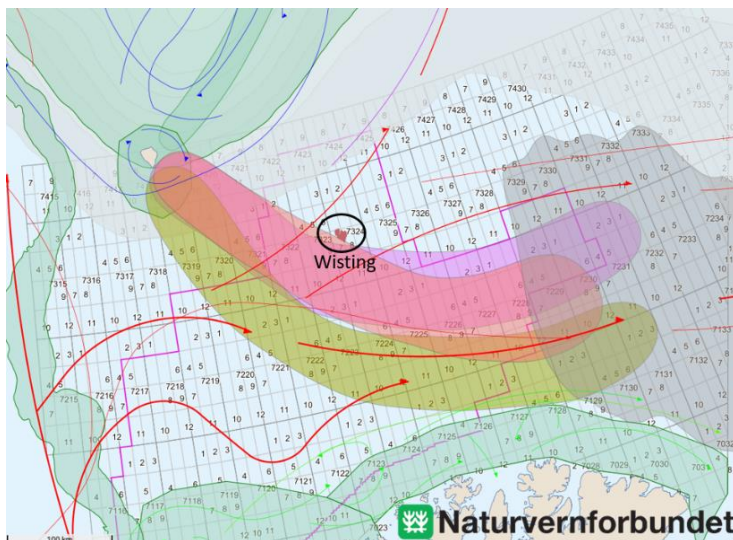
SVO Iskantsonen er unik i verdenssammenheng og danner selve grunnlaget for mye av livet i havet. I dette området skjer det en enorm biologisk produksjon av plante- og dyreplankton. Et vidt utvalg av arter er avhengig av denne biologiske produksjonen for å finne mat. Flere av artene som lever av planktonet som blomstrer opp i disse områdene, er nøkkelarter for resten av livet i havet (M-1303 2019).

I tillegg til iskantsonen er Polarfronten identifisert som et SVO-område i forvaltningsplanen (Meld. St. 20 (2019–2020)). Nyere kunnskap i forbindelse med oppdateringen av forvaltningsplanen viser at det som tidligere har blitt omtalt som Polarfronten i realiteten er tre fronter rundt Spitsbergenbanken og Hopen-dypet: En tidevannsfront, en smeltevannsfront og det som tradisjonelt har vært kalt polarfronten, det vil si der atlantisk vann sørfra møter arktisk vann nordfra. Frontene har ulik opprinnelse og struktur og derfor også ulik påvirkning på biologisk produksjon og aktivitet (Faglig forum for norske havområder 2019). Polarfrontområdet generelt, og Spitsbergenbanken spesielt, er ifølge Lien (2018:5) «et område med høy biologisk aktivitet gjennom høy primærproduksjon om våren, og er derfor også et viktig beiteområde for sjøfugl. På høsten viser dette området sin unike betydning ved at sjøfugler som lundefugl og krykkje (begge artene sterkt truet EN på rødlisten fra 2021) fra Sør-Norge trekker opp hit for å beite etter sin hekkesesong og om vinteren utgjør polarfronten overvintrings- og gyteområde for flere ulike fiskearter. Utover sommeren utgjør hele området også en del av beiteområdene for fisk». I tillegg har både sel og hval beitevandring i området om sommeren. «Miljøendringer og -skader i dette området vil derfor kunne gi store og muligens irreversible skadevirkninger på deler av den biologiske produksjonen og mangfoldet i polarfrontområdet» (Lien 2018:10).

Influensområdet til Wisting overlapper også med med SVO Havområdene rundt Svalbard og Bjørnøya. Hekkekoloniene på Bjørnøya er blant de største på den nordlige halvkule, og bestandene av lomvi, polarlomvi, alkekonge, havhest og krykkje har verneverdi på internasjonalt nivå. Flere av artene er kritisk truet (CR) på rødlista fra 2021, og området har i tillegg stor verdi for bestander fra andre områder. Wistingfeltet er lokalisert i et viktig område for næringsøk for krykkjer, alkekonge og begge lomviartene som hekker her. De vil med andre ord oppholde seg i nærområdet til plattformen fra månedsskiftet februar/mars og ut september (Merkel m.fl. 2019). Det vil si omtrent halve året. Den eksakte tidsrammen de ulike artene er spesielt sårbare for oljeutslipp fra Wisting vil variere mellom år med lav og stor innstrømming av atlantiske havmasser i denne delen av Barentshavet, samt

næringsforhold, så 6 av årets 12 måneder er et absolutt minimum for sjøfuglene som hekker på Bjørnøya.

Etter hekkesesongen, fra ca. juli til august/september er det et spesielt fenomen for lomvi og polarlomvi som gjør dem spesielt sårbare, da de har svømmetrekke forbi Wistingfeltet på sin vei fra hekkeområdene på Bjørnøya til sine oppvekst og overvintringsområder ute på havoverflaten (Erikstad m.fl. 2018). Under svømmetrekket tar hannfuglene med seg ungene sine og svømmer til oppvekst- og overvintringsområdet øst før Wistingfeltet (se kart). Under svømmetrekket er sjøfuglene spesielt sårbare, da hannfuglen ikke er i stand til å fly på grunn av skifte av svingfjær (myting), og ungene fortsatt er for små til å kunne fly.

Figur 1: Wisting og svømmetrekket til lomvi fra Bjørnøya i juli-august årene 2011 (grønn), 2012 (rosa) og 2015 (lilla). Oppvekst- og overvintringsområdene er markert i grått. Kilde: NINA 2022:55 (Kartet er laget i Arealverktøy for forvaltningsplanene, Barentswatch.no)

Området ved Wisting er med andre ord det vi i marinbiologien kaller et biologisk hotspot, og fra tidlig høst får dette området besøk blant annet av store mengder krykkjer og lundefugler fra sjøfuglkolonier også sør for Barentshavet. Fuglene har opprinnelse fra kysten av Nord-Norge, men også helt sør til Røst og til og med fra øya Runde i Møre og Romsdal (Reiertsen m.fl. 2021). Generelt er området ved Wisting spesielt viktig for hele seks sjøfuglarter i perioden vår (februar til april) samt høst (august til oktober), og så viktig at det regnes som et av de viktigste i hele den nordlige delen av Atlanteren (Fauchald m.fl. 2021). Også vinterstid må vi regne med at dette området har stor betydning. Underlagsrapporten fra NINA (2022) til konsekvensutredningen viser at et akuttutslipp fra Wisting vil kunne berøre oppvekst og overvintringsområdene til flere viktige sjøfuglbestander gjennom høsten og vinteren.

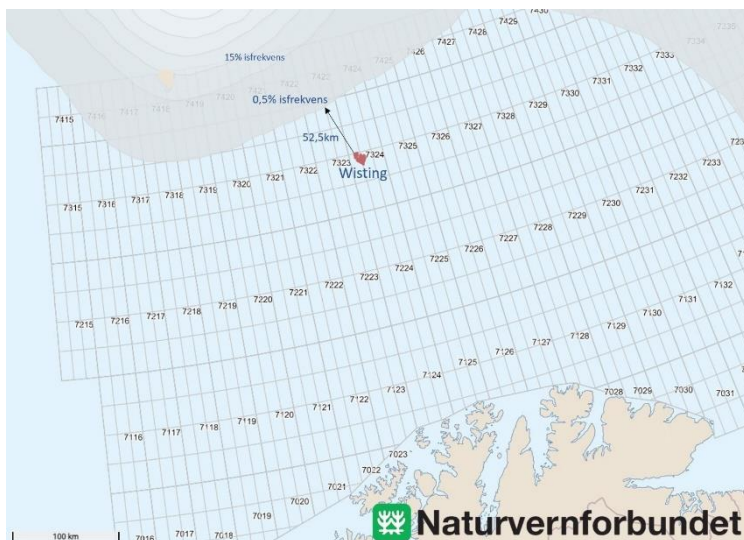
Kommentarer til kapittel 4 Miljøkonsekvenser og avbøtende tiltak

SVO iskantsonen og risiko for overlapp med is

I konsekvensutredningen slås det fast at «avstanden fra iskanten til Wisting i de siste 40 årene har variert mellom 20 og 230 km, og siste ti år har avstanden ikke vært under 100 km»

(KU 2022:39). Definisjonen som Equinor har lagt til grunn er basert på et politisk kompromiss i forvaltningsplanen hvor «iskanten» ble definert ved 15% isfrekvens, det vil si forekomst i minst 15% av dagene i en måned. Det finnes ingen vitenskapelig begrunnelse eller dokumentasjon for å sette grensen ved 15%. Når Equinor likevel velger å basere seg på 15% isfrekvens, skapes det et inntrykk av at de sårbare områdene befinner seg lenger unna Wisting-feltet enn det som faktisk er tilfelle. Den *faglige* definisjonen av iskantsonen er derimot utarbeidet av Norsk Polarinstitutt, statens sentrale statsinstitusjon for naturvitenskapelig forskning, kartlegging og overvåking i Arktis og Antarktis, og støttes av Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet. Definisjonen baserer seg på årelang forskning, satellittobservasjoner og internasjonalt anerkjente standarder og kriterier. Polarinstituttet sin definisjon innebærer at man setter yttergrensen for iskantsonen ved en isfrekvens på 0,5%, maksimal isutbredelse. Det vil si at man setter grensa så langt sør som isen kan forekomme, basert på observasjoner og historisk data.

Polarinstituttet sin anbefaling om å bruke 0,5% baserer seg på oppdaterte kunnskapsgrunnlag og funn av viktige biologiske prosesser som har betydning for områdets sårbarhet og verdi. Ifølge Polarinstituttet er det ikke kun i overgangen mellom åpent hav og is at disse viktige biologiske prosessene foregår, men også langt sør for isens posisjon. Dette gjelder for eksempel den unike og massive oppblomstringen av planteplankton som bidrar til en skikkelig matfest oppover i næringskjeden for alt livet i Arktis. Derfor er også dette området omfattet som en del av SVO iskantsonen (Særlig Verdifullt og Sårbart Område). I konsekvensutredningen er det uklart hvor mye og hvor ofte det er risiko for at olje fra en utblåsning fra Wisting vil overlappe med området definert av Polarinstituttet som SVO iskantsonen. Dette mener vi bør synliggjøres i analysen og utredningen.

Oljedriftsberegningene fra DNV viser at det i perioder hvor isen ligger nær Wisting er risiko for en betydelig overlap mellom islagte områder og influensområdet ved en oljeutblåsning. Samtidig argumenterer både DNV og Equinor for at sannsynligheten for overlap mellom olje og is er lav, fordi trenden er at isen trekker seg nordover. Forskning viser imidlertid at det fortsatt i årene fremover vil være sjanse for at isen i perioder befinner seg langt sør, selv med klimaendringer (Onarheim & Årthun 2017). I tillegg må vi anta at Norge og resten av verdens land vil nå klimamålene fra Parisavtalen. Vi mener derfor at det i KU også bør

utredes hvor ofte det er risiko for overlapp mellom influensområdet til Wisting ved en oljeutblåsning og iskantsonen dersom vi når klimamålet og unngår mer enn 1,5-2 graders oppvarming.

Konsekvenser av lys på sjøfugl

Ifølge utredningen er det ikke identifisert spesielle miljøkonsekvenser knyttet til lys fra Wisting FPSO: «Det er per i dag liten grunn til å anta negative effekter av lys fra innretningen på migrerende fugl i Barentshavet som tilsier behov for konkrete tiltak» (KU 2022: 60). Samtidig viser forskningsstudier at fakling er et problem for trekkende fugler fra arktiske områder som Grønlandsområdet og Svalbard samt for flere sjøfugl i området som alkekonge og lomvi. Ettersom det ifølge konsekvensutredningen er lagt opp til fakling gjennom hele produksjonsperioden ber vi om at konsekvensene av fakling på sjøfugl og trekkfugler utredes ytterligere.

Konsekvenser av undervannsstøy

Så vidt vi kan se gjør konsekvensutredningen ingen konkrete vurderinger for seismikk, kun generelle betraktninger. Vi ber derfor om modellering av støyforurensning for ulike arter i området og arealbasert risikovurdering, på samme måte som man gjør for oljesøl. Jamfør anbefalinger i Naturvernforbundets tidligere seismikkrapport (Schulze 2007).

Ved å introdusere støy fra seismiske undersøkelser i nye havområder påvirkes livene til mange individer av marine organismer, både i form av skremme-effekter, maskering av kommunikasjon eller i nærområdet: hørselskader. I så fall kan dette ha en negativ innvirkning på både dyrehelsen og levedyktigheten til populasjoner i store havområder. Støybelastningen i området ved Wisting bør konsekvensutredes konkret:

1. Geografiske eksponeringsmodeller bør vise den kumulative støypåvirkningen på ulike arter marine dyr i områdene berørt av seismikkundersøkelsene. Modelleringsverktøy for dette finnes allerede. Støyspredning avhenger blant annet av bunntopografi og støykilde.
2. Slik realistisk informasjon om støyeksponeringen må så sammenliknes med bakgrunnsstøy og med terskelverdier for ulike effekter, for eksempel risiko for fysisk påvirkning på sjødyrs hørsel og risikoen for å maskere biologisk viktig lyd. Dette bør alltid gjøres i forkant av å åpne for seismikkprogrammer.

Konsekvenser av kjemikalier og utslipp til sjø

Ifølge KU er det en ambisjon om ikke å ta i bruk miljøskadelige kjemikalier i prosjektet. I forskriften om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (§ 65) skal kjemikalier i svart og rød kategori kun velges dersom de er nødvendige av tekniske og sikkerhetsmessige grunner. Erfaring tilsier imidlertid at det fortsatt ikke finnes tilfredsstillende teknologi til å operere med de vanskelige værforholdene i nordområdene uten bruk av miljøskadelige kjemikalier, slik vi har sett på blant annet Goliat FPSO.

I driftssøknaden til Miljødirektoratet (2015) på Goliat ble det søkt om tillatelse til bruk og utslipp av kjemikalier innenfor svart miljøkategori, blant annet ved bruk av brannskum. Fluorholdig brannskum brukt offshore inneholder per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFAS), og flere av stoffene er på myndighetenes prioritetsliste på grunn av sine alvorlige helse- og miljøegenskaper. I søknaden ble bruken begrunnet med at det ikke finnes tilfredsstillende brannskum på markedet som oppfyller designkravet på minus 20 grader. Allerede i 2015, før

Miljødirektoratet hadde gitt tillatelse etter forurensningsloven til produksjon og drift på Goliat, rapporterte Eni (Vår Energi) om en rekke uhellsutslipp av miljøskadelige kjemikalier i svart og rød kategori fra feltet. Dette er stoffer som er lite nedbrytbare og samtidig viser høyt potensial for bioakkumulering, eller er svært akutt giftige. Miljødirektoratet så den gang alvorlig på hendelsene. Likevel økte mengden uhellsutslipp året etter, da plattformen ble satt i drift og Goliat seilte opp som et av feltene på norsk sokkel med høyest akuttutslipp av svarte kjemikalier fra fluorholdig brannskum (Miljødirektoratet 23.06.2016).

Gitt denne erfaringen mener vi det er viktig at det presenteres en oversikt over utstyr som vil bli tatt i bruk hvor det per i dag ikke finnes tilfredsstillende erstatninger til å kunne operere sikkert uten bruk av miljøskadelige kjemikalier.

Kommentarer til kapittel 6, Utsiktede utslipp, deteksjon og oljevernberedskap

Om operasjonelle barrierer:

DNV sin miljørisikoanalyse viser at: «Sjøfugl på åpent hav er den miljøressursen som vil være mest utsatt for skade av olje, og høyest bestandstap ved modellerte hendelser er beregnet for lomvi, polarlomvi, lunde og havhest på åpent hav. Konsekvenspotensialet for alvorlig skade på sjøfugl er klart høyest i perioden februar til august. På koloninivå er det hovedsakelig koloniene på Bjørnøya og Hjelmøya som vil være mest utsatt». Med andre ord bør det ikke drives petroleumsvirksomhet i perioden februar – august/september for å beskytte sjøfugl under hekketiden og svømmetrekket. Samtidig kan en oljeutblåsning på vinteren også ramme oppvekst og overvintringsområdet til sjøfugl. Med andre ord er området viktig for flere kritiske sjøfuglbestander hele året og vi mener derfor det ikke finnes operasjonelle barrierer som kan forsvare petroleumsvirksomhet i dette området.

Som operasjonelle barrierer for å hindre oljeforurensning i is er det presentert i KU at et mulig tiltak kan være boretidsbegrensninger når isen er nærmere enn 50 km fra plattformen. Ved en oljeutblåsning er influensområdet imidlertid langt større enn 50 km og det vil fortsatt være risiko for oljeforurensning i is dersom isen befinner seg lenger unna. Per i dag finnes det ingen tilfredsstillende måter å fjerne oljeforurensning fra islagte områder og man risikerer da at forurensningen spres til store områder som kan påføre betydelig skade for det marine livet:

«Erfaringer med gjennomførte aksjoner, herunder aksjonen etter grunnstøtingen av *Godafoss* utenfor Hvaler i Oslofjorden vinteren 2011, tilsier at det i dag ikke eksisterer fullgode og effektive løsninger for oljevern i farvann med is. Det er betydelig usikkerhet knyttet til effektivitet av faktisk tilgjengelig utstyr, operasjonelle utfordringer og ikke minst miljøeffekter av beredskapstiltak» (Meld.St.20 2014-2015: under punkt 3.5).

Som tidligere nevnt er det også sårbare naturverdier som befinner seg sør for isen som kan bli rammet ved uhellsutslipp eller oljeutblåsning. Det bør derfor innføres en buffer som er minst like stor som det potensielle influensområdet ved en alvorlig utblåsning.

Om forebyggende tiltak i design:

Foreslått utbyggingsløsning er flytende FPSO med lagringskapasitet og lossing av olje til skytteltanker. De undertegnede organisasjonene er kritiske til en utbyggingsløsning hvor det legges opp til å lagre store mengder olje på plattformen, da dette utgjør en alvorlig tilleggsrisiko. Dette står i sterk kontrast til utbygginger i for eksempel USA. Som en lærdom etter Exxon Valdez ulykken har det her snarere vært mål om å *unngå* feltkonsepter som inkluderer lagring av store mengder olje på selve produksjonsinnretningen ute på havet (Ryggvik 2021). Selv om skytteltanker og FPSO vil ha doble vegger for å unngå oljelekkasje, finnes det ingen garanti for at dette vil holde ved en kraftig oljeutblåsning eller kollisjon. Gitt de vanskelige værforholdene og den høye tilstedeværelsen av sjøfugl i området stiller vi også spørsmålsteget til vurderingene rundt at det skal foregå regelmessig lossing av olje til skytteltanker, da det i disse situasjonene er stor risiko for store og små uhellsutslipp.

Miljørisiko og svakheter i analysen

DNV har på oppdrag fra Equinor foretatt en miljørisikoanalyse for utbygging og drift av Wisting-feltet. De undertegnede organisasjonene mener det er bra at det er gjennomført en skadebasert analyse i henhold til ERA Acute metodikken. Samtidig har vi identifisert en rekke svakheter og mangler i analysen som vi mener svekker de overordnede konklusjonene (Se oppsummert i tabell på side 19). Generelt mener vi den største svakheten er mangelen på kvalitative vurderinger, beskrivelser og redegjørelser for hva resultatene i de mange modellanalysene som er kjørt egentlig betyr med tanke på konsekvenser for naturverdiene og miljørisiko.

Vi mener også det er en alvorlig mangel at man i miljørisikoanalysen har valgt å utelate polarfronten som en egen ressurs, til tross for at influensområdet ved en oljeutblåsning på Wistingfeltet kan overlappes med polarfronten. Beslutningen om å utelate polarfronten som egen ressurs er blant annet begrunnet med at polarfronten er flyktig og vanskelig å plassere. Polarfronten har imidlertid vært gjenstand for en egen utredning (Lien mfl., 2018) i forbindelse med kunnskapsoppdateringen i forvaltningsplanarbeidet hvor det er presentert en detaljert oversikt over strukturen i polarfronten, fysisk beliggenhet på de tre ulike frontområdene samt beskrivelse av biologisk produksjon og aktivitet i de ulike områdene. Dermed er det desto viktigere å få avklart nærmere hvilke områder som er utsatt innenfor polarfrontområdet.

Svakheter ved oljedriftsmodellen:

Oljedriftsmodellen OSCAR som er brukt av DNV er velegnet til formålet, men det er også svakheter ved oljedriftssimuleringene som kan svekke analysen og vurderingene rundt den faktiske miljørisikoen. For eksempel:

- Havmodellen SINMOD er brukt for strømfelter for drivbaneberegningene. Det er da svært viktig at disse strømfeltene i det aktuelle området er gode, men rapporten inneholder ingen referanser som dokumenterer nøyaktigheten av strømvarslene.
- Selv om havstrøm hentes fra SINMOD-modellen, hentes isutbredelse fra en uavhengig modell (SVIM), som også har strømfelter. Dette gir inkonsekvente strøm- og isutbredelser. Is- og strøm bør helst stamme fra samme modellsystem.
- Kun to år (1997 og 2003) på 4 mnd er brukt i simuleringene av oljeutbredelse og mulig overlapp med is. Dette er lite, selv om de to årene er valgt pga stor

isutbredelse. Simuleringer over 10 år eller mer er anbefalt for å få bedre statistisk grunnlag.

Svakheter og mangler i analysen knyttet til konsekvenser for sjøfugl

Til tross for at miljørisikoanalysen har identifisert at oljeforurensning fra Wisting kan gi alvorlig skade på sjøfugl, mener vi likevel at potensialet for skade er undervurdert. Ifølge DNVs underlagsrapport vil «En utblåsning fra boreaktiviteten på Wisting gi sannsynlighet for inntil 5-10 % bestandstap for de mest utsatte artene som er lomvi (Bh) og polarlomvi» (MRABA 2022:38). Lomvibestanden på Bjørnøya er estimert til 132 000 hekkende par på Bjørnøya alene, og kun i underkant av 1000 par på resten av Svalbard, inkludert Jan Mayen. På Fastlandet hekker omtrent 30 000 par med lomvi. Disse fuglene har også svømmetrekk opp mot Barentshavet, i enkelte år inn mot regionen ved Wisting. En utblåsning med overflatesøl under svømmetrekket forbi Wisting-området kan med andre ord i verste fall slå ut hele lomvibestanden i Norge. Ut fra materialet som er presentert i underlagsrapporten fra DNV kan vi ikke se om det er kjørt oljedriftsmodeller som fanger opp et slikt scenario, i så fall er de ikke synliggjort, presentert eller diskutert i rapporten.

Vi savner også en nærmere redegjørelse og beskrivelse av de negative konsekvensene ved en oljeutblåsning fra Hansen-brønnene hvor oljen driver mot Bjørnøya. Selv om DNV har vurdert potensielle konsekvenser av landpåslag kan det også være minst like skadelig dersom det blir oljeforurensning i området rundt Bjørnøya, hvor fuglene henter næring til ungene i hekketiden, det vil si i et område på 40-100 km fra øya (i noen tilfeller helt ut til 200 km).

Miljørisikoanalysen fra DNV har kjørt mange ulike simuleringer ved en oljeutblåsning og lekkasjestudier, men det mangler en vurdering på hvordan regelmessige uhellsutslipp fra oljevirkosomhet vil kunne påvirke sjøfuglbestanden og de ulike koloniene over *tid*. Selv små uhellsutslipp kan være svært skadelig for sjøfugl og i motsetning til en stor oljeutblåsning er mindre uhellsutslipp fra oljeplattformer svært vanlig (M-1304/2019). Dersom koloniene på Hjelmsøya eller Hornøya skulle bli fragmentert tror vi det potensielt kan være vanskelig å bygge opp en levedyktig koloni på nytt. Vi kan imidlertid ikke se at små, regelmessige uhellsutslipp over tid er presentert eller analysert i miljørisikoanalysen.

Bestandsstørrelsene på sjøfugl i underlagsrapporten til NINA (2022) som danner datagrunnlaget for flere av beregningene i miljørisikoanalysen er også basert på siste offisielle bestandstall for sjøfugl i Norge, publisert av Fauchald i 2015. I etterkant av dette har flere bestander blitt redusert betraktelig, spesielt for krykkje, men andre arter er også endret. Det er uklart i hvilken grad dette er tatt høyde for i analysene. Nye bestandsvurderinger vil bli gjennomført i 2022 og vi mener derfor det bør kjøres en ny miljørisikoanalyse med oppdaterte bestandstall når disse er klare.

Vi kan heller ikke se ut fra materialet som er presentert i miljørisikoanalysen at det er tatt høyde for de endringene som har skjedd de siste årene hvor tyngdepunktet i sjøfuglbestandene har flyttet seg stadig nordover i Barentshavet. Som beskrevet i underlagsrapporten til NINA (2022) er det for eksempel nå kun noen titalls tusen krykkjer igjen på fastlandet. Dette innebærer at koloniene lenger nord blir enda viktigere for å sikre bestandens overlevelse. Slik miljørisikoanalysen er presentert er det vanskelig å se å se om

man har diskutert eller tatt høyde for denne utviklingen i vurderingen av potensielle negative konsekvenser.

Utfordringene med å kartlegge sjøfuglenes vandringer er heller ikke problematisert i forbindelse med vurdering av negative konsekvenser for sjøfugl. Som beskrevet i underlagsrapporten fra NINA (2022) benyttes det i all hovedsak såkalte lysloggere. Dette er små enheter, 1-2 gram tunge, som registrerer lysmengde hvert minutt gjennom døgnet, som igjen brukes til å beregne omtrentlige posisjoner. I perioden mellom oktober og februar er det rett og slett så mørkt i det nordlige Barentshavet at denne metoden er lite egnet, og kunnskapen vår om sjøfuglenes utbredelse her er fortsatt svært begrenset. Dermed er det store usikkerheter knyttet til potensielle negative konsekvenser av et oljeutslipp på vinterstid.

Svakheter i miljørisikoanalysen knyttet til andre arter

DNV sin miljørisiko har i hovedsak fokusert på sjøfugl, mens mulig risiko for andre arter i liten grad er vurdert, til tross for at influensområdet overlapper med gyteområder og flere høyproduktive områder, som polarfronten og iskantsonen. For eksempel er larvetapene på fisk beregnet som «så marginale at det ikke er gjort videre vurderinger av konsekvenser på bestandsnivå på fisk utover å anta at dette medfører ubetydelig miljøskade» (MRABA 2022:100). Miljørisikoanalysen er imidlertid beregnet med en THC-tilnærming. Basert på nyere kunnskap mener Havforskningsinstituttet at THC-konsentrasjoner er et dårlig mål for giftighet i vannsøylen, slik de brukes i OSCAR-modellen. Dette fordi «alkaner har lav vannløselighet og derfor er lite biotilgjengelige for marine organismer, samt at alkaner generelt har lavt giftighet. Derimot er PAH-er en gruppe med oljekomponenter som er sterkt korrelert med oljens giftighet hos tidlige livsstadier hos fisk» (M-1304 2019: 97). Havforskningsinstituttet anbefaler derfor å bruke tPAH i risikomodelleringen istedenfor THC.

Svakheter og mangler i utredningen knyttet til oljevernberedskap

I § 23 av Forskrift om konsekvensutredninger og forebygging av virkninger heter det at:
«Konsekvensutredningen skal beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen. Beskrivelsen skal omfatte planlagte overvåkningsordninger.
Beskrivelsen skal omfatte opplysninger om beredskap ved større ulykker og katastrofer.»

I KU (2022) presenteres funnene fra beredskapsanalysen og overordnede beskrivelser av mulige tiltak. Vi kan imidlertid ikke se at det er laget en helhetlig og detaljert plan for beredskapen på Wisting-feltet på nåværende tidspunkt. Ifølge KU vil Equinor «utvikle planer for oljevernberedskap basert på pågående studier for Barentshavet, og i samarbeid med BASOP og NOFO, og vil holde Miljødirektoratet orientert.» Det står også at «Beredskapsplanlegging for feltet være en kontinuerlig prosess fram til oppstart. Beredskapsanalysen vil oppdateres i god tid før boring i 2026.»

Wisting-prosjektet planlegges i et helt nytt område i Barentshavet uten eksisterende infrastruktur. Det finnes ingen erfaring med petroleumsvirksomhet i dette området og heller ikke med å skulle operere så langt fra land. Dette skaper helt nye utfordringer med tanke på

logistikk, vanskelige værforhold og ikke minst HMS. Dersom Equinor sender inn søknad om plan for utbygging og drift skal regjering og Storting med andre ord ta stilling til et svært risikofylt prosjekt. For å kunne ta et best mulig beslutningsgrunnlag vil det derfor være helt avgjørende at det foreligger en helhetlig og detaljert plan for beredskapen i området i forkant av behandlingen.

Vi har også identifisert en rekke spørsmål og svakheter som er presentert i avsnittet under:

1. Når man skal utføre en oljevernberedskapsanalyse er det svært viktig at analysen også ser på scenarioer for beredskap ved større ulykker og katastrofer, i tråd med forskriften. Dette mener vi det ikke er tatt høyde for i beredskapsanalysen.

I KU er det beskrevet at:

«vektet rate for utviklingsboring være dimensjonerende for beredskap med beregnet rate på 4270 m³/d i henhold til veiledningen. I beredskapsanalysen er det for analyse av beredskapstiltak på sjøoverflaten valgt å legge til grunn vektet overflaterate, 8000 m³/d med vektet varighet på 6 døgn. Dette er en konservativ tilnærming for å ta høyde for beliggenheten til Wisting med stor avstand til totaliteten av oljevernutstyr på sokkel og baser. For sjøbunnsdispergering (SSDI) er det lagt til grunn sjøbunnsrate på 3400 m³/d med 16 dagers varighet.» (KU:80)

Samtidig er det beskrevet i underlagsrapporten til DNV at «lengste utblåsningsvarighet er satt til tiden det tar å bore en avlastningsbrønn, og tiden er fordelt på mobilisering av rigg, boring inn i reservoar og stopping av utblåsning. For Wisting er denne satt til 98 døgn for en sjøbunnsutblåsning og 28 døgn for en overflateutblåsning.» (MRABA 2022:14)

De undertegnede organisasjonene stiller spørsmålstegn til hvorfor beredskapsanalysen kun analyserer 6 døgn varighet for utblåsning på sjøoverflaten og 16 dager ved en sjøbunnsdispergering, samtidig som det kan ta opp til henholdsvis 28 og 98 døgn å skulle bore en avlastningsbrønn. Vi savner også en redegjørelse for hvorvidt 3400 m³/d faktisk er et konservativt anslag. Uten feltspesifikk kunnskap er det vanskelig å vurdere realismen i disse estimatene, men vi mistenker at produksjonsvolumet fra en oljeutblåsning kan være langt høyere. Til sammenligning var for eksempel utblåsningsraten på Macondo på Deepwater Horizon estimert til 7000-11,200 m³/per dag (McNutt et.al 2012).

2. Vi savner også en konkret beskrivelse av plan og tiltak for de ulike mulige scenarioene ved en alvorlig ulykke eller verstefallshendelse. For eksempel kan vi ikke se hvordan Equinor vil unngå at oljen når SVO-området rundt Bjørnøya ved en oljeutblåsning fra en av Hansen-brønnene.

Kysten rundt Bjørnøya er svært eksponert mot storhavet i forhold til vær og sjøtilstand og ligger i tillegg langt fra fastlandet. Som underlagsrapporten fra DNV viser vil kyst og strandbarrierene dermed fungere svært dårlig, spesielt på vinteren. I tillegg er Bjørnøya i vinter og vårsesongen ofte omsluttet av sjøis/iskantsonen. Dersom oljen skulle nå de kystnære områdene ved Bjørnøya, viser beredskapsanalysen at «antatt gjennomsnittlig opptakseffektivitet for kystsystem 7,8% i vinterhalvåret og 59,1% i sommerhalvåret». Det er med andre ord avgjørende å hindre at oljen sprer seg mot kysten av Bjørnøya. Samtidig viser

laboratorieforsøkene at Hansen oljen ikke er dispergerbar og det er uklart hvilken tiltak Equinor egentlig ser for seg i dette scenarioet:

«Dispergering fra fartøy har størst værmessig operasjonsvindu, spesielt om vinteren og sen høst. Ettersom Hanssen-oljen ikke har vist seg å være dispergerbar i forvitningsstudien, kan det være nødvendig med en kombinert løsning hvor dispergering kan inngå i en innledende respons (gitt oljetype Wisting Central)» (KU: 81-82).

3. I beredskapsanalysen anbefales det bruk av dispergeringsmidler som en stor del av oljevernberedskapen, men det mangler en redegjørelse for potensielle konsekvenser av dispergering på marint liv i området.

Dispergering kan være effektivt for å hindre at oljen driver mot land, eller mot områder hvor store bestander av sjøfugl befinner seg på vinteren. Samtidig er det viktig å understreke at oljen ikke forsvinner ved bruk av dispergering. Både mikroplankton og større dyreplankton som raudåte beiter på oljedråper og på den måten kan oljen havne videre oppover i næringskjeden til både matfisk og marine pattedyr.

4. Beredskapsanalysen baserer seg også på en rekke antagelser fra modelleringen i OSCAR som vi stiller spørsmålsteget til.

Figur 7-13 i underlagsrapporten (side 130) viser for eksempel massebalanse for sjøbunnsutslipp etter 36 dager i sommersesong. Ifølge modellen er det kun 0,1 % igjen på sjøoverflaten etter 36 dager. Samtidig viser referansealternativet at 15,6 % er «utenfor grid», det vil si utenfor det modellen viser(?) I så fall lurer vi på om analysene fanger opp hvor denne oljen befinner seg istedenfor og om det kan komme tilbake til modellområdet som følge av havstrømmer, oppvirvling av vannmassene og lignende. Vi stiller også spørsmålsteget til realismen i at kun 0,1% gjenstår etter 36 dager. For eksempel er det antatt at 30-45% av oljen vil være nedbrutt i løpet av denne perioden. Nedbryting av olje avhenger av temperaturen og mengden mikrober på stedet for utslippet. Dersom temperaturen er lavere enn -1 grader vil nedbrytingen trolig gå langt saktere (Pavlov m.fl 2021). Med tanke på de vanskelige værforholdene i området virker det også svært optimistisk at oppsamlingsgraden antas å være 21.6-25.5% om sommeren og 16.2-18.2% om vinteren.

Tabell: Svakheter og mangler i miljørisiko og beredskapsanalysen (MRABA) til PUD II
Konsekvensutredning på Wisting

Tema	Mangelbeskrivelse
Overordnet	På et generelt nivå mener vi det er en svakhet at det mangler en beskrivelse av kvalitative vurderinger og redegjørelser i miljørisiko og beredskapsanalysen. Dette gjør det vanskelig å trenge gjennom materialet og resultatene som er presentert.
	Polarfrontområdet er ikke tatt med som en egen ressurs i analysen, til tross for at området overlapper med influensområdet ved en oljeutblåsning.

Utslipps-scenarier	Sannsynligheten for oljesøl er hentet fra database. Hvor mye erfaringer fra oljevirkosomhet i Arktis er med der?
	Mange små søl kan gi stor samlet og kronisk belastning. Hvor i konsekvensutredningen er dette dekket opp? (ikke inkludert i risikomatriksen, men vil ha negativ effekt over tid)
	Utbyggingsløsningen som er valgt er en flytende FPSO hvor store mengder olje kan lagres på feltet. Er dette tatt med i beregningene i utslippsscenarioene?
Oljedrifts-modellering	Havmodellen SINMOD er brukt for strømfelter for drivbaneberegningene. Det er da svært viktig at disse strømfeltene i det aktuelle området er gode, men rapporten inneholder ingen referanser som dokumenterer nøyaktigheten av strømvarslene.
	Selv om havstrøm hentes fra SINMOD-modellen, hentes isutbredelse fra en uavhengig modell (SVIM), som også har strømfelter. Dette gir inkonsekvente strøm- og isutbredelser. Hvorfor har man ikke og strømdata fra samme modellsystem?
	Kun to år (1997 og 2003) på 4 mnd er brukt for simuleringene av oljeutbredelse og mulig overlapp med is. Dette er lite, selv om de to årene er valgt pga stor isutbredelse. Simuleringer over 10 år eller mer er anbefalt for å få bedre statistisk grunnlag.
	Vi savner også analyse på hvor ofte det er risiko for overlapp mellom influensområdet til Wisting ved en oljeutblåsning og iskantsonen dersom vi når klimamålet og unngår mer enn 1,5-2 grader oppvarming.
Konsekvenser for sjøfugl	Vi savner en redegjørelse og presentasjon av en verstefallshendelse knyttet til sjøfugl.
	I hvilken grad er det gjennomført vurderinger av subletale effekter på sjøfugl, det vil si konsekvenser for skade, redusert forplantning osv?
	Bestandsstørrelsene på sjøfugl i underlagsrapporten til NINA (2022) som danner datagrunnlaget for flere av beregningene i miljørisikoanalysen er basert på siste offisielle bestandstall for sjøfugl i Norge og er snart ti år gamle. I etterkant av dette har flere bestander blitt redusert betraktelig, spesielt for krykkje, men andre arter er også endret. Det er uklart i hvilken grad dette er tatt høyde for i analysene. Nye bestandsvurderinger vil bli gjennomført i 2022 og nye tellinger vil ha oppstart i 2023.
	Ifølge utredningen er det ikke identifisert spesielle miljøkonsekvenser knyttet til lys fra Wisting FPSO. Samtidig kan vi ikke se at det gjort utredninger på effekten av faklling på sjøfugl og trekkende fugler.
	Seatrack sine loggere samt fysiske begrensninger ved sjøfugltelling fra skip gjør at kunnskapen om fuglenes bevegelser i vinterhalvåret er svak, hvordan er dette hensynstatt?
	Er aspektene om forflytninger av bestandene (både sjøfugl og gyteområder for fisk) nordover godt nok dekket? (eks krykkje)
	Miljørisikoanalysen bør ikke bare presentere konsekvensene ved landpåslag ved Bjørnøya, minst like viktig er det å vurdere effekt av olje innenfor en radius på 40-100 km fra Bjørnøya hvor sjøfugl henter mat til ungene i hekketiden.
Miljørisiko og konsekvenser for andre arter	Miljørisikoanalysen har i hovedsak fokusert på sjøfugl, mens mulig risiko for andre arter i liten grad er vurdert, til tross for at influensområdet overlapper med gyteområder og flere høyproduktive områder, som polarfronten og iskantsonen.
	I analysen er larvetapene på fisk beregnet som «så marginale at det ikke er gjort videre vurderinger av konsekvenser på bestandsnivå på fisk utover å anta at dette medfører ubetydelig miljøskade». Miljørisikoanalysen er imidlertid beregnet med THC tilnærming, som er et dårlig mål når man skal se på giftighet for tidlige livsstadier for fisk. Havforskningsinstituttet anbefaler derfor å bruke tPAH i risikomodelleringen istedenfor THC.

	Det er ikke gjort konkrete vurderinger for seismikk, kun generelle betraktninger. Det bør derfor gjennomføres en modellering av støyforurensning for ulike arter i området og arealbasert risikovurdering, på samme måte som man gjør for oljesøl.
Oljevern og svakheter i beredskapsanalysen	I konsekvensutredningen presenteres funnene fra beredskapsanalysen og overordnede beskrivelser av mulige tiltak. Vi kan imidlertid ikke se at det er laget en helhetlig og detaljert plan for beredskapen på Wisting-feltet
	Hvorfor har man i beredskapsanalysen dimensjonert beredskapen for en utblåsning fra sjøoverflaten med en vektet overflaterate, 8000 m ³ /d med varighet på 6 døgn, når man samtidig har beregnet at det kan ta opptil 28 døgn å bore en avlastningsbrønn? Tilsvarende er det lagt til grunn en sjøbunnsrate på 3400 m ³ /d med 16 dagers varighet, samtidig som det kan ta opptil 98 døgn å skulle bore en avlastningsbrønn.
	Er det tatt hensyn til at det kan være mer utfordrende å bore avlastningsbrønn og operere i arktiske havvann?
	Hvor i miljørisikoanalysen er det foretatt en vurdering av potensielt negative konsekvenser ved bruk av dispergering ved en oljeutblåsning?
	Beredskapsanalysen baserer seg på en rekke antagelser fra modelleringen i OSCAR som vi stiller spørsmålstegn til. Figur 7-13 i underlagsrapporten (side 130) viser for eksempel massebalanse for sjøbunnsutslipp etter 36 dager i sommersesong. Ifølge modellen er det kun 0,1 % igjen på sjøoverflaten etter 36 dager. Samtidig viser referansealternativet at 15,6 % er «utenfor grid». Hvor befinner denne oljen seg og kan den komme tilbake til modellområdet som følge av havstrømmer, oppvirvling av vannmassene og lignende? Og kan det virkelig stemme at 30-45% av oljen vil være nedbrutt i løpet av denne perioden, gitt at nedbrytingen går betydelig saktere i lave temperaturer? Med tanke på de vanskelige værforholdene i området virker det også svært optimistisk at oppsamlingsgraden antas å være 21.6-25.5% om sommeren og 16.2-18.2% om vinteren.

5. Elektrifisering med kraft fra land

I konsekvensutredningen til Equinor ser man i kapittel 2.13.1 at selskapet har vurdert flere løsninger for å dekke kraftbehovet for drift av plattformen. Utredningen konkluderer med at kraft fra land er det eneste reelle alternativet. De undertegnede organisasjonene mener at kraft fra land er en dårlig løsning, både fordi elektrifisering av petroleumsaktivitet er feil prioritering av fornybar energi, og fordi krafttilgangen avhenger av inngrep i reindriftsområder.

Elektrifisering av petroleumsaktivitet er feil prioritering av fornybar energi

Til tross for at Statnett allerede har bekreftet en nettkapasitet på 100 MW til Wisting-prosjektet, så er ikke denne krafttilgangen garantert, og vi mener kraftforbruket ikke er akseptabelt. En forutsetning for godkjent PUD for Wisting-prosjektet er at man også får konsesjon til elektrifisering, og en forutsetning for elektrifisering med kraft fra land er at også Snøhvit får konsesjon til elektrifisering. Dette er både fordi Wisting er avhengig av at det bygges tunnel for landkabel fra Hyggevatn transformatorstasjon for elektrifisering av Snøhvit, men også fordi bygging av 420 kV-linja kun vil skje dersom Snøhvit skal elektrifiseres.

I høringsrunden til “forslag til program for KU” for Wisting i 2021 anbefalte blant andre Troms og Finnmark Fylkeskommune at de samfunnsmessige effektene av en kraft fra land-

løsning skulle være en del av konsekvensutredningen. Dette fordi økt bruk av fornybar strøm i petroleumsindustrien vil påvirke mulighetene for etablering av annen kraftkrevende industri eller omlegging av eksisterende produksjon.

Dette er også noe lokale næringslivsaktører i Finnmark har slått alarm om. Elektrifisering av Wisting, på toppen av at Melkøya med all sannsynlighet blir elektrifisert, vil til sammen kreve i underkant av 3 TWh strøm i året. De lokale aktørene frykter at disse to elektrifiseringsprosjektene vil spise opp strømoverskuddet i Finnmark og bremse utviklingen av grønne næringer (High North News 2022.02.21).

Gitt hvor viktig tilgang på fornybar strøm er for næringsutvikling, finner de undertegnede organisasjonene det oppsiktsvekkende at Equinor ikke har utredet de samfunnsmessige konsekvensene av å elektrifisere Wisting. Det er ikke gjort noen beregninger verken på hvordan en elektrifisering vil påvirke strømprisen i Finnmark eller hvordan det vil påvirke lokalt næringsliv, presset fra kraftutbygginger på natur og reindrift og planer om næringsutvikling. Dette mener vi er en stor svakhet, og burde utredes før prosjektet skal behandles politisk.

Fornybar energi i Finnmark bør brukes på framtidsetta industri med så lav naturbelastning som mulig, ikke til å forlenge olje- og gassproduksjonen. Fornybar energi er en knapp ressurs med betydelig naturkostnad. Det blir en enorm utfordring å frigjøre og produsere nok fornybar energi til å gjennomføre klimaomstilling og utvikle fremtidens arbeidsplasser, uten å forsterke naturkrisen og øke presset på reindriftsområder. Det er ikke noen selvfølge at det er mulig å utvikle gode nok prosjekter for produksjon av ny fornybar energi på land i Finnmark som ikke er i strid med både FNs erklæring om urfolks rettigheter (UNDRIP), ILO-konvensjon 169 og samenes rettigheter som urfolk.

Det enorme behovet for kraft bør derfor veie tungt i Stortingets vurdering av om man skal sette i gang utbygging av Wisting-feltet. For Snøhvit-feltet og Melkøya som har vært stengt siden brannen høsten 2020 må nedtrapping og utfasing av produksjonen være et reelt alternativ for å kutte disse enorme klimagassutslippene, heller enn å binde enorme mengder fornybar energi til denne petroleumsaktiviteten.

Både Snøhvit og Wisting har en utløpsdato der både inntekter og arbeidsplasser tar slutt, og denne utløpsdatoen styres blant annet av hvor godt verden lykkes i å oppnå våre klimamål og redusere bruken av fossil energi drastisk. I Norge haster det derfor å utvikle industri med bedre og lengre framtidsutsikter som kan gi forutsigbarhet til arbeidere. Dette krever at både kompetanse, produksjonskapasitet og fornybar energi prioriteres til dette, og ikke til fossil energiproduksjon.

I Finnmark står man ovenfor en stor omstilling som krever mye fornybar energi, i tillegg til ny industriutvikling. Denne omstillingen innebærer blant annet elektrifisering av oppdrettsnæring og mer energikrevende lukkede produksjonsmetoder, overgang til energikrevende nullutslippsfly på kortbanenettet, økt sjømateksport med nullutslippskjøretøy og elektrifisering av fiskeflåten og andre nullutslippsløsninger for skipstrafikk og fiskeri.

Krafttilgangen avhenger av inngrep i reindriftsområder og kan ikke tas for gitt

En forutsetning for godkjent PUD for Wisting-prosjektet er elektrifisering, og en forutsetning for elektrifisering med kraft fra land er en videreføring av Statnett sin 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest. Denne kraftlinja er søkt om å bli bygget gjennom allerede hardt pressede reinbeitedistrikter.

Vi mener at PUD for Wisting-prosjektet ikke bør godkjennes før det er rettslig avklart om bygging av denne kraftlinja er forenlig med samenes urfolksrettigheter.

I Høyesterett sin dom av oktober 2021 i Fosen-saken ble konsesjonen til det ferdigstilte vindkraftverket på Fosen erklært ugyldig på grunn av brudd på SP 27. Inngrepet skulle ha blitt stanset før reinbeiteområder som var helt nødvendige for å utøve tradisjonell samisk reindrift gikk tapt. Dessverre valgte regjeringen å tillate gjennomføring av inngrepet til tross for at det ikke er oppnådd fritt, forhåndsinformert samtykke (FPIC) verken med berørte reindrifutøvere eller Sametinget, og til tross for et pågående søksmål. Nå er det til vurdering hos OED om turbinene på Fosen må rives eller om det finnes andre løsninger for å stanse det pågående menneskerettighetsbruddet.

I behandlingen av PUD til Wisting-feltet må man lære av prosessen på Fosen. Her bør man ikke selge skinnen før bjørnen er skutt, og ikke bygge oljeplattformen før krafttilgang er muliggjort.

Dersom det ikke oppnås enighet med de berørte reindrifutøvere og Sametinget om kraftlinja, så gjenstår det potensielt flere års prosess før vi har fått en rettslig avklaring om kraftlinja kan bygges. Først må konsesjonen behandles i NVE før en eventuell klagebehandling i OED. Deretter venter eventuelt søksmål fra reindrifutøvere. PUD for Wistingfeltet bør ikke godkjennes før denne prosessen er avsluttet.

Status for 420 kV-linje fra Skaidi til Hammerfest

Utbyggingen av Statnett sin 420kV kraftledning fra Balsfjord til Skaidi er snart fullført. Den siste etappen fra Skaidi til Hammerfest ble ikke tatt med i konsesjonen fra OED i 2017/2018 fordi OED ønsket å vurdere behovet for videreføring til Hammerfest etter at Equinor hadde tatt beslutning om elektrifisering av Melkøya.

Konsesjonssøknaden til strekningen Skaidi-Hammerfest er nå til behandling hos NVE. Vi mener konsekvensutredningene og konsultasjonene med samiske interessert i denne søknaden er svært mangelfull, og at det er nødvendig med en ny konsekvensutredning. I den oppdaterte konsekvensutredningen for videreføring av kraftledningen fra Skaidi til Hammerfest er det blant annet ikke gjort vurderinger av den samlede belastningen av inngrep for de berørte reinbeitedistriktene.

Utbyggingen av kraftlinjen fra Balsfjord til Skaidi har tatt 10 år og kostet over 4,2 milliarder kroner, og dette er gjennomført til tross for at det ikke foreligger konsesjon for videre bygging til der det eksisterer et kraftbehov eller er potensiale for kraftbehov. Verken konsesjon til Skaidi-Hammerfest, Skaidi-Lebesbye eller Lebesby-Seidafjellet har blitt ferdig

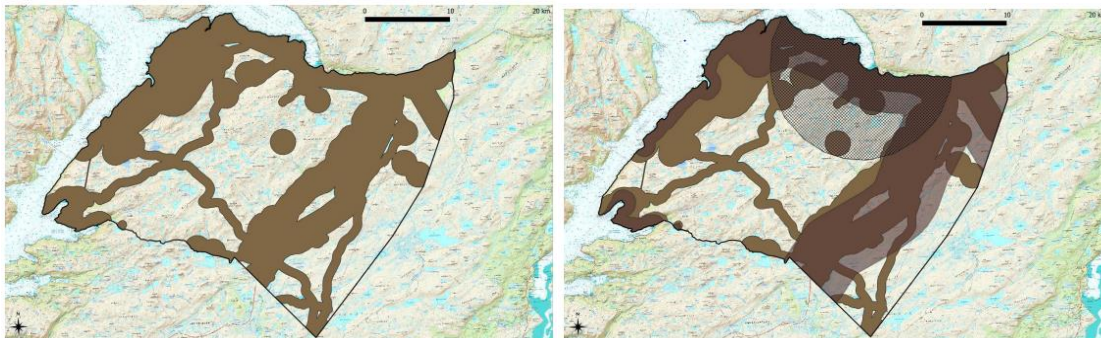
behandlet i NVE. Denne prosessen gir også svekket tillit til konsesjonsprosesser, fordi det ikke blir reelle konsultasjoner med reindriften og Sametinget når det allerede er investert så mye midler i kraftlinja.

Konsekvenser for samisk reindrift

Stiftelsen Protect Sapmi gjennomførte i 2020 en konsekvensanalyse på oppdrag av Sametinget av virkningen for reindriften fra den planlagte kobbergruva ved Repparfjorden. Denne inneholder blant annet en gjennomgang av eksisterende og planlagte inngrep i reinbeitedistrikt 22 Fielttar som er distriktet som vil bli sterkest rammet av 420 kV-linja.

Reineiere og forskere har beskrevet situasjoner hvor rein unnviker kraftledninger. Deler av årsaksforklaringen er at reinen ser ultrafiolett lys og at slike kraftledninger derfor oppleves som blinkende. Nye inngrep kan gjøre at reinen trekker opp i høyden hvor den er mer utsatt for vær og rovdyr.

For Fielttar vil kraftlinja gi inngrep i områder som i dag er upåvirket, samt forsterke negativ effekt i allerede påvirkede områder, slik som å forsterke oppdelingen av kalvingsområdene i Repparfjorddalen. Protect Sapmi viser i analysen at 54 % av Fielttars areal er påvirket allerede, og at dette vil økes til 63 % i anleggsperioden til 420 kV-linja og videre til 70 % dersom Nussirs gruvedrift etableres. Dette vil bety at antall rein og antall reineiere vil måtte halveres dersom begge disse inngrepene gjennomføres.

Bildene viser kumulativ situasjon år 2020 til venstre og planlagte inngrep fra 420 kV-linja og Nussirgruva til høyre. De eksisterende inngrepene består av bygninger, hytter, veier, kraftlinjer og snøscooterløyper, vannkraft, gammel gruve, steinbrudd og hundekjøring. .
Kilde: Stiftelsen Protect Sapmi

De omfattende eksisterende inngrepene har gjort at Fielttars tilpasningsmuligheter til nye inngrep er brukt opp, eller i alle fall meget begrensede. Samtidig blir området stadig viktigere som følge av klimaendringene. For Fielttar er dette området deres sommerbeitedistrikt som de benytter fra april/mai til oktober, og etter dette benyttes deler av området av andre distrikter også. Det er også mulig at klimaendringer og låste vinterbeiter kan føre til at noen siidaer i Fielttar må komme tidligere til dette området, samt at området blir nødvendig som forsikrings- og nødbeite for også andre reinbeitedistrikter i dårlige klimamessige år.

Det foreligger allerede et prosessvarsel fra Fielttar om søksmål mot staten for å stanse utbyggingen av Nussirgruva, og det er varslet et søksmål også mot utbygging av 420 kV-linja.

Det er stor sannsynlighet for at terskelen for brudd på samenes urfolksrettigheter allerede er overskredet for Fielttar med de omfattende eksisterende inngrepene. Situasjonen er svært sammenlignbar med situasjonen for samene på Fosen som vant i Høyesterett.

6. Konklusjon

Oljefeltet Wisting vil øke utslippene og sette sårbar natur i akutt fare. Samtidig vil det trolig øke strømprisene, gi minimale lokale ringvirkninger og bli et tapsprosjekt for den norske staten. Greenpeace, Natur og Ungdom, BirdLife Norge, Naturvernforbundet, NSR - Norgga Sámiid Riikkasearvi og WWF er derfor svært kritiske til utbyggingen og mener at planene om utbygging og drift av Wisting må skrinlegges.

Med vennlig hilsen,

Truls Gulowsen,
Leder i Naturvernforbundet

Gina Gylver,
Leder i Natur og Ungdom

Frode Pleym,
Leder i Greenpeace Norge

Karoline Andaur,
Generalsekretær i WWF
Verdens Naturfond

Kjetil Aadne Solbakken
Generalsekretær
BirdLife Norge

Vidar Andersen,
konstituert leder
NSR - Norgga Sámiid Riikkasearvi

7. Kilder og referanser:

Akvaplan-niva Rapport (2021) *Virkninger for marint naturmiljø, fiskeri og oppdrett ved utbygging og drift av Wisting feltet, inkludert gasseksportør.*

DNV (2022). *THE POWER OF OPTIMISM Managing scale and complexity as the energy transition accelerates.* <https://brandcentral.dnv.com/dloriginal/gallery/10651/files/original/4cfcf44342244917b58a5200e76ea37f.pdf?The+Power+of+Optimism+Managing+scale+and+complexity+singles.pdf&fbclid=IwAR0YgJOatILUPtBCxCYSnW5SAmWMiUG-XuQPfllCmtW49bTW-1gzlNtbmF8>

Erikstad, K.E, Benjaminsen, S., Reiertsen, T.K, Ballesteros, M. & Strøm. H. (2018) *Modeling the movements of common guillemots and their chicks from Bjørnøya to the mainland coast of Norway.* NINA Report 1546. Norwegian Institute for Nature Research.

Fauchald, Per; Tarroux, Arnaud; Amelineau, Françoise; Bråthen, Vegard Sandøy; Descamps, Sebastien; Ekker, Morten; Helgason, Halfdan Helgi; Johansen, Malin; Merkel, Benjamin; Moe, Børge; Åström, Jens; Anker-Nilssen, Tycho; Bjørnstad, Oskar; Chastel, Olivier; Christensen-Dalsgaard, Signe; Danielsen, Jóhannis; Daunt, Francis; Dehnhard, Nina; Erikstad, Kjell E.; Ezhov, Alexey; Gavrilov, Maria; Hallgrímsson, Gunnar Thor; Hansen, Erpur Snær; Harris, Mike; Helberg, Morten; Jónsson, Jón Einar;

IEA (2021) *Net zero by 2050. A roadmap for the global energy sector.* Special report:

https://iea.blob.core.windows.net/assets/deebef5d-0c34-4539-9d0c-10b13d840027/NetZeroBy2050-ARoadmapfortheGlobalEnergySector_CORR.pdf

Kolbeinsson, Yann; Krasnov, Yuri V.; Langset, Magdalene; Lorentsen, Svein-Håkon; Lorentzen, Erlend; Newell, Mark; Olsen, Bergur; Reiertsen, Tone Kristin; Systad, Geir Helge Rødli; Thompson, Paul; Thórarinnsson, Thorkell Lindberg; Wanless, Sarah; Wojczulanis-Jakubas, Katarzyna; Strøm, Hallvard. (2021) *Year-round distribution of Northeast Atlantic seabird populations: applications for population management and marine spatial planning.* Marine Ecology Progress Series 2021 ;Volum 676. s. 255-276.

KU (2022) PL537 og PL537B *Wisting PUD del II Konsekvensutredning:*

<https://www.equinor.com/no/baerekraft/konsekvensutredninger-wisting>

High North News (2022.02.21) *Mener elektrifisering av Melkøya vil gå på bekostning av Øst-Finnmarks industriutvikling.* Lenke: [Mener elektrifisering av Melkøya vil gå på bekostning av Øst-Finnmarks industriutvikling](#)

Stiftelsen Protect Sapmi (2020) *Analyse av virkningen for reindriften ved planlagt gruvedrift i Nussir og Ulveryggen i Kvalsund Kommune:* <https://sametinget.no/f/p1/i34eef697-e763-4735-8ab6-8390038be43b/analyse-av-virkningen-for-reindriften-ved-planlagt-gruvedrift-i-nussir-og-ulveryggen-i-kvalsund-kommune.pdf>

<https://www.fn.no/om-fn/avtaler/urfolk/fns-erklaring-om-urfolks-rettigheter>

<https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/midtpalte/ilokonvensjon-nr-169-om-urbefolkninger-o/id451312/>

Lien, V. S (red). (2018). *Polarfrontens fysiske beskaffenhet og biologiske implikasjoner – en verdi- og sårbarhetsvurdering av polarfronten i Barentshavet.* Fisken og Havet 8 – 2018. Rapport Havforskningsinstituttet, 75 sider.

M-1304 (2019) *Risiko for og beredskap mot akutt forurensning – endringer og utviklingstrekk.* Faggrunnlag for revisjon av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

M-1303 (2019) *Særlig verdifulle og sårbare områder: Faggrunnlag for revisjon og oppdatering av forvaltningsplanene for norske havområder.*
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2019/april-2019/sarlig-verdifulle-og-sarbare-omrader-faggrunnlag-for-revisjon-og-oppdatering-av-forvaltningsplanene-for-norske-havomrader/>

McNutt, M. K., Camilli, R., Crone, T. J., Guthrie, G. D., Hsieh, P. A., Ryerson, T. B., ... & Shaffer, F. (2012). *Review of flow rate estimates of the Deepwater Horizon oil spill. Proceedings of the National Academy of Sciences, 109(50), 20260-20267.* <https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.1112139108>

Meld.St.20 (2014-2015) *Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten med oppdatert beregning av iskanten*
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-20-2014-2015/id2408321/?q=kystverket&ch=3#KAP3-5>

Meld. St. 20 (2019–2020) *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene — Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak*

Merkel B et al. 2019 Earlier colony arrival but no trend in hatching timing in two congeneric seabirds (*Uria* spp.) across the North Atlantic. *Biol. Lett.* 15: 20190634: <http://dx.doi.org/10.1098/rsbl.2019.0634>

Miljødirektoratet: Stokke, Reidun (23.06.2016): Kommentarer til årsrapport 2015 for Goliat – Eni Norge AS.

MRABA (2022) *Miljørisiko- (MRA) og Oljevernberedskapsanalyse (BA) for Wisting-feltet i Barentshavet* Rapportnr.: 2021-0737, Rev. 2. Dokumentnr.: 1163341. DNV AS Oil & Gas.

NINA (2022) *Sjøfugl i Barentshavet med fokus på bestander som kan berøres av aktivitet på Wistingfeltet. Kunnskapsstatus basert på arbeidet i nøkkellokalitetene til SEAPOP* Nina rapport 2088 av Geir Systad.

NIM (2022) *Grunnloven § 112 og plan for utbygging og drift av petroleumsforekomster* Utredning fra Norsk institutt for menneskerettigheter (NIM): <https://www.nhri.no/2022/nims-utredning-til-oed-om-oppfolgningen-av-hoyesteretts-dom/>

Onarheim, Ingrid og Marius Årthun (2017) *Toward an ice-free Barents Sea:*
<https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/2017GL074304>

Pavlov, V., Aguiar, V. C. M. D., Hole, L. R., & Pongrácz, E. (2021). *A 30-Year Probability Map for Oil Spill Trajectories in the Barents Sea to Assess Potential Environmental and Socio-Economic Threats.* *Resources, 11(1), 1.*

Reiertsen, Tone Kristin; Layton-Matthews, Kate; Erikstad, Kjell E.; Hodges, Kevin I.; Ballesteros, Manuel; Anker-Nilssen, Tycho; Barrett, Robert; Benjaminsen, Sigurd; Bogdanova, M.; Christensen-Dalsgaard, Signe; Daunt, Francis; Dehnhard, Nina; Harris, Michael P.; Langset, Magdalene; Lorentsen, Svein-Håkon; Newell, Mark; Bråthen, Vegard Sandøy; Støyle-Bringsvor, I.; Systad, Geir Helge Rødli; Wanless, Sarah. 2021. Inter-population synchrony in adult survival and effects of climate and extreme weather in non-breeding areas of Atlantic puffins. *Marine Ecology Progress Series 2021 ;Volum 676. s. 219-231.*

Schulze (2007) *Offshore seismic surveys may impair hearing and cause ear damage in marine fish and mammals*
<https://naturvernforbundet.no/getfile.php/133546-1264598427/Dokumenter/Rapporter%20og%20faktaark/2008-2007/NNV-reportnr42007seismicandfishhearing.pdf>

Høringuttalelse til Equinors konsekvensutredning Wisting PUD del 2, sendt ut 05. 01.2022.

Dette er en felles uttalelse fra tolv klima- og miljøorganisasjoner og politiske ungdomsorganisasjoner i Troms og Tromsø.

Vår uttalelse oppsummert:

- Den globale klimasituasjonen krever umiddelbar stans i all oljeutbygging. Den globale klimaeffekten er ikke vurdert i Equinors konsekvensutredning (KU).
- Wistingbyggingen kan innebære en uakseptabel samfunnsøkonomisk risiko. Så langt har Equinor ikke gjennomført en stresstesting mot finansiell klimarisiko.
- Sentrale utfordringer som gjelder beredskapen og hensynet til naturen er uavklart.
- Elektrifisering av Wistingfeltet reduserer ikke klimagassutslippene globalt.
- KU opplyser ikke om hvor krafta til å drifte Wisting skal tas fra. Bruk av landstrøm vil medføre nedbygging av natur og mulig tap av eksisterende næringer i Troms og Finnmark, både ved utbygging av kraftlinje og evt. kraftproduksjon. Det vil også gi økte strømpriser til befolkningen. Konsekvenser ved utbygging av kraftlinje og evt. kraftproduksjon er ikke vurdert i KU. Dette burde vært utredet på et tidlig tidspunkt, da Equinor fastslår at elektrifisering er en forutsetning for utbygging av Wisting.
- Utbyggingen av Wistingfeltet kan fortrenge arbeidskraft fra etablerte lokale næringer.

Vår konklusjon er at Wistingfeltet ikke kan bygges ut. Dette av hensyn til klima og natur – både nasjonalt og globalt. Konsekvensutredningen til Equinor mangler utredning av svært viktige elementer, og/eller de er planlagt utredet på et langt senere tidspunkt – flere av dem etter at investeringsbeslutning er tatt.

1. Oljeutvinning i Arktis og det globale klimaet

Norge har gjennom Parisavtalen forpliktet seg til FN's mål om å holde den globale oppvarmingen under 2 grader C, helst ikke over 1,5 grad. Etter forskriftene for konsekvensutredning skal det gjøres rede for relevante miljømål.¹ I Norge står olje- og gassindustrien for en stor del av utslippene innenfor landets grenser. Utslippene fra norsk olje og gass eksportert til utlandet har likevel om lag tolv ganger så stort omfang som de samlede

¹ Forskrift til lov om petroleumsvirksomhet §6c.

innenlandske utslippene.² Konsekvensutredningen (KU) viser til olje- og gassindustriens utslippsmål, som bare omfatter de innenlandske utslippene, og oppgir at Wistingprosjektet vil gi innenlandske utslipp til luft på om lag 180 000 tonn CO₂ totalt i utbyggingsfasen, i underkant av 20 000 tonn pr. år i driftsfasen.³ Dette vurderes som lave utslipp, og blir mulig ved elektrisk kraftforsyning fra land. KU oppgir ikke omfanget av klimagassutslippene fra oljen som skal eksporteres fra Wisting til forbrenning, og det ser ut til at spørsmålet ikke blir tatt opp før etter investeringsbeslutningen.⁴ Silje Ask Lundberg i Oil Change International har vurdert at oljen fra Wisting vil kunne medføre klimautslipp på 200 millioner tonn CO₂ i levetiden til feltet, mer dersom flere funn i området blir satt i produksjon.⁵ Og Wistingfeltet er det største av 19 nye funn av olje og gass i Barentshavet. I alt seks felt blir planlagt for produksjon, og for syv felt regner en med sannsynlig produksjon.⁶

Som høringspart for Equinors program for konsekvensutredning i 2021, etterlyste Greenpeace utredninger av hvordan oljeproduksjonen fra Wisting-feltet samsvarer med klimamålene i Parisavtalen – både den norske forpliktelsen til avtalen, og avtalens overordnede mål om å begrense den globale oppvarmingen til ned mot 1,5 graders oppvarming. Dette er ikke gjort. Equinor viste bare til generelle klimaambisjoner på Equinors og OMV's nettsider.⁷

FN og det internasjonale energibyrået IEA har flere ganger slått fast at dersom klimamålet på 1.5 grad skal oppnås, må fossile funn bli liggende. Den siste delrapporten fra FN's klimapanel (IPCC AR6 WG III) 04.04.2022 viser at klimasituasjonen er akutt. Det er sterk vitenskapelig konsens om nødvendigheten av omfattende og varig reduksjon av klimagassutslipp i alle sektorer, dersom 1,5-gradersmålet skal ha 50% sjanse. For olje- og gassproduksjonen er konsekvensene:

- Den globale bruken av olje må reduseres med om lag 60% mellom 2019 og 2050. I tillegg må karbonfangst utvikles.
- Fortsatt utbygging av fossil brennstoffproduksjon vil skape infrastruktur som låser utslippsnivået. For å begrense global oppvarming til 2 grader C eller lavere, må en betydelig del av de fossile ressursene bli liggende, og mye av den fossile infrastrukturen kan ikke benyttes, men må avskrives som tapt.

² Omfanget var 507 346 774 tonn CO₂ i 2020. NRK 2021. Tallene er laget med hjelp fra Robbie Andrew ved Cicero og Global Carbon Project. <https://www.nrk.no/klima/xl/norske-co2-utslipp-slik-gar-norge-fra-a-vaere-miniputt-til-gigant-pa-klimastatistikken-1.15600846>

³ KU s. 9, 34.

⁴ Stortingsrepresentant Une Bastholm spurte 11.03.2022 skriftlig om størrelsen på de samlede globale CO₂-utslippene både for produksjon og forbrenning, dersom petroleumsressursene på Wisting-feltet blir utvunnet. Daværende olje- og energiminister Marte Mjøs Persen svarte med å vise til at etter evt. investeringsbeslutning mot slutten av året vil rettighetshaverne levere plan for utbygging og drift, og ved behandling av denne vil Departementet vurdere også de spørsmål representanten spurte om.

⁵ Silje Ask Lundberg, OCI 2022: <https://priceofoil.org/2022/02/08/norway-briefing2022/norway-briefing-2022/>

⁶ Norsk Petroleum <https://www.norskpetroleum.no/fakta/funn/>

⁷ Olje- og gass-selskapet OMV solgte sin andel i Wisting-prosjektet til Lundin Energy i oktober 2021.

- Rapporten gjør klart at klimaet vil ikke vil tåle en overgangsfase med fortsatt utbygging av olje og gass, slik den norske regjeringen planlegger. De fleste reduksjonene må gjennomføres umiddelbart, og utviklingen må snus i løpet av de neste par årene.⁸

Dette tilsier at Wistingfeltet ikke kan bygges ut.

Klimaendringene bidrar allerede til humanitære kriser i alle regioner: flukt, matmangel og feilernæring.⁹ UNICEF rapporterte i 2021 at 1 milliard barn i 33 land – nærmere halvparten av alle barn i verden – er i fare på grunn av klima- og miljøtrusler.¹⁰ Framtida for verdens barn og unge er usikker. Generasjonsansvaret, slik det er uttrykt i Grunnlovens § 112, lå til grunn for det norske klimasøksmålet i 2016, etter at regjeringen åpnet Barentshavet for olje- og gassleting. Søksmålet tapte i Høyesterett, men saken blir nå behandlet av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen.

Norges institusjon for menneskerettigheter, NIM, som er nasjonal institusjon for menneskerettigheter under Stortinget, er bedt av Olje- og Energidepartementet om å utrede departementets plikter etter Grunnlovens § 112.¹¹ I utredningen peker NIM på at Staten i følge Høyesterett plikter å nekte å godkjenne plan for utbygging og drift av olje- og gassforekomster, når hensynet til klimaet og miljøet tilsier det. Høyesterett forutsatte også at klimavirkningen av eksporterte utslipp også må konsekvensutredes. NIM slår fast at oppdaterte vitenskapelige kilder tilsier at det ikke er rom for å godkjenne ny produksjon av olje og gass når oppvarmingen skal begrenses til 1,5 grader, og konkluderer at Grunnloven, sammenholdt med øvrige faktorer, må forstås slik at det ikke kan gis tillatelse som ikke er forenlig med å begrense oppvarmingen til 1, 5 grad C. Plan for utbygging og drift (PUD) kan heller ikke godkjennes uten at det er foretatt en slik konsekvensutredning. NIM tilrår å stille ytterligere søknader i bero, slik at plikten til å foreta konsekvensutredning kan ivaretas.¹² Høyesterettsdommen er fulgt opp av regjeringens tilleggs melding om energipolitikk 08.04.22: Regjeringen vil vurdere klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp ved behandling av alle nye planer for utbygging og drift (PUD).¹³ Dette tilsier at de globale

⁸ IPCC AR6 WG III Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. Summary For Policymakers. C. 3.

⁹ IPCC: AR6 WG II Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. Summary for Policymakers. SPM.B.1.7.

¹⁰ UNICEF August 2021: The Climate Crisis is a Child Rights Crisis. *Introducing the Children's Climate Risk Index*.

¹¹ Altså ikke spørsmålet om hvorvidt Høyesterett kan overprøve stortingsvedtak med hjemmel i § 112.

¹² NIMs utredning til OED om oppfølgingen av Høyesteretts dom 18.03.2022.

<https://www.nhri.no/2022/utredning-om-grunnloven-%c2%a7-112-og-plan-for-utbygging-og-drift-av-petroleumsforekomster/>

¹³ Meld. St. 11 (2021 –2022) Melding til Stortinget Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Pkt 3.5.1.

utslippene fra norsk olje og gass vil bli tatt med når planene for Wistingfeltet skal behandles i 2023.

2. Samfunnsøkonomiske vurderinger – nødvendig med stresstesting av finansiell risiko

Wisting-funnet ble gjort i 2013, men Equinor la bort planene i 2020 fordi lønnsomheten var for svak. Prosjektet ble tatt opp igjen etter innføringen av midlertidige skatteendringer i juni 2020. Mange har pekt på at koronaskattepakken har gjort Wistingutbyggingen lønnsom.¹⁴ Den gir full avskrivning for alle kostnader pluss 24 prosent frinntekt på alle investeringer fram til produksjonsstart, men gjelder bare for utbyggingsplaner lagt fram før 1. januar 2023, og godkjent før 1. januar 2024.¹⁵ Equinor satser derfor på å levere Plan for utbygging og drift (PUD) innen utgangen av 2022. Miljødirektoratet har i den forbindelsen advart mot raske beslutningsprosesser om et utsatt område med særlige miljømessige utfordringer.¹⁶

Klimarisikoutvalget viser i sin NOU 2018:17 «Klimarisiko og norsk økonomi» til at det vil være naturlig å synliggjøre klimarisiko i forbindelse med nye oljeinvesteringer. En klimarisikovurdering vil måtte si noe om hvor robust prosjektet er mot overgangsrisiko gitt en potensielt rask utvikling av lavutslippsteknologier, en strammere klimapolitikk og atferdsendringer i samfunnet. Miljødirektoratet mener at man i lys av Parisavtalens 1,5-gradersmål bør stressteste mot et scenario hvor utslippene av fire klimagasser halveres innen 2030, og når netto null utslipp av CO₂ rundt 2050. I tillegg bør fysisk klimarisiko vurderes for prosjektet.¹⁷

Det står i innledningen av kap. 8 i KU at usikkerhetsvurderinger, herunder analyse av hvordan endringer i oljepris påvirker lønnsomheten til prosjektet, vil bli vist i utbyggingsdelen av PUD. Utbyggingsdelen av PUD planlegges levert til Olje- og energidepartementet etter at investeringsbeslutningen er tatt.

Selv om en senere levering av stresstesting mot finansiell klimarisiko skulle være i henhold til PUD-veilederen, er det viktig at slike analyser utføres på et så tidlig tidspunkt som mulig. Del 3 av FNs sjette klimarapport viser at investorer i fossil energi på verdensbasis kan tape summer tilsvarende 100 000 milliarder norske kroner. Det tilsvarer verdien av 9 norske

¹⁴ Oljeindustrien får skattefradrag for alle relevante kostnader ved leting, forskning og utvikling, finansiering, drift...

¹⁵ Norsk Petroleum 2022: På pressekonferanse den 31. august 2021 la Regjeringen frem et forslag om endring av petroleumsskatten med virkning fra 2022. Med hensyn til leterefusjonen vil den da bli redusert til 71, 8%, mens de resterende 6,2% først vil kunne utnyttes om man kommer i inntektsposisjon for selskapsskatten. Omleggingen vil følgelig medføre en svekket likviditet for rene leteselskaper, ettersom de må vente til de kommer i skatteposisjon for å utnytte restene av letefradraget i selskapsskatten.

¹⁶ Miljødirektoratet: Kommentarer til forslag til program for konsekvensutredning for Wisting PL537/PL537B 22.03.21.

¹⁷ Miljødirektoratet: Kommentarer til forslag til program for konsekvensutredning for Wisting PL537/PL537B 22.03.21.

oljefond. Tallene er basert på situasjonen som vil oppstå hvis vi endrer klimapolitikken for å begrense den globale oppvarmingen til 2 grader eller mindre i år 2100. I henhold til regjeringens tilleggsmelding om energipolitikk, datert 08.04.22, skal stresstesting gjøres opp imot scenarier som er forenlige med målene i Parisavtalen, herunder 1,5-gradersmålet.

Det er verdt å merke seg at dersom evt. utbygging av Wisting godkjennes innenfor fristen for de midlertidige skatteendringene som ble innført i juni 2020, medfører det at staten tar en langt større del av den økonomiske risikoen enn normalt.

3. Teknisk, organisatorisk og operasjonell beredskap versus føre var-hensyn

Ved høring av konsekvensutredningsprogrammet for Wisting-feltet har en rekke av høringsinstansene pekt på vesentlige utfordringer når det gjelder å opprette beredskapsløsninger for feltet. Det omfatter mellom annet:

- Regelmessige lasteoperasjoner av store oljemengder fra innretningen til tankskip. To av de største akuttutslippene i norsk petroleumsvirksomhet har nettopp skjedd i forbindelse med oljelasting.
- Usikkerhet om dagens teknologi kan gi robust og effektiv beredskap for å bekjempe oljeforurensning ved hendelser i Wistingområdet i Barentshavet.
- Store avstander til land gir lang responstid.
- Grunne reservoarer og utfordrende klimatiske forhold (ising, mørketid, tett tåke).
- Risiko for vesentlig skade på store forekomster av sjøfugl. Barentshavet har verdens høyeste tetthet av sjøfugl. Sjøfugl i åpent hav er svært sårbare for akutt oljeforurensning.
- Iskantsonen og polarfronten er områder med høy biologisk produksjon. Der er rike fiskerier og store forekomster av sjøpattedyr som f.eks finnhval og knølhval, spesielt i sommer og høstperioden.
- Risiko for drift av forurensning inn i russisk farvann.

I tillegg nevner flere høringsparter at forsert utredningshastighet/hastverk i seg selv kan innebære risiko for at vesentlige forhold ikke blir godt nok utredet.

DNV (Det Norske Veritas) har utarbeidet oljevernberedskapsanalyse for Wistingfeltet. Analysen omfatter ulike modellerte scenarier og utledet risiko. For alle scenarier viser risikoanalysene lav sannsynlighet for hendelse. For enkelte scenarier konkluderes det med høy konsekvens dersom hendelse inntreffer. For eksempel er utblåsning/større oljeutslipp i perioden da svømmetrekket for lomvi (rødlisteart) foregår, identifisert som hendelse med alvorlige konsekvenser, særlig ved utblåsning fra Hanssen-delen av Wistingfeltet, fordi oljen fra denne delen ikke er kjemisk dispergerbar.

Studien er oppsummert i KU kap 6. I oppsummeringen uttales det at «Tiltak for å hindre og begrense utilsiktede oljeutslipp kan deles inn i tekniske, organisatoriske og operasjonelle

barrierer. I konseptfasen har det vært jobbet med å definere designkrav. *Operasjonelle og organisatoriske barrierer vil bli definert senere i prosjektfasen»* (vår utheving). For tekniske løsninger vises det flere steder til Johan Castberg-utbyggingen, men det foreligger ingen driftserfaring fra denne utbyggingen ennå. Som eksempel på operasjonelle barrierer som *kan* bli definert, nevnes boretidbegrensninger, evt produksjonsstans, i perioden for lomviens svømmetrekk fra Bjørnøya. Slik operasjonell barriere kan også vurderes dersom havis skulle observeres nærmere enn 50 km. Alternativt kan det diskuteres ekstra forsterkning av oljevernberedskap.

Det går fram av KU at Wisting-reservoarene er grunne, med lave trykk og lave temperaturer. Utvinningsstrategien blir derfor planlagt med vanninjeksjon som trykkstøtte. Det opplyses at Oljedirektoratet (2021) har gjennomført kartleggingsstudie av satellittdata over det nordlige Barentshavet, og det ble påvist påvist flere store naturlige utslipp av olje som fløt rundt på havoverflaten, opptil ti kilometer lange og et par hundre meter brede. Satellittdata fra flere år tilbake viser at mange av lekkasjepunktene er stabile over tid. Det går også fram at det har vært observert utsiving av gass assosiert med tre letebrønner boret i området.¹⁸ Vi kan ikke se at KU gir noen utdypende drøfting av de særlige tekniske utfordringene knyttet til planer om mange undervannsbrønner og lasting til skip fra et felt med tynn overlagering og dypt vann.

Vi forstår oppsummeringen av KU slik at mye fortsatt er uavklart når det gjelder beredskap, og at flere av de utfordringene som høringspartene har vist til ved høring av utredningsprogrammet ikke er svart ut. I tillegg utvikler klimaendringene seg i raskere tempo i nord, og vi kan derfor stå overfor et ukjent risikobilde. Når beredskapsløsningene framstår som umodne og uavklarte, samtidig som utbyggingsområdet omfatter store og sårbare naturressurser, mener vi at føre var-prinsippet i naturmangfoldsloven § 9 må slå inn. Den beste måten å unngå vesentlig skade på naturmiljøet med de vidtrekkende konsekvenser det vil ha for dette høyproduktive området i Barentshavet, er å ikke realisere utbygging av Wistingfeltet.

4. Elektrifisering av Wisting er uten betydning for det globale klimaet, samtidig som elektrifisering er utløsende faktor for store naturinngrep med negative ringvirkninger for eksisterende næringer i landsdelen

Kraftforsyning fra land er en forutsetning for gjennomføring av Wisting-prosjektet. I følge KU s. 8-9 vil en utbyggingsløsning basert på kraft fra land både understøtte Equinors klimamål, og gjøre mulig en helhetlig teknisk løsning med høyautomatiserte anlegg med høy regularitet på feltet, som krever lite vedlikehold og lav bemanning.

Selv om utslippene fra selve produksjonen blir redusert, vil som nevnt totaleffekten av prosjektet være utslipp på 200 millioner tonn CO₂ eller mer. Gassandelen i Wistingfeltet, som

¹⁸ KU kap 4.1.8 og 4.1.7 s. 49

ikke skal brukes i gassturbiner, vurderes overført til Johan Castberg-feltet eller Snøhvit for salg.¹⁹ OED opplyser at generelt ved elektrifisering må en regne med at gassen som blir frigjort vil bli solgt i gassmarkedet. OED innrømmer at effekten på de globale utslippene ved bruk av kraft fra land er usikker.²⁰ Utslippene blir ved andre ord ikke borte, de blir bare flyttet på.

Planene om å drive Wistingfeltet med strøm fra land avhenger av planene om elektrifisering av LNG-anlegget på Melkøya (Snøhvit), der Equinor også er operatør. Det kan brukes importert kraft, men i stor grad regner en med at kraften vil komme fra Norge.²¹

En elektrifisering vil innebære mer enn dobling av forbruket i Finnmark.²² Elektrifisering av Wisting alene betyr dobling av forbruket i Vest-Finnmark. Hvordan dette kraftbehovet skal dekkes, er ikke belyst i KU, verken om kraften er tilgjengelig, om infrastrukturen er på plass, eller prisen for utbygger og for fellesskapet. KU drøfter heller ikke hva elektrifisering av Wisting vil bety for kraftforsyninga til eksisterende og eventuelle nye næringer på land. Det avgjørende spørsmålet er hva energien skal brukes til. I høringsuttalelser til konsekvensutredningsprogrammet for Wisting i 2021 stilles spørsmål om konsekvensene for strømforsyninga på land. Flere uttalelser peker på at det vil kreve betydelige mengder energi å drive feltet, energi som alternativt kunne bli brukt til annen aktivitet på land i området.²³ I følge Olje- og energidepartementet vil den planlagte elektrifiseringen av sokkelen drive strømprisene til husholdningene opp, særlig i Nord-Norge.²⁴

Kraftproduksjonen er liten i Finnmark, høyere i Troms og Nordland. For å elektrifisere olje- og gassproduksjon i Barentshavet, må kraft overføres til Finnmark.²⁵ Wistingfeltet inngår i større planer om storskala kraftoverføring i Finnmark. Elektrifisering av petroleumssektoren i Barentshavet vil være utløsende faktor for store nettutbyggingsprosjekter i Finnmark, med betydelige negative miljøvirkninger.²⁶ Nøkkelen ligger hos Norges Vassdrags- og energidirektorat, NVE, som pr. dato har flere konsesjonssøknader om kraftlinjer i Finnmark til behandling.

Store nettutbyggingsprosjekter vil bety store naturinngrep og bidra til den pågående gradvise undergravinga av ressursgrunnet for reindriftsnæringa. Dette skjer samtidig som næringa

¹⁹ KU s. 8, 27.

²⁰ Olje- og energidepartementet, svar på spørsmål 154 fra Finanskomiteen/FRPs fraksjon av 9.10.2020. Publisert: 16.10.2020. Spørsmål om: Elektrifisering av norsk sokkel.

²¹ KU s. 34.

²² Statnett 2016: Kraftsystemet i Finnmark s. 7.

²³ Norsk petroleumsråd. Fylkestinget i Troms og Finnmark. Harstad kommune. LO. Jf. intervju med direktør i NVE Kjetil Lund, Stavanger Aftenblad 17.12.2021.

²⁴ OED ved statsråd Tina Bru 30.06.2021, spørsmål nr. 2568 til besvarelse. Vedlegg – Beregninger fra svar på spørsmål nr. 2559 til skriftlig besvarelse (2019- 2020).

²⁵ Kraft fra land til norsk sokkel. Rapport, Oljedirektoratet 2020.

²⁶ Statnett 2016: Kraftsystemet i Finnmark s. 5, s. 89

opplever eskalerende problemer i vinterbeiteperioden som følge av nedbør under vekslende værforhold og låsing av beiter, en problematikk som med stor sannsynlighet må knyttes nettopp til pågående klimaendringer.

Statnett fikk i 2012 konsesjon for bygging av ny 420 kV kraftledning mellom Balsfjord og Hammerfest parallellt med dagens 132 kv kraftlinje. Konsesjonsvedtaket ble påklaget til OED av berørt reinbeitedistrikt 22 Fielttar. I 2015 ble det gitt konsesjon av OED for strekningen fra Balsfjord til Skaidi, men sluttbehandlingen av strekningen Skaidi-Hyggevatn (Hammerfest) ble stilt i bero i påvente av behovsutviklingen. NVE har blitt bedt av Olje- og energidepartementet om å gjenoppta konsesjonsprosessen for ny 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest. Søknaden bygger på Equinors planer om elektrifisering av anlegget på Melkøya og strømbehovet dette utløser.²⁷ Statnett søkte om tilleggskonsesjon februar 2021, og Equinor har søkt om anleggskonsesjon for tilknytning til Melkøya med transformatorstasjon og anlegg.

Disse konsesjonene er forutsetningen for kraftforsyning til Wisting. Landkabel for Wisting vil legges i samme tunnel som er planlagt for elektrifisering av LNG-anlegget på Melkøya. Equinor vil utføre anleggsaktiviteten for både Wisting og Hammerfest LNG/Snøhvit. Wisting-prosjektet har søkt Statnett om nettkapasitet på 100 MW fra 2027.

Anlegget er planlagt med ekstra kapasitet, 125 MW, og dermed som infrastruktur for ytterligere olje- og gassutbygginger i denne delen av Barentshavet. Det heter i KU at den anbefalte løsningen med likestrøm er tilpasset en eventuell fremtidig tilknytning av tredje part, men tredje part er foreløpig ikke identifisert.²⁸

En eventuell konsesjon for kraftforsyning til LNG-anlegget i Hammerfest fører ikke automatisk til konsesjon for forsyning av Wisting. Equinor og partnere søkte i januar 2022 NVE om anleggskonsesjon for Wistings kraft fra land-anlegg, som er planlagt i området Miillet/Mylingen på Fálá/Kvaløya.²⁹ Konsekvensene for reindrifta er utredet i konsesjonssøknaden av NaturRestaurering (NRAS) med Samisk høyskole som underkonsulent. Equinor ønsket en samtidig høring av de to KU'ene, men NVE har saksbehandlingskø på opptil 6-8 måneder, så koordinering blir vanskelig.

Nærværende KU for utbygging og drift II, vedlegg C, gir et kort sammendrag fra konsekvensutredningen i konsesjonssøknaden, der vesentlige punkter ikke er tatt med. Det går for det første ikke fram av KU at Fálá/Kvaløya er kalvingsområde. Området beskrives bare som beiteområde. Utbyggingsområdet ligger nær Hammerfest by, og KU slutter at beitene

²⁷ Equinor 19.11.2021, pressemelding.

²⁸ KU pkt 2.7. Equinor mfl.: Wisting – kraft fra land. Søknad om anleggskonsesjon etter energiloven og havenergiloven, og ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova. Jan. 2022.

²⁹ Equinor mfl.: Wisting – kraft fra land. Søknad om anleggskonsesjon etter energiloven og havenergiloven, og ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova. Jan. 2022.

har mindre verdi enn tilsvarende beiter lenger unna infrastruktur. Konsekvensen for reindriften på Kvaløya som helhet er vurdert som ubetydelig til noe negativ effekt etter anleggsfasen. Utredningen fra NRAS framhever derimot at nettopp fordi beiteområder er gått tapt på grunn av menneskelig aktivitet, øker verdien av gjenværende områder med godt beite, som bør ses på som en minimumsressurs. Miillet/Mylingen-området er vurdert til å ha svært stor verdi som vårbeite og kalvingsområde. Driv- og trekkleien over Fuglenesdalen/Boazovággi, som er betydelig innsnevret pga. menneskelig infrastruktur og aktivitet, er vurdert til svært stor verdi. Hvilke konsekvenser utbygging for økt kraftforsyning vil ha for reindriften i Troms og Finnmark ut over området Miillet/Mylingen på Fálá/Kvaløya er verken omtalt eller utredet.

Til slutt: Equinors konsesjonssøknad omfatter også søknad om tillatelse til ekspropriasjon av grunn og rettigheter, for å bygge og drive anleggene og for ferdsel og transport. Tillatelsen vil bli benyttet dersom det ikke lykkes å oppnå frivillige avtaler med berørte grunn- og rettighetseiere. Det søkes samtidig om forhåndstiltredelse, slik at arbeidene evt. kan påbegynnes før eventuelt skjønn er avholdt.³⁰ Dette er nok ofte praksis, men betyr i denne kontroversielle saken at grunn- og rettighetseierne ikke blir gitt et reelt valg. Søknaden om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse er ikke nevnt i KU PUD II. Det er en viktig utelatelse.

Oppsummering: Elektrifisering innebærer å bruke den utslippsfrie energien fra vannkrafta til å produsere klimaskadelig fossil energi for eksport. Både miljø- og klimahensyn, hensynet til strømprisene og til landbaserte næringer i landsdelen og deres utviklingsmuligheter, tilsier at planer om elektrifisering av olje- og gassproduksjonen må forkastes.

5. Arbeidsplasser i nord

Wisting-prosjektet, dersom det blir realisert, kan få flere konsekvenser for nordnorske samfunn. Wisting kan beslaglegge arbeidskraft fra annen virksomhet, først og fremst i utbyggingsfasen. I gjennomsnitt er det i dag mangel på arbeidskraft i landsdelen, samtidig som det er lokale variasjoner.³¹ Primærnæringene har behov for folk for å sikre drift og videreutvikle lokal foredling. Offentlige tjenester som mangler folk, er sårbare for sentraliseringspress. Slike mulige fortrenings-effekter er ikke vurdert i KU.³²

Nord-Norges andel av investeringskostnadene for Wistingfeltet utenfor Finnmark er foreløpig beregnet til ca. 9 % av nasjonal andel, om lag 3 milliarder kroner. Fra regjeringshold er Wisting holdt fram som et stort og viktig prosjekt for verdiskaping og sysselsetting i Nord-

³⁰ Det samme er gjort i Equinors konsesjonssøknad om tilknytning til Melkøya, og i Statnetts tilleggssøknad om 420 kV-ledning Balsfjord -Hammerfest.

³¹ Statistisk sentralbyrå, statistikkbanken 13497: Personer, etter arbeidsstyrkestatus, kjønn, statistikkvariabel, kvartal og landsdel. Arbeidsledige i 4. kvartal 2021, prosent: Nord-Norge 2,2%. Hele landet 3,4 %. Tallene har falt ytterligere i 2022.

³² KU s. 89.

Norge. KU legger vekt på å vise at utbyggingen vil ha store sysselsettingsvirkninger nasjonalt, regionalt (i landsdelen) og lokalt (i Finnmark og Nord-Troms).

Men ifølge KU skal oljeutvinningen på feltet drives med digital fjernstyring og lav bemanning. Kraftanlegget på land vil være ubemannet og vil bli styrt fra kontrollrommet til Wistingfeltet.³³ Det er planlagt helikopterbase og forsyningsbase i Hammerfest, og KU oppgir at ca. 50 personer skal ansettes i driftsorganisasjonen på land, delt mellom Hammerfest og Harstad.

De største regionale og lokale virkningene blir innenfor bygg og anlegg, når bygget til omformerstasjonen til kraft fra land-anlegget med veier skal bygges. (Utstyret i stasjonen må importeres.) Det innrømmes i KU at den lokale kapasiteten innen bygg, anlegg og bergverk kan bli presset, og at man må regne med innpendling til Hammerfestområdet i disse næringene i utbyggingsperioden.³⁴ «Levert-rapporten», som kartlegger aktiviteten til leverandørindustrien i Nord-Norge og blir utgitt av Kunnskapsparken i Bodø, fylkeskommunene i landsdelen, Equinor og flere andre petroleumsselskaper, har beregnet at leveranser til olje- og gassnæringen i 2020 bare utgjorde 1/3 av omsetningen til det som beskrives som leverandørindustrien i Nord-Norge. Innpendling av arbeidskrafta er økende. 1/3 av de sysselsatte i leverandørindustrien i Troms og Finnmark i 2020 var innpendlet, og betalte altså ikke skatt lokalt. Den største økningen av pendlere kom i Hammerfestområdet, og var begrunnet i mangel på fagarbeidere.³⁵

I KU er det brukt ringvirkningsanalyse. Som direkte årsverk regnes sysselsatte i prosjektet hos utbygger og hovedkontraktør. Indirekte sysselsettingsvirkning er følge av leveranser hos underleverandører. Konsumvirkninger «oppstår ved at de sysselsatte betaler skatt, og bruker sin lønn til kjøp av forbruksvarer og tjenester». Dette utgjør til sammen «totale sysselsettingsvirkninger». For Nord-Norge oppgir Equinor sysselsettingsvirkninger på i overkant av 1300 årsverk i utbyggingsfasen, og i underkant av 300 årsverk i driftsfasen, som inkluderer indirekte årsverk og ringvirkninger av konsum. Det er temmelig løse anslag; KU oppgir en usikkerhet på +/- 20-30 %.³⁶ I Nord-Troms og Finnmark er det anslått sysselsettingsvirkninger på 760 direkte årsverk i utbyggingsfasen, 150 i driftsfasen.³⁷ Innpendlet arbeidskraft er etter alt å dømme regnet med i disse tallene. KU påpeker at det er stor usikkerhet om sysselsettingsvirkningene av regionale og lokale leveranser, siden det er internasjonal konkurranse om anbudene.³⁸

I Miljødirektoratets kommentarer til programforslaget 22.03.2021 vises det til Finansdepartementets rundskriv R-109/2014, som sier at det ikke er empirisk grunnlag for å beregne netto ringvirkninger som en samfunnsøkonomisk virkning. Grunnen er at et tiltak ofte

³³ KU s. 8-9.

³⁴ KU s. 93.

³⁵ Levert-rapporten 2020 <https://www.levertreporten.no/> .

³⁶ KU s. 88, 94, 94.

³⁷ KU s. 94.

³⁸ KU s. 89.

kan fortrenge andre virkninger.³⁹ Equinor har svart at rundskrivet gjelder statlige tiltak. Men Finansdepartementet peker her på en metodisk begrensning, som må gjelde også for privat sektor.⁴⁰

En utbygging av Wisting-feltet vil kunne skape noe sysselsetting i Nord-Troms og Finnmark, først og fremst i utbyggingsfasen, men tallene er usikre, de er ikke høye, og det vil for en del dreie seg om langpendlere. En forespeilt sysselsettingseffekt i nord er ikke tilstrekkelig argument for å bygge ut Wistingfeltet. Viktigere spørsmål er om Finnmark og Nord-Troms har ledig, kompetent arbeidskraft, og om en etablering av Wisting vil kunne ramme tilgangen på arbeidskraft i andre næringer.

Med hilsen

Naturvernforbundet i Tromsø og omegn, ved Therese Svenning

Naturvernforbundet i Troms, ved Jon Arne Jørstad

Framtiden i våre hender nord, ved Sigurd Cottis Hoff

Framtiden i våre hender Tromsø, ved Kjersti Lien

Framtiden i våre hender, Tromsø studentlag, ved Sara Fløtlien

Besteforeldrenes klimaaksjon i Troms, ved Ingunn Elstad

Tromsø Unge Venstre, ved Adrian Mathiesen

Tromsø Sosialistisk Ungdom, ved Jenny Glosemeyer Fangel

Tromsø Rød Ungdom, ved Fredrik Askim

Troms Rød Ungdom, ved Ole Andreas Myhrer Smith

Spire Tromsø, ved Ari Czaikowski

Tromsø Natur og Ungdom, ved Agnes Bergstrøm.

³⁹ Miljødirektoratet: Kommentarer til forslag til program for konsekvensutredning for Wisting PL537/PL537B 22.03.21

⁴⁰ Finansdepartementet 2005: Veileder i samfunnsøkonomiske analyser, s. 25. Finansdep.: Rundskriv R 109 25.06.2021 Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser, i kraft 01.01.2022.

EQUINOR ASA

Postboks 8500
4035 STAVANGER

Deres ref

Vår ref
2022/132-4

Saksbehandler
Simon Pind Jessen

Dato
02.05.2022

Hørings svar fra Nordkapp kommune til Konsekvensutredning for Wisting

Nordkapp kommune viser til oversendt høringsbrev «Utbygging og drift av Wistingfeltet i Barentshavet - Høring av konsekvensutredning», og takker for anledning til å gi innspill til konsekvensutredningen. Formannskapet i Nordkapp kommune har 02.05.2022 vedtatt følgende hørings svar.

Nordkapp kommunes merknader er knyttet til manglende utredning av ilandføring samt valget av landstrøm som kraftkonsept. Kombinasjonen av å sende kraften til havs uten å få oljen på land kan ha store negative samfunnsmessige konsekvenser for finnmarkskysten.

Nordkapp kommune krever fortsatt ilandføring av oljen og vil i tillegg anføre at et kraftkonsept basert på blå ammoniakk både kan redusere investeringen, øke sysselsettingen på land og frigjøre fornybar kraft til annen kraftkrevende næringsvirksomhet.

Ilandføring til Veidnes

Nordkapp kommune viser til avsnitt I og J i dokument av juni 2021 «PL537/PL537B Forslag til program for konsekvensutredning oppsummering av høringsuttalelser og tilsvare».

Viktige innspill til programforslaget

Det kommer tydelig frem av diverse innspill til programforslaget - fra blant andre Nordnorsk petroleumsråd, Troms og Finnmark fylkeskommune, Industri Energi, LO, Harstad, Hammerfest og Nordkapp kommuner - at et samlet Nord-Norge forventer at det ved utbygging og valg av driftsorganisasjon tas spesielt hensyn til nærhet til operasjonene og lokale ringvirkninger. Det er likeledes en klar forventning fra samme instanser at ilandføring på Veidnes utredes i tråd med Stortingets anmodningsvedtak 890 av 2018 og anmodningsvedtak 681.

Nordkapp kommune mener

Betydelige lokale ringvirkninger er nødvendige for legitimering av oljeaktivitet i Barentshavet.

Nordkapp kommune viser til tidligere innspill i prosessen og tilslutter seg Fylkestingets uttalelse av 17.03.2022:

«Om oljenæringen skal ha legitimitet i Nord-Norge må oljenæringen bidra til at betydelig flere arbeidsplasser tilføres Troms og Finnmark og at fylket får en større del av leverandør-ringvirkninger. Regionens ressursrikdom skal danne grunnlag for bosetting, verdiskaping og ringvirkninger i Troms og Finnmarks for å bygge levedyktige lokalsamfunn (...)

Et slik prosjekt vil sørge for etterlengtede kompetansearbeidsplasser i Finnmark og være en viktig del av utvikling i Nord-Norge. I tillegg vil dette også være kjærkommen mulighet for entreprenørbransjen i regionen til å kunne konkurrere om kontrakter i forbindelse med etableringen».

Ilandføring er distriktspolitikk i praksis.

Skal Finnmark være leverandør av naturressurser er det viktig at det fortsatt bor folk her. Barentshavet er kanskje Norges viktigste ressursregion for de kommende årtiene, hvilket må befestes gjennom en robust og bærekraftig bosetning langs kysten. Den geopolitiske utviklingen i 2022 understreker dette. Ikke minst i et geopolitisk perspektiv bør Norge legge til rette for næringsprosjekter langs Finnmarkskysten basert på regionens biologiske, geografiske og geologiske muligheter. En oljeterminal på land vil åpenbart bidra til å styrke kystsamfunn og den kystbaserte aktiviteten, og dermed styrke Norges posisjon som en arktisk nasjon med fokus på bærekraft økonomisk, økologisk og sosialt.

Skulle planene for Wisting-feltet likevel godkjennes uten at det medfører en oljeterminal på land, må dette kompenseres med annen lokal næringsaktivitet. I konsekvensutredningens lokaliseringsstudie er Honningsvåg vurdert som mulig lokasjon for basefunksjoner. Etablering av basefunksjoner kunne prinsipielt kompensert Nordkappsamfunnet, men da på bekostning av aktivitet annet steds i regionen.

En landbasert oljeterminal for Barentshavet er et ufravikelig krav.

Operatøren anfører i sitt tilsvarende svar til Nordkapp kommune og andre høringsinstanser at

«Uttalelsen synes å være rettet til regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak og ikke til operatøren, og uttalelsen tas til orientering».

Nordkapp kommune vil her påpeke at det er bransjen selv som har forespeilet en oljeterminal på Veidnes, og at partiene bak Stortingets anmodningsvedtak 890 av 2018 er tungt representert i den sittende regjeringen og dennes parlamentariske grunnlag.

Petroleumsloven slår fast at ressursforvaltningen blant annet skal styrke norsk næringsliv og industriell utvikling *samtidig som det tas nødvendige hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet.*

Oljeressurser utenfor Finnmark må komme flere kystsamfunn til gode gjennom vekst- og verdiskapende næringsutvikling. Dersom ikke utnyttelse av oljen skaper betydelige lokale ringvirkninger langs hele Finnmarkskysten, så kan oljen gjerne forbli der den er.

Avslutningsvis kan det anføres at investeringsbehovet for en landbasert terminal er vesentlig lavere enn den reduksjon i investeringsbehov som kan oppnås ved et alternativt valg av kraftkonsept (se neste del av høringsvaret).

Konsekvenser av landstrøm – Blå ammoniakk som alternativ?

Nordkapp kommune viser til avsnitt 2.13.1 i PUD del II: Konsekvensutredning og til avsnitt K i dokument av juni 2021 «PL537/PL537B Forslag til program for konsekvensutredning oppsummering av høringsuttalelser og tilsvar».

Viktige innspill til programforslaget

Flere innspill til programforslaget peker på utfordringer ved landstrøm for det regionale kraftmarkedet. Industriell Energi, LO, Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordnorsk petroleumsråd og Harstad kommune påpeker alle at kraftbehovet ved landstrøm må veies opp imot mulighetene for etablering av annen kraftkrevende næringsvirksomhet i området. Nordnorsk petroleumsråd og Troms og Finnmark fylkeskommune anbefaler at gassturbin med karbonlagring eller hydrogendrift utredes ut fra samfunnsmessige effekter.

Viktige punkt fra Konsekvensutredningen

Kraftbehovet for Wisting i full drift er angitt til ca 0,5 TWh per år.

Nordkapp kommune anfører innledningsvis at dette er et betydelig kraftbehov i forhold til tilgjengelig kraft i regionen. 0,5 TWh svarer eksempelvis til 79% av produksjonen fra de eksisterende vindparkene ved nordkysten av Finnmark.

Det går frem av Konsekvensutredningen at målet om et utslipp på maksimalt 4 kg CO₂ per fat oljeekvivalent kan oppnås både ved Landstrøm og ved Gassturbin med CO₂ fangst.

Nordkapp kommune anfører innledningsvis at blått hydrogen og blå ammoniakk kan sidestilles med Gassturbin med CO₂-fangst, da blått hydrogen og blå ammoniakk produseres fra naturgass med karbonfangst og lagring.

Ifølge konsekvensutredningen er det gjort omfattende utredninger av disse konseptene og at (...) «Det som til slutt ble utslagsgivende for endelig valg var usikkerheter knyttet til lagringskapasitet i reservoaret og innvirkning av injeksjon på oljeproduksjon under senere del av feltets levetid». Valgt kraftkonsept er derfor landstrøm.

Nordkapp kommune mener

De mulige negative konsekvenser for annen kraftkrevende næringsvirksomhet bør vektlegges i valg av konsept. Vinterens kraftkrise understreker betydningen av tilgjengelig fornybar kraft til industri og husstander, og at fornybar kraft er et knapphetsgode. Det bør utredes og vurderes alternativer til landstrøm.

Nordkapp kommune mener konkret at drift basert på blå ammoniakk bør utredes og vurderes. Ved et driftskonsept basert på blå ammoniakk vil petroleumsindustrien ta fullt ansvar for egne utslippsreduksjoner. Utslippsreduksjon kommer som følge av foredling og håndtering av eget produkt, samtidig som man bidrar aktivt til sysselsetting på land og kan fungere som en katalysator for etablering av lønnsomme hydrogenbaserte verdikjeder på land.

Et driftskonsept basert på blå ammoniakk kan være fordelaktig:

1. Redusert investeringsbehov

Investeringsbehovet for landstrøm alene er 6 milliarder. Troms og Finnmark fylkeskommunes hydrogenstrategi peker på hydrogenelektrifisering av petroleumsfelt som et alternativ med vesentlig lavere investeringskostnader, særlig for felt langt fra land. Enten i form av flytende hydrogen eller hydrogen omformet til ammoniakk. Prosjektet Barents Blue er under utvikling basert på gass fra Snøhvit med karbonfangst og lagring i feltet Polaris. Naturgassen fra Wisting skal utnyttes via et eksportør som skal gå til Snøhvit, og kan da inngå i ammoniakkproduksjon uten behov for ny infrastruktur annet enn en ammoniakktank under den flytende produksjonsenheten og ammoniakkgeneratorer.

Dette kan redusere investeringsbehovet med over 5 milliarder, noe som mer enn dekker langt mer enn investeringsbehovet for etablering av en oljeterminal på land.

En ammoniakkløsning er under prosjektering for Svalbard. Utskiping av ammoniakk til Wisting vil da i tillegg kunne ses i sammenheng med avkarbonisering av Longyearbyen.

2. Sysselsettingseffekter og ringvirkninger

Ammoniakk-elektrifisering krever omfattende håndtering av naturgass med gassreforming og utskipning av CO₂, noe som vil ha gunstige sysselsettingseffekter på land. Et overslag basert på beregninger i fylkeskommunens hydrogenstrategi tilsier at ammoniakkbasert drift av Wisting vil skape en årlig etterspørsel for ca. 20 000 tonn hydrogen og der igjennom skape over 60 årsverk på land årlig.

Wisting kan fungere som en katalysator for lønnsomme hydrogenbaserte verdikjeder i Troms og Finnmark. Fylkeskommunes hydrogenstrategi peker på at regionen har store muligheter innen etablering av helhetlige verdikjeder for hydrogen. Det viktigste første steget er å få på plass storskala produksjon og sluttbrukere med stort forbruk. Når dette er på plass vil det være gode muligheter for etablering av ytterligere infrastruktur og at flere mindre sluttbrukere deretter kan koble seg på. Driften av Wisting kan bidra aktivt til etablering av nye grønne verdikjeder på land.

3. Redusert behov for elektrisitet

Et driftskonsept basert på blå ammoniakk vil redusere forbruket av fornybar kraft med over 90% til ca. 0,04 TWh og dermed ikke belaste det regionale kraftmarkedet i nær samme grad som landstrøm. Driften av Wisting vil da ikke i samme grad risikere å gå på bekostning av annen kraftkrevende næringsvirksomhet på land.

Med hilsen

Tor Harald Mikkola	Anne Trine Elde
Fungerende Ordfører	Fungerende Kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Kopi til:

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Postboks 8148 Dep

0033

OSLO

EQUINOR ENERGY AS
Postboks 8500 Forus
4035 STAVANGER

Marinarkeologisk vurdering: Høring av konsekvensutredning for Wisting

Vi viser til oversendelse av KU for Wisting-feltet i Barentshavet datert 01.02.2022 til Norges arktiske universitetsmuseum (UM), tidligere Tromsø Museum – Universitetsmuseet, til vurdering angående kulturminner under vann. Viser også til UMs innspill til forslag til program for KU av 24.03.2021 som skissere kravet om kartlegging av kulturminner under vann i forbindelse med tiltakene som planlegges. KU for Wisting omfatter havbunnsutbygging og en flytende produksjonsinnretning med prosessering, lagring og oljelasting på feltet i tillegg til energiforsyning med strømførende kabel fra land.

De mest sannsynlige kulturminnetypene som en kan møte på er vurdert å være skipsvrakfunn. Under andre verdenskrig gikk konvoiene til Russland nord for Bjørnøya om sommeren og sør for Bjørnøya om vinteren.

Avsnitt om kulturminner i KU er tilfredsstillende og gjenspeiler avtalen mellom Equinor og UM om hvordan eventuelle marine kulturminner skulle bli dokumentert og innrapportert. Wisting-prosjektet hadde et møte med UM 08.04.2021 i forkant havbunnsurveyen og UM ble orientert om resultatene etter avslutning av surveyen. Det ble ikke registrerte marine kulturminner på sjøbunnen i forbindelse med sjøbunnskartlegging som dekte sjøarealet som vil bli berørt av Wisting-utbyggingen.

Vennlig hilsen

Stephen Wickler
forsker

–

stephen.wickler@uit.no
77 64 50 81

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi: Seksjon for kulturarv, Troms og Finnmark fylkeskommune

Equinor

Deres ref.
«Ref»

Vår ref.
2021/25-13

Saksbehandler
Maria Pettersvik Arvnes, 906 23 689

Dato
28.04.2022

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Norges Fiskarlag viser til høring av konsekvensutredning for utbygging og drift av Wistingfeltet i Barentshavet. Norges Fiskarlag støtter den vedlagte høringsuttalelsen fra medlemslaget Fiskarlaget Nord. Vi ber om at Equinor hensyntar de momentene som Fiskarlaget her påpeker, slik at fiskeriinteressene i områdene kan ivaretas på best mulig måte.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Maria Pettersvik Arvnes

Kopi til:
Olje- og energidepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Fiskarlaget Nord
Fiskebåt

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

Equinor v/ konsekvensutredning@equinor.com
Kopi til Olje- og energidepartementet v/
postmottak@oed.dep.no

Deres referanse: [Deres ref.]
Vår referanse: 2021/192
Dato: 02.05.2022

Innspill til høring av konsekvensutredning for utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. Som ledd i dette har NIM som oppgave å gi råd til myndighetene og private aktører om gjennomføringen av menneskerettigheter, jf. LOV-2015-05-22-33 § 3 b).

NIM skal ikke prøve enkeltsaker om krenkelse av menneskerettigheter, men bemerker på generelt grunnlag, som påpekt også i brev til Olje- og energidepartementet den 18. mars 2022, at utbyggingsplaner må utrede klimavirkningen av de drivhusgasser som vil resultere fra den oljen som prosjektet har som formål å utvinne.¹ Etter NIMs syn følger det av petroleumsloven § 4-2 lest i lys av Grunnloven § 112 annet ledd, samt EUs prosjektdirektiv, at denne miljøvirkningen må konsekvensutredes opp mot det gjenværende karbonbudsjettet for å begrense oppvarmingen til 1,5°C og sendes offentlig på høring forut for at departementet tar en beslutning i saken. NIM har nærmere redegjort for denne utredningsplikten i ovennevnte brev.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Adele Matheson Mestad
Direktør

Hannah Brænden
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.

¹ NIM, *Gr. § 112 og plan for utbygging og drift av petroleumsforekomster*, 18.03.2022, tilgjengelig her: <https://www.nhri.no/wp-content/uploads/2022/03/Utredning-om-Grunnloven-%C2%A7-112-og-plan-for-utbygging-og-drift-av-petroleumsforekomster.pdf>

Equinor Energy AS
Kopi: Olje- og energidepartementet

Vår sak nr.:

Deres ref.: 2020-004052

Dato: 02.05.2022

HØRINGSSVAR FRA NTL – KONSEKVENsutREDNING FOR WISTING

NTL – Norsk Tjenestemannslag viser til konsekvensutredning for Wisting og sender med dette våre korte merknader.

NTL mener prosjektet har mange usikkerhetsmomenter ved seg, også økonomisk. Funnet i Wisting ble først beskrevet som lite lønnsomt, og ble først interessant for Equinor etter den store krisepakken til oljenæringen i forbindelse med Koronapandemien.

Når NTL sier nei til konsekvensutredningen av Wisting-feltet handler det likevel mest om at vi ikke kan se at et oljefelt hvor det legges opp produksjon forbi år 2050, er kompatibelt med målene om reduksjon av klimagassutslipp i Parisavtalen. Vi har nettopp mottatt tredje rapport fra FNs klimapanel. Den er tydelig. Alle investeringer i ny, fossil oljeproduksjon er i strid med 1,5 graders målet, som Norge har forpliktet seg til ved å tilslutte seg klimaavtalen fra Glasgow.

NTL er bekymret for de globale klimavirkningene av ny oljeproduksjon. Vi er også svært bekymret for konsekvensene en utbygging vil ha for arktiske arter og marint dyreliv. Et eventuelt oljeutslipp så langt nord i Barentshavet vil ha totalt ødeleggende konsekvenser for økosystemene nært iskanten, i flere generasjoner framover.

På fastlandet er industrien og klimaløserne allerede i gang med grønn omstilling og løsningene for et storstilt fornybart skifte er i stor grad klare. Det er disse virksomhetene vi må satse på nå. På samme måte som staten i en årrekke har lagt til rette for produksjon av olje fra norsk sokkel, må den nå legge til rette for ny, grønn industri, nye, grønne og trygge arbeidsplasser – i tråd med våre internasjonale forpliktelser.

Wistingfeltet inneholder i følge Equinor for lite gass til at feltet kan produsere uten elektrifisering. NTL mener det må settes som en forutsetning at slik elektrifisering gjøres ved hjelp av flytende havvind, og at norske aktører sikres disse oppdragene, slik at det sikres lokal og regional verdiskapning i Finnmark.

Med vennlig hilsen

Kjersti Barsok
Forbundsleder

Kirsten H. Teige
forbundssekretær

(Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur)

Equinor Energy AS
Forusbeen 50
4035 STAVANGER

Deres ref.:

Vår ref.:
2022/12

Saksbehandler
Dag Vongraven

Dato
02.05.2022

Høringsuttalelse - konsekvensutredning for utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet

Vi viser til e-post av 1. februar 2022 der Equinor Energy AS ber om kommentarer til høring om konsekvensutredning for utbygging og drift av Wisting-feltet.

Utbyggingen av olje- og gassproduksjon på Wisting-feltet er en stor utbygging lengre nord i Barentshavet enn tidligere utbygde felter av samme størrelse. Wisting-feltet ligger ca. 50 km sør for grensen for maksimal isutbredelse (0,5% isfrekvens for perioden 1990-2019), og ca. 180 km sørøst av Bjørnøya, med sine sjøfuglressurser av internasjonal viktighet.

Det er to funn som skal bygges ut innenfor Wisting-feltet i blokkene 7324/7 og 7324/8, Wisting Central og Hanssen, og disse ligger helt nord i blokkene med Hanssen som det nordligste og minste funnet i areal. Feltene skal bygges ut med produksjonssystem på havbunnen, helårlig drift, og strøm fra land.

Forholdet til forvaltningsplanen og særlig verdifulle og sårbare områder

Fram mot 2024, hvor en ny oppdatering av forvaltningsplanene for norske havområder skal foreligge i en melding til Stortinget, har Faglig Forum for norske havområder utarbeidet et forslag til Særlig verdifulle områder (SVO) basert på ny og oppdatert kunnskap om miljøverdier i norske havområder¹. Her foreslås nye områder inkludert som SVO, bl.a. en utvidelse av iskantsonen sørover til grensen for maksimal isutbredelse (0,5% isfrekvens), en utvidelse av buffersonen rundt Bjørnøya, samt et nytt SVO øst i Barentshavet.

Sårbarhetsvurderinger for disse områdene skal ferdigstilles våren 2022. De nøyaktige grensene for de nye og oppdaterte SVO-ene er fortsatt ikke endelig vedtatt og publisert, men Wisting-feltet vil ligge helt i grensen for disse nye SVO-arealene, muligens også innenfor. Dette understreker betydningen av de ressurser som ligger i influensområdet for et uhell på Wisting-feltet.

¹ Eriksen, E., G.I. van der Meeren, B.M. Nilsen, C.H. von Quillfeldt og H. Johnsen. 2021. Særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) i norske havområder – miljøverdi. Rapport fra Havforskningsinstituttet nr 2021-26, 308 s.

Sjøfugl

De siste årene har det kommet mye ny kunnskap om sjøfuglenes arealbruk året rundt i Barentshavet.

Spring av hekkende sjøfugl fra kolonier rundt Barents- og Norskehavet i regi av SEATRACK-programmet viser at Barentshavet er viktigere for flere sjøfuglbestander enn tidligere antatt. Et eksempel er lomvi, en art som regnes som kritisk truet på fastlandet og sårbar på Svalbard. Her utgjør den sørvestre delen av Barentshavet et svært viktig myte-, oppvekst- og overvintringsområde gjennom høst, vinter og vår. Lomvi fra alle koloniene i Norge (inkludert Bjørnøya og Jan Mayen), samt enkelte britiske kolonier, samles i den sørvestre delen av Barentshavet etter hekkesesongen i juli-august, og oppholder seg her til de returnerer til områdene rundt sine respektive hekke-kolonier i perioden februar til april. Dette gjør denne delen av Barentshavet til et svært viktig område for denne kritisk truede arten.

Spring av de store hekkebestandene av polarlomvi øst på Svalbard og Franz Josef Land/Novaja Semlja i Russland viser at disse bestandene oppholder seg i Barentshavet hele året. Tidligere var det antatt at disse bestandene overvintret andre steder enn Barentshavet, i områdene rundt Island og sørvest av Grønland, på linje med bestander fra vestkysten av Spitsbergen. Nye resultater viser imidlertid at Barentshavet er oppholdssted for disse bestandene hele året igjennom.

Kartlegging av svømmetrekket for lomvi og polarlomvi fra Bjørnøya viser at det foregår et omfattende svømmetrekk fra Bjørnøya mot oppvekstområdene sentralt (polarlomvi) og sørvest i Barentshavet (lomvi; havområdene utenfor Øst-Finnmark/Murmanskysten). Lomvi og polarlomvi er svært sårbare under svømmetrekket fordi hannene må følge de ikke-flygedyktige ungene. Hannfuglen myter alle vingefjærene og mister flygeevnen over en periode på tre til fire uker. Fuglene tilbringer derfor mye tid på sjøen, og er svært sårbare for forurensing og forstyrrelser. Foreløpig er kun svømmetrekket kartlagt for lomvi og polarlomvi på Bjørnøya, men vi forventer at et tilsvarende svømmetrekk skjer til de samme områdene også fra fastlandskoloniene, for eksempel fra viktige kolonier som Hjelmsøya og Hornøya.

Springen ved hjelp av GPS-loggere på hekkende fugler har vist at områdene øst og sørøst for Bjørnøya er viktige furasjeringsområder for de store bestandene av krykkje, lomvi og polarlomvi som hekker på øya. I perioden 2017 til 2020 har de viktigste beiteområdene for lomvi og polarlomvi strukket seg ut til ca. 100 km øst og sørøst for øya, mens for krykkje strekker områdene seg 150-200 km ut fra øya.

Miljøriskoanalysen viser at det vil være en 20-30% sannsynlighet for et bestandstap på 5-10% av Barentshavsbestandene av lomvi og polarlomvi fra en utblåsning fra boring på Wisting. Det er videre vist at det er koloniene på Hjelmsøya og Bjørnøya som er mest utsatt og bidrar mest til bestandstapene for lomvi, som er beregnet til 22% i mars måned, og Bjørnøya når det gjelder lomvi, med 15% i august.

Hva kan et bestandstap av denne størrelsen bety for disse to artene?

Lomvibestanden på Bjørnøya og Hornøya falt med opptil 85% i løpet av en sesong i 1986-87 på grunn av næringssvikt. Etter 20 år hadde bestanden bygd seg opp til 50% av opprinnelig nivå. Kolonien på Bjørnøya er av betydelig verdi, da den innehar opptil 90% av den totale bestanden i Barentshavet. Nedgangen i fastlands-Norge er betydelig fra ca. 160 000 individer

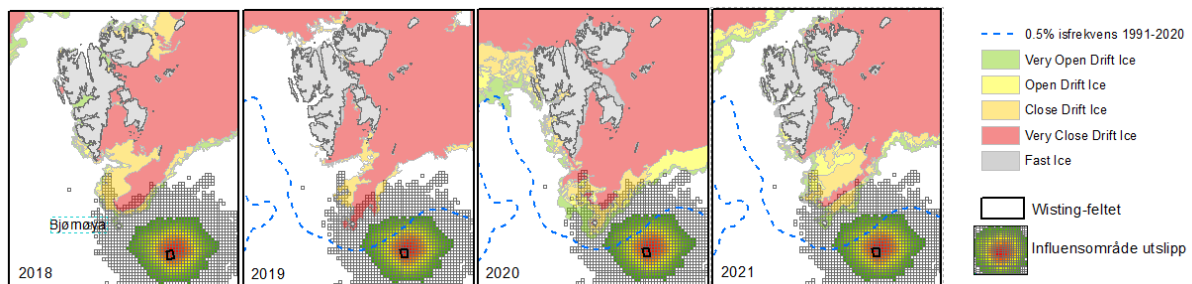
på 1960-tallet til dagens ca. 16 000 individer, det er kun kolonien på Hornøya som har flere individer på fastlandet. Et bestandstap på 5-10% kan utgjøre en betydelig trussel mot lomvi i Barentshavet.

Polarlomvi har hatt en betydelig nedgang i bestandene de siste 50 årene, og er redusert med 50% de siste tre generasjonene. Næringstilgang (overfiske), klimaeffekter (og en kombinasjon av disse), drukning i fiskeredskaper, forurensing (oljesøl) og jakt i overvintringsområdene regnes som viktige påvirkningsfaktorer². Arten regnes som svært viktig da de bringer store mengder næringsstoffer inn i det terrestre miljøet i Arktis. Det er registrert en tredjedels reduksjon i bestandene på Bjørnøya og Spitsbergen de siste ti årene, et større utslipp i nærheten av Bjørnøya i de mest kritiske periodene kan være svært alvorlig for bestandsutviklingen.

Iskantzone og olje i is

Norsk Polarinstitutt datasett for isfrekvens, som er basert på 30-års-perioden 1990-2019 og er en binær vurdering av is/ikke is innenfor hver piksel, dvs. om det er større eller mindre enn 15% iskonsentrasjon, viser grensen for maksimal isutbredelse (0,5% isfrekvens) ca. 50 km nord for blokk 7324-7.

I vedlegg til miljørisikoanalysen fra DNV angis daglig iskonsentrasjon i mars, april og mai for perioden 1990-2016 for fem punkter i et utslippscenarie med utblåsning fra Wisting på 8000 m³/dag i seks dager. Figurene i dette vedlegget viser at det er liten sannsynlighet for is i mars, april og mai i årene etter 2004 for de tre punktene som ligger nord for breddegraden til Bjørnøya, men det er tilstedeværelse av is i mars og april i årene 2006, 2007, 2009, 2010, 2011 og 2014. Våre egne iskart, med data fra met.no, viser at det is i områdene rundt Bjørnøya både i mars 2013 og i mars i alle årene 2017-2021 (se figur 1). Dette illustrerer at Wisting opererer i et område hvor det fortsatt er sannsynlighet for tilstedeværelse av is innenfor influensområdene til mulige utslipp.

Figur 1 Issituasjonen i Barentshavet medio mars i 2018, 2019, 2020 og 2021 (datakilde: met.no), samt influensområdet for et utslipp fra Wisting-feltet (kilde: Equinor/DNV). Det er valgt en dag så nært som mulig til den 15. i mars måned for hvert av årene (kart laget av Norsk Polarinstitutt). Utslippsscenarioet tar utgangspunkt i et utslipp på 8000 m³/dag i seks dager, og piksler uten farger er piksler hvor statistisk sannsynlighet for berøring av olje i et slikt scenario er under 20%. Det bemerkes at dette er et utslipp med høy utblåsningsrate, men med relativt kort varighet.

Enhver tilstedeværelse av is gjør oljevern svært mye vanskeligere. Effektiviteten av mekanisk oppsamling er lav, effektiviteten av dispergeringsmidler reduseres kraftig ved middels og høye iskonsentrasjoner, og brenning av olje er ikke mulig hvis det har gått for lang tid slik at oljefilmen er for tynn og oljen har blitt værpåvirket. Til tross for at det er brukt store ressurser i forskningsprogram i regi av oljeselskapene så virker man i dag ikke å ha kommet frem til vesentlig bedre metodikk for håndtering av olje i is enn man hadde for 10-20 år tilbake.

² Kilde: artsdatabanken.no

Oljevernberedskap

I hovedsak er oljevernberedskapen mangelfull på norsk sokkel. Utvinning og produksjon av olje og gass er en kalkulert risiko. Man vil aldri kunne redusere miljørisiko til null, og nærmest uansett størrelse på uhell så vil det være umulig å unngå alle miljøkonsekvenser når uhellet først er ute. Jo lenger nord man kommer jo større blir utfordringen. Mangelfull beredskap i nord har vært påtalt en rekke ganger, bl.a. av Norsk Polarinstittutt i kommentarer til nummererte runder de siste årene. Miljødirektoratet påpekte i 2016 at det er vanskelig å vurdere om den kystnære beredskapen har tilstrekkelig kapasitet, og det er stor tvil rundt beredskapsevnen lengre nord³. I en gjennomgang av petroleumsvirksomheten i nordområdene foretatt av Riksrevisjonen (RR) i 2019 kommer det fram at Kystverket vurderer det vanskelig å begrense skader av olje hvis den når strand på Bjørnøya da det ikke er hensiktsmessig å plassere ut oljevernutstyr her⁴. I denne rapporten vises det til intervjuer RR har gjort med Norsk Olje og Gass (NOROG) og Miljødirektoratet hvor det sies at oljevernsystemer og oljevernutstyr har blitt gradvis bedre, men at det ikke har vært store endringer. Norsk Polarinstittutt finner det svært bekymringsfullt at RR i sin gjennomgang finner svært få tegn til samordning av eller fokusert arbeid med forskning og utvikling med mål om bedre kunnskap om og utvikling av bedre metoder for håndtering og oppsamling av olje i isfylte farvann, eller i arktiske, kalde områder. De er totalt brukt store ressurser på å utrede hvordan oppsamling, dispergering og brenning fungerer i kalde og isfylte farvann, bl.a. i FoU-programmer styrt av industrien, men det er ingenting som tyder på at det er gjort vesentlige forbedringer av disse metodene, som fungerer dårlig i områder med is og værpåvirket olje.

Konklusjon

1. Norsk Polarinstittutt anbefaler at all aktivitet som medfører risiko for uhell unngås i perioden for svømmetrekke for lomviartene, anslagsvis 10. juli til 20. august. Begge lomviartene har hatt perioder med kraftig bestandsnedgang de siste årene, og de er svært sårbare under svømmetrekket.
2. Det understrekes fra vår side at man vil måtte forvente at utslipp fra Wisting-feltet i deler av året vil kunne komme i kontakt med is.
3. Kapasitet og metodikk i oljevernberedskapen er generelt mangelfull, ikke minst så langt nord og så langt fra land. Norsk Polarinstittutt anser ikke oljevernberedskapen som god nok til å redusere konsekvensene av mulige utslipp tilstrekkelig og risikoen ved å starte opp petroleumsutvinning på Wistingfeltet blir etter vårt syn derfor for stor.

Vennlig hilsen

Kristin Storvik
seksjonsleder, Seksjon for miljørådgivning

Dag Vongraven
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Olje- og energidepartementet
Vedlegg:

³ Miljødirektoratet. 2016. Petroleumssektoren og hensynet til marint miljø – kravstillingen i årene som kommer. Rapport M-621, 60 s.

⁴ Riksrevisjonen. 2019. Undersøkelse av myndighetenes arbeid med å ivareta miljø og fiskeri ved petroleumsvirksomhet i nordområdene. Dokument 3:9 (2018-2019), digital rapport, leses på <https://www.riksrevisjonen.no/petroleumsvirksomhet-i-nordomradene/>.

From: [Kjell Marius Auflem](#)
To: [GM PRD Konsekvensutredning](#)
Cc: postmottak@oed.dep.no; postmottak@aid.dep.no; [Petroleumstilsynet](#)
Subject: Høringskommentar til konsekvensutredning for Wisting
Date: tirsdag 10. mai 2022 17:10:43
Attachments: [image001.png](#)

You don't often get email from kjell.auflem@ptil.no. [Learn why this is important](#)

Deres ref.: 2020-004052

Vår ref.: 2021/25-xx

Høring av konsekvensutredning for Wisting

Et samarbeid mellom Johan Castberg, Goliat og Wisting er pågående (BASOP) for å få en felles beredskapsløsning for Barentshavet. At Wisting kan bidra til en felles beredskapsløsning i Barentshavet ser vi på som positivt.

Endringer etter konseptvalget

I perioden etter konseptvalg for Wisting er det gjort vesentlige endringer med hensyn til:

1. Valg av løsning for eksport av gassen produsert på Wisting, hvor flere alternative løsninger for gasseksport fortsatt studeres.
2. Eksportløsning for oljen produsert.
3. Strøm fra land.

Endringene er i begrenset grad beskrevet i konsekvensutredningen.

Endringer i brønndesign og monitorering av undergrunnen

Det er kjent at flere endringer som gjelder brønndesign og monitorering av undergrunnen (reservoar og overdekning) diskuteres i Equinor. For Wisting hvor reservoaret ligger ca 250 m under havbunnen, er dette endringer som kan påvirke risiko for utslipp.

Utover dette har vi ingen kommentarer til konsekvensutredningen for Wisting.

Kjell Marius Auflem

Tilsynsleder

Petroleumstilsynet

E-post: kjell.auflem@ptil.no

Direkte: 51 87 32 09

Mobil: 480 68 116

www.ptil.no

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR DATO
27.04.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
21/00104-7

DERES REF.
2020-004052

DERES DATO

Equinor ASA
Postboks 8500
4035 STAVANGER

Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - Høring av konsekvensutredning - Riksantikvarens merknader

Riksantikvaren viser til brev fra Equinor ASA, datert 1.2.2022 om ovenfor nevnte sak.

Riksantikvaren er fornøyd med beskrivelsene av tema kulturminner i konsekvensutredningen, og beskrivelsen av de undersøkelsene som er gjennomført. For øvrig viser vi til vårt brev av 18.3.2021 med utdypende informasjon om tema kulturminner og oljeutvinning.

Hvis deler av tiltaket skjer innenfor territorialfarvannet eller tilstøtende sone, dvs. innenfor 24 nautiske mil fra grunnlinjen gjelder kulturminnelovens bestemmelser. Når det gjelder forvaltningen av kulturminner i denne sonen har fylkeskommunen nå saksbehandlingsansvar for kulturminner fra land og ut til 24 nautiske mil fra grunnlinjen (tilstøtende sone). Det må avklares med fylkeskommunen og Norges arktiske universitetsmuseum hvilke undersøkelser som er nødvendig langs eventuelle aktuelle kabeltraseer innenfor denne sonen.

Videre gjør Riksantikvaren oppmerksom på at finner av skipsfunn m.m. plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. Kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Vennlig hilsen

Leidulf Mydland
seksjonssjef

Ingunn Holm
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 OSLO/ Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO/ Norges arktiske universitetsmuseum - UiT, Postboks 6050 Langnes, 9037 Tromsø/ Troms og Finnmark fylkeskommune - Romssa ja Finnmarkku fylkkagjelda, Postboks 701 Fylkeshuset, 9800 VADSØ

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 21/00148

Arkivkode

Behandlet av	Møtedato	Saknr
Fylkesrådet	10.05.2022	117/22

Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - Høring av konsekvensutredning

Fylkesrådet har behandlet saken i møte 10.05.2022 sak 117/22

Møtebehandling

Votering

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Fylkesrådets vedtak:

1. Fylkesrådet i Troms og Finnmark har behandlet «Utbygging og drift av Wisting-feltet i Barentshavet - Høring av konsekvensutredning», som Equinor Energy AS har på høring på vegne av lisenshaverne, med utsatt frist 12. mai 2022.
2. Fylkesrådet krever at utbygging av Wisting-feltet gir sterke lokale og regionale positive ringvirkninger både i utbyggingsfase og i driftsfasen. Fylkesrådet forutsetter at Stortingets tidligere vedtak knyttet til ilandføring av olje og gass i Barentshavet følges opp ved at olje- og gass ilandføres fra Wisting- feltet i Nordkapp. Dette i tråd med fylkestingets uttalelse av mars 2022.
3. Fylkesrådet er tilfreds med en delt driftsorganisasjon med driftsenhet i Harstad og kontrollrom funksjon med tilhørende driftstøtte, herunder helikopterbase og forsyningsbase i Hammerfest. En delt driftsorganisasjon med driftsenhet i Harstad og kontrollrom funksjon i Hammerfest gir effekt både i Hammerfest og Harstad. Fylkesrådet for Troms og Finnmark fylkeskommune påpeker imidlertid at det framstår noe uklart hva kontrollrommet som er lagt til Hammerfest reelt inneholder. Fylkesrådet har tillit til at utbygger sikrer en funksjon som gir varige verdier for lokalsamfunnet og samfunnene rundt som følge av at kontrollrom funksjon i Hammerfest.

4. Fylkesrådet er tilfreds med at utbygger ser ut til å ha betydelig fokus på lokale og regionale ringvirkninger fra Wisting-utbyggingen. Det er her vesentlig å påpeke at petroleumsmiljøet i Nord-Norge generelt, og Hammerfest spesielt, har vært i stor utvikling de siste årene. Det forventes at Wisting-utbygging bidrar til å sikre det leverandørmiljøet som er bygget opp rundt petroleumsaktiviteten i nord.
5. Fylkesrådet ønsker å forsterke de regionale ringvirkningene utbygging og drift av feltet skal gi. Fylkesrådet har en forventning om at utbyggingen bidrar til reell videreutvikling, slik at ringvirkningene nå blir større enn for de to foregående petroleumsprosjektene i Barentshavet. Det forutsettes at kontraktstrategi som velges er slik at lokale og regionale aktører i størst mulig grad kan være kvalifisert og kontraktene skal tilpasses slik at også mindre aktører kan oppnå kontrakter. Pågående samarbeid med leverandørnettverket Energy Arctic (tidligere Petro Arctic) om utviklingsprogram, kompetansebygging og rekruttering av ansatte fra Nord-Norge, herunder en konkret lærlingestrategi, må forsterkes ytterligere.
6. Fylkesrådet konstaterer at all olje og gassvirksomhet vil sette klimaavtrykk. Wisting feltet er ingen unntak. Fylkesrådet har tillit til at utbygger i dimensjonering av oljevernberedskapen tar høyde for klimatiske forhold og feltets plassering i et område langt fra land. Samt at de legger opp til at det er tilgjengelige oljevernressurser om bord på et dedikert beredskapsfartøy på feltet for å sikre akseptabel responstid. Fylkesrådet forutsetter at der blir iverksatt systematiske tiltak for å hindre og begrense utilsiktede oljeutslipp som inkluderer tekniske, organisatoriske og operasjonelle barrierer, både for mennesker og for å minimere skadeomfang for livet i havområdet om en ulykke skulle inntreffe.
7. Fylkesrådet forutsetter at utbygging av Wisting-lisensen bidrar til at den kystnære beredskapen forsterkes, samt at der er en konstruktiv dialog med fiskerinæringen og dens organisasjoner. Fylkesrådet er tilfreds med at utbygger har lagt opp til at Norsk Oljevernforening for Operatørselskap (NOFO) står for den operative delen av beredskapen. NOFO har utstyr på depot langs kysten og egne avtaler med fiskefartøy for å drive kystnær oljevernberedskap. Erfaringene med denne organiseringen er god og bør videreutvikles.
8. Fylkesrådet krever at elektrifisering av Wisting ikke går på bekostning av samfunns- og næringsutvikling i region. Olje- og gassindustrien har en begrenset varighet, og det er avgjørende at denne næringen ikke fortrenger framtidige grønne næringer.

Fylkesrådet ser at med dagens kapasitet i kraftnettet kan elektrifisering av Wisting gå på bekostning av annen næringsutvikling i fylket. Særsilt viktig er kapasitet i nettet for østfylket generelt, og for den grønne Hydrogensatsingen i Berlevåg spesielt. Konsekvensutredningen viser at utslippsmålet og kan oppnås ved Gassturbin med CO₂ fangst. TFFK viser til at blått hydrogen og blå ammoniakk kan sidestilles med Gassturbin med CO₂-fangst, da blått hydrogen og blå ammoniakk produseres fra naturgass med karbonfangst og lagring. Her kan Wisting fungere som en katalysator for lønnsomme hydrogenbaserte verdikjeder i Troms og Finnmark

- Fylkesrådet ønsker at Equinor med partnere skal stå fram som katalysatorer for lønnsomme hydrogenbasert verdikjeder i nord.
- Fylkesrådet ber Equinor utrede alternativ løsning for elektrifisering, basert på Hydrogen og Ammoniakk.
- Elektrifisering av Wisting med landstrøm forutsetter at kraftnettet styrkes samtidig. For elektrifisering over strømnettet krever Fylkesrådet:
 - a) Norges vassdrags og energidirektorat (NVE) framskynder behandling av Statnett sine søknader om konsesjoner i Finnmark. Dette gjelder særlig søknad om konsesjon for bygging av 420 kV på strekningen Skaidi – Adamselv (søknad des 2020), og søknad om bygging av 420 kV på strekningen Adamselv – Varangerbotn (søknad des 2021)
 - b) Statnett iverksetter arbeid som skal resultere i en ekstra 420 kV linje fra Ofoten via Balsfjord og nordover, linja forutsettes garantert helt fram til Varangerbotn. Dette for å sikre en løsning som både kutter utslipp og sikrer nok tilgjengelig kraft i hele Finnmark.